PARERG
ARTVRI
IONSTON

ABERDON

James Maidment.

3474/A
A xxxvii
7/6

S.T.C 14714

8c951

PARERGA
ARTVRI IONSTONI
SCOTI,

MEDICI REGII.

ABERDONIÆ,
EXCUDEBAT EDWARDUS RABANUS.
Cum Privilegio. 1632.

Nobiliſsimo & ampliſsimo Viro,

Dn. IOANNI SCOTO,

SCOTOTARVATIO EQUITI,

CANCELLARIÆ SCOTIÆ DIRECTORI,

Conſiliario Regio, amico
ſuo optimo.

SCOTE, *Caledonij decus immortale Senatûs,*
Conſule quo poterat Roma vetuſta regi.
Scote, *ſuas à quo Pallas non abnuat artes,*
Virtutem Virtus diſcere, jura Themis.
Scote, *cohors quem ſacra patrem, Phœbuſq́ magiſtrum,*
Quem Mecænatem Caſtalis unda vocet.
Scote, *mori qui noſtra vetas, cui ſerviet uni*
Ingenij nobis quicquid & artis ineſt.
Hæc tibi Ionſtonus *magni leve pignus amoris*
Nuncupat, innocuis ludicra texta jocis.
Dum patriæ premitur curis, dum nubila mens eſt,
Materiem riſûs, ſi legis, iſta dabunt.
Accipe; nec plauſum populi, nec præmia quæro;
Sat vates, veniam ſi mereantur, habent.

Virtus nos ornat.

CONSILIVM
COLLEGII MEDICI PARISIENSIS,
De Mania Hypermori Medicastri.

QVÆ Buchananæis medicaſter crimina Muſis
Objicit, & quo ſe jactat inane melos,
Vidimus: & quotquot tractamus Pæonis artes,
Hic vates, uno diximus ore, furit.
Eſt furor hic, ſed non qualis ſolet eſſe poëtis,
Pectora Pierio cum caluere Deo.
Hîc Athamanteas, furias hîc cernis Oreſtis,
Thyas Hypermorum vel Corybantes agunt.
Atra ſedens illi circum præcordia bilis
Æſtuat, & cerebrum corripit omne lues.
Tranſverſum rapitur mens hoc infecta veneno,
Et, quæ vix audet fabula, monſtra parit.
Se regem putat upilio, bellumque minatur
Horridus, & trepidas fulminat inter oves.
Sceptrum eſt vile pedum, ſunt hirtæ purpura pelles,
Et caſa parva domus regia, rapa dapes.
Hic tacitus captat, ſibi viſus aranea, muſcas;
Hic tritici granum ſe ratus, horret aves.
Sunt vitreum, ſunt qui credant ſibi fictile corpus,
Occurſumq; hominum, compitaque ipſa timent.
Vidimus & qui ſe vitales crederet auras
Liquiſſe, & Stygias jam penetraſſe domos.
Non illi conjunx, non illi pignora curæ;
Nec fas humanas vel tetigiſſe dapes.
Talis Hypermori furor eſt: ſeſe ille poëtam
Credit, & Aonium pulſat ineptus ebur.

Non aliter dulces inter ſtrepit anſer olores,
Aut patulo cornix cum vocat ore notos.
Suaviùs æra ſonant Corybantia, ſuaviùs illo
Arcadicum poſſet plectra movere pecus.
Blanditur tamen ille ſibi, non ipſa Maronis,
Carmina, Mæonidæ non putat æqua ſuis.
Nec furor has intra potuit conſiſtere metas,
Ipſa ſed indignis conſpuit aſtra modis.
Te vatum, Buchanane, decus, quem ſuſpicit orbis,
Priſca cui aſſurgunt ſæcula, dente petit.
Ille tuis audet demens oppedere Muſis,
Quodque nequit livor perdere, rodit opus.
Vatis Ieſſiadæ cultu donata latino
Carmina ſunt, illo judice, digna focis.
Hæc linit, hæc radit, nec ſævos abſtinet ungues,
Cuncta abolens, numeros ſubſtituitque ſuos.
His rex quæſitus patronus, Gallia judex,
Teſtes, quot populos maximus orbis habet.
Prô pudor! excuſſis veſana licentia frænis
Iam ruit, & ſcelus eſt, quod fuit ante furor.
Spernitur, & fœdis violatur charta lituris,
Quam pinxit radio Cynthius ipſe ſuo.
Quodque Deo cecinit plectro meliore Camœna,
Impia nunc audet radere lima melos.
Rex ſacer exutum queritur ſe regis amictu,
Et Ieſſæa ſuo plectra carere ſono.
Nec monſtrum hoc parcit patrię, patriæque parenti,
Iſta quibus demens ſcripta legenda dedit.
Si qua Caledonio facta eſt injuria vati,
SCOTIA, te, regem tangit & illa tuum.
Te penes illius ſunt incunabula, ab illo
Parva licet, magnum, SCOTIA, nomen habes.
Nil tuba Mæonidæ, nil magni Muſa Maronis
Furta Deûm præter cantat & arma virûm.
Inſpirat melior Buchanani pectora Phœbus,
Et facit ut puro nectare vena fluat.

Ille Dei æterno modulatur carmine laudes,
Aptat & Hebrææ plectra latina lyræ.
Eruit è tenebris idem tua geſta, Duceſque,
Queîs Latium, queis nil Græcia majus habet.
Tuque parens patriæ, niſi deliquiſſet in uno,
Quid de te vatem non meruiſſe putas?
Imbuit ille animum ſtudiis, & regibus olim
Invia Pieridum per juga rexit iter.
Finxit & os tenerum puero, quo pectora mulces,
Quoſque regis populos non ſinis eſſe feros.
Os dedit, & dignos formavit Principe mores,
Et docuit, quæ vos ſæpe latere ſolent.
Quid rex privato, quid diſtet rege tyrannus;
Quid populus regi debeat, ille Deo.
Hoc duce tu fœlix; ut rex ſis, ſanguinis autor;
Vt reges inter maximus, ille dedit.
His tamen obtrectat meritis latrator Anubis,
Mixtaque viperio felle venena vomit.
Eſt furor hic certus, ſunt certi ſigna furoris;
Quis referat tanti, quæ ſit origo mali?
An quibus armatur, flammas objecit Erinnys,
Et quod Gorgoneo ſibilat angue caput?
An ſaniem eructans infecit membra veneno
Tartareas monſtrum quod cubat ante fores?
Forſitan incautum rabie canis acta momordit,
Aut fera quæ molli ſtamine velat aquas.
Forſan equæ lentum quod ſtillat ab inguine virus,
Forſan Echidnæum cauſa furoris erat.
Aut curę vigiles, aut dulcis copia Bacchi,
Aut qui corda ferus ſępe venenat Amor.
Fortè etiam tetigit mala gramina; fortè viator
Aridus Inſano proluit ora lacu.
Vel gelidus duro concrevit frigore ſanguis,
Vel miſer ęſtivo ſub Cane fecit iter.
Diſtrahet in partes animum vis cœca furoris;
Hæc tamen eſt vero proxima cauſa mali.

Fortè canis rabidi Batavus puer ore petitus,
In rabiem infœlix actus & ipſe fuit.
Vidit Hypermorus, Batavis tunc hoſpes in oris,
Et medicâ ſævam depulit arte luem.
Fama volat: medici ad limen fluit undique vulgus,
Vndique Lymphati, turba timenda, ruunt.
Haud aliter circum glomerantur tecta volucres,
Non expectato cum ruit imbre Notus.
Pars fremit ante fores, pars intra limina, terror
Hinc atque hinc, horret tota furore domus.
Parva Lycaonio rumpuntur tecta tumultu,
Iurares Stygias hîc habitare canes.
Quocunque ingreditur, rabie gens effera ſemper
It comes & medici claudit utrumque latus.
Hîc ululat, latrant alij; fluit omnibus ater
Ore cruor, paſſim ferrea vincla crepant.
Hinc eſt prima mali labes; hinc prima furoris
Semina; contracta eſt tranſitione lues.
Sic lepra, ſic diræ ſpargunt contagia peſtes,
Et ſcabiem toti fert ovis una gregi.
Tange luem, Veneris quæ turget nomine, tactu
Damna trahes: lippos aſpice, lippus eris.
Sed morbi quid ſigna juvat, quid dicere cauſas,
Pæoniâ tolli ſi nequit arte malum?
Prô dolor! iſta lues non eſt medicabilis herbis,
Vaſta ſuum quamvis mitteret Ida nemus.
Cum ſubeunt, pelli poſſunt medicamine morbi:
Tollere naſcentes quælibet herba poteſt.
Aſt ubi facta mora eſt, ſumunt à tempore vires,
Nil tum dictamnus, nil panacæa juvat.
Nec quamvis eſſet caput hoc ſanabile ſuccis;
Annueret medicæ Cynthius autor opis.
Quam patitur vates, facta eſt injuria Phœbo,
Hic memor, & forſan criminis ultor erit.
Non impunè tulit vati quod fecit Atrides,
Et didicit longas Numinis eſſe manus.

Non tamen hic, quamquam ſpes eſt excluſa ſalutis,
Æger Apollineam ſpernere debet opem.
Quas miſer expirat, fugientes naufragus auras
Captat, & in medijs brachia jactat aquis.
Tollere ſi tantos neſcit medicina furores;
Ne poſſit virus creſcere fortè dabit.
Ergo age Hypermori curam qui ſuſcipis, omnem
Tolle moram, & promptam, ſi potes, affer opem.
Quadrupedem primò conſtringens, vincula centum
Injice, captivi qualia ferre ſolent.
In facinus ruit omne furor, niſi compede frænes;
Non leo, non tygris plus feritatis habet.
Ipſa furens natum diſcerpſit Penthea mater,
Te patris obtrivit, parve Learche, furor.
Se quoque Leucothoe cum nato perdidit; Aiax
Ipſe ſuo demens ſanguine tinxit humum.
Nec vinclis preſſiſſe ſatis; nocet halitus oris,
Deterius nullum virus Echidna vomit.
Abde catenatum ſemoti carceris antro,
Lux ubi nulla micat, vox ubi nulla ſonat.
Ipſe Deus ſuperis Furias ſecrevit ab oris,
Merſaque ſub terras tecta, laremque dedit.
Expedit & tortis humeros & terga flagellis,
Et latera, & geminas ſæpe ſecare nates.
Quod caput infeſtat virus dolor omne revellit;
Corrigit & mores, & fera corda domat.
Hic facit ut ſævæ miteſcant tygridis iræ,
Et ſua crudelis fulmina ponat aper.
Protractum è tenebris interdum merge profundo,
Vt lavet inſanum ſæpius unda caput.
Conſpectum nomenque horret Lymphaticus undæ,
Hic tamen illius ſępe levatur ope.
Ferro etiam cohibenda lues; incidere venas
Ne dubita; nec te pigra moretur hyems.
Hâc ope, quo turgent, membris expellere virus,
Aut oneris ſaltem parte levare potes.

Vulnere tergemino cubitus tundatur uterque,
Vt fluat ex omni viſcere tetra lues.
Sed quia ſumma petens mentis furor occupat arcem,
Præ reliquis ferrum poſtulat iſte locis.
Quæ frontem dirimit mediam tibi vena ſecanda eſt,
Et quæ ponè latens nomina puppis habet.
Quæque oculis ſimul expirant & naribus ignes,
Et cava quæ circum tempora utrinque micant.
Hęc quoque quæ linguam ſucco lolliginis atrę
Imbuit, auxilium non leve ſecta dabit.
Si quid adhuc mixtum terrenâ fœce ſuperſit,
Hoc procul à cerebro virus ad ima trahe.
Quæ latet in gemino tundatur poplite vena,
Quęque pedes imos, malleoloſque rigat.
Præ reliquis aperire juvat, quæ ſponte tumentes
Virus ab extremo podice ſæpe vomunt.
Has reſera ferro, vel amaris illine ſuccis.
Vel mordace cutem pumice ſæpe frica.
Aut ſi fortè latent, exugat hirudo cruorem;
Aut aloes æger pocula plena bibat.
Quin etiam extremis quadrant extrema, furorem
Tollere ſi ferro non potes, igne doma.
Vre locum capiti cervix ubi jungitur, ure
Brachia, mox geminum crus, & utrumque femur.
Sic grave ſepteno manabit flumine virus,
Et quod non poſſunt ſingula, multa dabunt.
Sunt hæc magna quidem; verum eſt præſentius iſtis
Auxilium, quoties mens agitata furit.
Sponte ſua nemorum ſiccis in collibus herba
Naſcitur, Aoniis non malè nota jugis.
Huic folium platani, radix cepæ æmula, caulis
Eſt ferulę, cnici ſemina, floſque roſæ.
Hæc, reliquas cum condit hyems, aquilonia ridens
Frigora, brumali ſub nive ſurgit humo.
Grata peregrinis eſt coturnicibus eſca,
Creditur & ventrem ſæpe ciere capris.

Repperit

Repperit hanc primum, ſi vera eſt fama, Melampus
Factus & eſt medicus, qui modò paſtor erat.
Hac ope cum furerent ſævæ Iunonis ob iras
Prætides, hunc mentem reſtituiſſe ferunt.
Hæc animi inſtaurat vires, hæc fræna furori
Injicit, & toto corpore virus agit.
Helleborum Graiis, veratrum eſt dicta Latinis,
Et ſua qui invenit nomina ferre dedit.
Quod nigra ſit radix, nigrum cognomine dicunt,
Cætera queis radix albicat, alba vocant:
Hinc ægro quęrenda ſalus: quibus undique vectes
Helleboros, centum ſub juga coge boves.
Sylva Caledonię luſtranda, & Grampius ingens;
Vix, quot opus, plantas inſula tota dabit.
Omnia veſtiga loca, radiceſque potentes,
Et folia, & flores, ſeminaque ipſa lege.
Cuncta manu medicâ miſcens ſimul exprime ſuccos,
Quos bibat ægrotus, nec ſine fœce bibat.
Hinc cyathos, ſeu triſtis hyems, ſeu torreat æſtas,
Tres veniente die, tres abeunte dabis.
His ſine nec Cererem libet, nec quas dabis undas;
Et quaſcunque capit, condiat inde dapes.
Auribus hos etiam inſtillet, vel manſitet ore
Radicem, & fumos naris obęſa trahat.
Nil opus hîc tentare caput fuligine pæti;
Hellobori fumus quàm magis aptus erit?
Hic dabit auriculis (ſi quas habet æger) inaures;
Hic quæ promeruit carmine, ſerta dabit.
Et dabit armillas, & longa monilia collo,
Ne tamen his ſeſe ſtrangulet ille cave.
Quod ſi cura comæ eſt, veratri pulvere crines
Spargat; odor florum ſi juvat, inde petat.
Farciat hic capitis maleſani tegmina pulvis,
Et veſtem, & ſi quæ ſtragula lectus habet:
Denique Hypermorum circumque, infraque, ſupraque
Helleboros præter nil patiare meros.

Miſcendum niſi forte illis cereale papaver,
Quęque natat medijs alga paluſtris aquis.
Aut quę lethæo liventia poma veneno
Educat, & ſtirps eſt vertice, ſubtus homo,
Helleboruſve alter, vel alyſſum, & ruta canina,
Et faba, quæ porci fertur & uva lupi.
Et cerebri quodcunque poteſt reſtinguere flammas,
Quicquid & in ſomnum lumina feſſa trahit.
Sed ſi forte caput non eſt ſanabile ſuccis,
Quos creat Arctoo terra ſub axe jacens.
Quod juvet externis æger ſibi quærat in oris,
Luce quibus Titan dat meliore frui.
Hinc procul Herculeo perquam vicina ſepulchro
Objacet Euboicis inſula parva jugis.
Inſula parva quidem, ſed fœta potentibus herbis,
Sponte ſuâ hîc fœlix omnia fundit humus.
Hîc ver aſſiduum; non urunt frigora terras,
Nec canis Icarij ruſticus ora timet.
Mens vegeta indigenis, hilaris frons, corpora ſana;
Nulla lues illis, nulla venena nocent.
Non canis hos rabidus, non lædit aranea morſu;
Vipera nec vitam quo tueatur habet.
Anticyram dixere olim: ditiſſima tellus
Helleboro; has ſolas inſula jactat opes.
Huic noſter facie eſt ſimilis, ſed viribus impar;
Virus abeſt, noſtro quod ſolet eſſe comes.
Non ſenibus, non ille nocet puerilibus annis;
Nec canis hunc, gemino cum furit igne, vetat.
Cætera ſi vincit rabies, has æger in oras
Naviget; eſt ipſo fonte levanda ſitis.
Quæ nullo expelli poterat medicamine, Druſo
Herculeam tellus depulit iſta luem.
Hic quoque qui magni Zenonis ſcripta refellit,
Helleborum prudens non ſemel ante bibit.
Atque utinam his æger purgaſſet pectora ſuccis,
Ante Deo ſacrum quàm violaſſet opus.

Liquiſſet mentem furor aut moderatior eſſet:
Hei mihi, nunc ſeram ferre paramus opem.
Impia creſcendo cœpit dementia vires:
Vix tribus Anticyris cederet iſte furor.
Ne tamen hic animum deſponde: vota ſuperſunt;
Quæ dare non poſſunt cætera, poſce Deos.
Eſt locus Ardennâ in mediâ, ſecretus ab omni
Voce, niſi ſi quæ murmura fundat avis.
Deſuper horrendus nigra formidine lucus
Imminet, & totum ſurripit umbra diem.
In medio veteri circundatur area muro;
Hic ſtat in exiguâ ligneus æde Deus.
Huberti cognomen habet: non parva poteſtas
Numinis, hic quanquam marmora nulla vides.
Res hominum varias ſuſtentans Iuppiter olim,
Ingemuit dorſo cum grave ſenſit onus.
Tum primùm reliquis ad ſeſe in tecta vocatis
Partem oneris fertur diſtribuiſſe Deis.
Cunctis dat quod agant: Latio hic favet, alter Iberis,
Tutelare Getes numen & Indus habet.
Sunt quibus artificum curæ eſt genus omne, patronum
Fur habet & leno, ſacrileguſque ſuum.
Abluit hic ſtrumas, alter collyria lippis
Illinit; hic dentes eruit, ille polit.
Et canis, & vulpes, & habet ſua numina porcus;
Suntque quibus curæ muſca, cicada, pulex.
Singula quis numeret? nemo indotatus abivit:
Munera reſtabant diſtribuenda duo.
Nemo qui viduas thalamis prohibere ſecundis,
Nemo, qui rabiem pellere poſſet, erat.
Hæc dum detrectant omnes, Hubertus aſello
Vectus adeſt; mox eſt optio facta ſeni,
Eligo poſterius, labor hic minùs improbus, inquit,
Vtiliorque alijs, utiliorque mihi.
Ex illo Huberti paſſim increbeſcere numen,
Dignaque cæperunt ſurgere templa Deo.

Hic

Hîc patria, hîc ſedes, hîc magni numinis ara
Inter inhumanos conſpicienda lupos.
Vndique dona ferens ſecum genus omne furentum
Huc ruit, & multâ cum prece poſcit opem.
Non tamen extemplo linquit furor, ante ſacerdos
Ter caput irrorans crimina luſtrat aquis.
Ter niveam indutus veſtem procumbit ad aram,
Raucaque ter muſſans murmura farre litat.
Tunc ante ora Dei vinclis circundatus æger
Sternitur, & ſupplex oſcula figit humo.
Hîc fovea eſt vicina Deo, caput abdit in illam;
Pars latet anterior, poſteriora patent.
Hęc ſecat antiſtes virgis, & verbere denſo;
Tota venenato terra cruore madet.
Hinc ubi protractus, ſupplex advolvitur aræ;
Terque Deum inclamat, ter tremit ara ſono.
Tum crucis adſpicies ſignari ſtigmate frontem,
Sindone quam purâ turba verenda tegit.
Hæc ſtola ſacra Dei eſt, nullo violabilis ævo,
Secta licet toties, quæ fuit ante manet.
Interea tolerare miſer jejunia venter
Cogitur, herba famem pellit & unda ſitim.
Hæc ubi ſuſtinuit rabidus, mirabile dictu,
Mens & judicium, quod fuit ante, redit.
Hæc & Hypermoro, quamvis via longa terenda eſt:
Hoc ſanare caput Numina ſola queunt.

ONOPORDUS FURENS.

PHœbi ſtulta cohors, medicas quid prodigis artes?
Quid laterem demens, Æthiopemque lavas?
Ante Pharos Tameſim, tepidum bibet Anglia Nilum,
Miſcebuntque ſuas Humber & Iſter aquas.
Quàm Buchananæas qui ficto crimine muſas
Læſit, Apollineæ ſentiat artis opem.
Hic furor & Marſis natas in montibus herbas
Spernit, & Anticyræ gramina lecta jugis.

Non illum carcer, non centum vincla, nec undæ,
Nec flagra, nec ferrum, flamma nec ipſa domet;
Victa, quod oppugnas, cedit medicina veneno;
Et minor eſt omnis carnificina malo.
Nec juvet Huberti votis obtundere numen;
Hei mihi, nunc non eſt ille, quod ante fuit.
Morborum expultrix ceſſit ſtola ſacra Batavis;
Barbarus hoc pridem tegmine miles ovat.
Hac miſer ereptâ nunc mœret inutilis orbi,
Et ſtupet, heu, ſtipes, qui fuit ante Deus.
Sed neque quantumvis foret illibata poteſtas
Numinis, hanc ſperes pellere poſſe luem.
Rudere, quicquid agas, nunquam dediſcet aſellus,
Non latrare canis, non ululare lupus,
Inſevìt natura luem, quam exſcindere tentas;
Sola dedit peſtis ſemina, ſola rea eſt.
Si qua fides ſtellis, prolem infecere parentes,
Primaque lux vitæ, prima furoris erat.
Hunc Furiæ peperere, cohors armata colubris,
Res nova; nec pater hic, nec Venus ulla fuit.
Fortè Acherontigenæ triſtes in valle ſedebant,
Denſa Acherontis ubi taxus obumbrat aquas.
Cum vocem alecto poſt longa ſilentia rumpens,
Terque caput quaſſans, talia dicta dedit.
Ergone progenies, Acheron, tua neſciet unquam
Quid ſit Hymen? & te nemo vocabit avum?
Nulla viri ſpes eſt: quis enim ſe miſceat hydris?
Suſtineatque ſuo ſerpere monſtra ſinu?
Spes tamen eſt prolis: tacto Saturnia flore,
Neſcio quo, fertur, clam Iove facta parens.
Orta mari Venus eſt; patrio de vertice Pallas;
Primaque ſunt hominum corpora ficta luto.
Tu quoque Deucalion, vetula cum conjuge ſaxis
Diceris humanum reſtituiſſe genus.
Quid memorem cæſos per mutua vulnera fratres?
Vipereis gens hæc dentibus orta fuit.

Quid formicarum referam de ſtirpe creatos
Myrmidonas? numerum non habet iſta ſeges.
Sufficit Orion multis de millibus unus;
Ille patens nobis, & breve monſtrat iter.
Forte Iovem, comiteſque duos exceperat Hireus
Hoſpitio; ſtirps huic nulla nec uxor erat.
Iuppiter, hoſpes, ait, pete munus ab hoſpite: prolem
Ille refert ſolam, ſed ſine matre peto.
Sunt rata vota Deo: mox cæſi ad terga juvenci
Conſtitit, & natus Pleiade, rexque maris.
Dicere plura pudet. Salſo perfuſa liquore
Terga bovis multâ contumulantur humo.
Hinc puerum decies reparato Cynthia vultu
Extulit: Orion, hic tuus ortus erat.
Exemplum ſuperi quod monſtravere ſequamur:
Noſtra ratis ſidus, quod tueatur, habet.
Talibus Alecto: reliquæ aſſenſere ſorores;
Et placet exemplum, conſiliumque ſequi.
Quo ſatus Orion ſolus mihi diſplicet humor,
Tiſiphone, non eſt hic Iove dignus, ait.
Aptior aura foret; vitæ vigor omnis in illa eſt:
In faciem verti quamlibet illa poteſt.
Eſt locus extremis, procul hinc, ſubjectus Iberis,
Oceanum fulvo quà Tagus amne petit.
Hic Zephyrus, nec vana fides, ſine conjugis uſu,
Implet equas; præſtat conjugis aura vices.
Quæque hominum ſolers voces imitatur hyæna,
Hâc gravis, alternis fœmina maſque, parit.
Vento ſæpe mero fertur ſine compare perdix
Concipere, & nullo ſemine cortis aves.
Quid faber Ætnæus niſi ſubventanea proles?
Se licet hunc juret Iuno tuliſſe Iovi.
Annuit Alecto: mora nulla: præhenſus aſellus,
Qui prope flumineas fortè jacebat aquas.
Tergora deripiunt coſtis, conſutaque Diræ
Fœno implent; viſa eſt bellua qualis erat.

Hæc ubi ſicca, foras trudunt tomenta; remanſit
Tenta tribus tantum pellis aperta locis.
Inſidet, ecce, tribus tria jungens oribus ora
Dira trias, tribus è ſedibus aura ruit.
Vna omnes rupto juraſſes fœdere ventos
Conſpiraſſe, quatit tantus Averna fragor.
Aura ruens immane ſonat, pavor occupat Vmbras,
Tartara credebant fulmine tacta Iovis.
Excipit infandam pellis ſubjecta mephitim,
Clauſaque tum primùm janua Ditis erat.
Aura levis laterum cæcis incluſa cavernis
Æſtuat, & fracto murmure clauſtra ferit.
Scilicet ignis ineſt, nec deſunt ſulphura flammis,
Et nitrum, minimum flabra vaporis habent.
Murmure ſedato, Diræ ſpiracula fœno
Obturant, & humo tergora tota tegunt.
Cynthia ſe plenam decies oſtenderat orbi
Quem colimus, decies lumine caſſa fuit.
Monſtrum horrendum, ingens! protrudit pellis aſelli
Semivirumque aſinum, ſeſquiaſinumque virum,
Excipit Alecto livens de tergore monſtrum;
Tingit & in patrio membra tenella lacu.
Tum caput irrorans Acheron, vocitabere Brontes,
Perſephone Æolides, Dis Onopordus ait.
Sorde repurgatus, lymphis Onopordus avitis
Emicat, & primos expedit ore ſonos.
Ambigeres humana foret vox, anne ferina;
Bellua viſa loqui, rudere viſus homo eſt.
Mox, natum amplexans ſerpentibus, oſcula libat
Tiſiphone, & gremio frigida membra fovet.
Guttura dein, nondum latrantia, lacte canino
Imbuit, hos primos excipit in ore cibos.
His epulis ubi dira fames compreſſa, caniſtris
Expedit Æmoniis lecta venena jugis.
Nec mora; miſcentur tritis aconita cicutis,
Pomaque, quæ ſpinis horrida fundit humus.

Quæq; hominum, qua parte latet, ſtirps exprimit artus,
Et bulbus qui de Colchide nomen habet
Teque nocens pętum, cui ſe gens dedita Baccho
Mancipat, hæc inter toxica ſæva terit.
Hæc ubi cuncta manu medicâ permiſta, venenum
Exprimit: ima gravis tartara replet odor,
Tum canis inferni ſpumas, & viſcera lyncis
Miſcet, & anguineis orta venena comis.
Quæque tumet bufo, quo turget aranea virus
Injicit, & ſuccos, turpis echine, tuos.
Additur hippomanes; tum, ne vis ulla veneni
Deſit, Echidnæus, Gorgoneuſque cruor.
His pueri pectuſque linit, ventremque pedeſque,
Et nondum paſſas vincula dura manus,
Parvaque adhuc nullis liventia terga flagellis,
Cruraque Threïceis non violata notis.
Et ſine fronte caput, quod acuti turbinis inſtar
Prominet, & ſcapulas & latera, atque nates.
Quæque Lycambęo vibrat lita tela veneno,
Sæpiùs his ſuccis lingua peruncta fuit.
Tertia nox aderat, nec cunas preſſerat ullas
Puſio, nec cunæ quæ premerentur, erant.
Propter aquas latè pandebat brachia taxus;
Hanc putat, & cunas inde Megæra parat.
His folia, & foliis inſternit vellera, cæſa
Eumenidum matri quæ nigra geſſit ovis.
Tum ſuperimponit pupum Dea, multaque pupo
Imperjurato ſtragula tincta lacu.
Invitatque leves, agitans cunabula, ſomnos
Eumenis & cantu lumina feſſa trahit.
Ergo Gygantæos, Phlægra trepidante, tumultus,
Mutatoſque refert in nova monſtra Deos.
Aggeſtoſque ſimul montes pulſataque ſaxis
Sidera, & Ætnæis ignibus uſta canit.
Sed cadit incaſſum labor omnis; dentibus infans
Frendet, & in cunis pervigil uſque jacet.

Viſceribus regnans mediis, fuſuſque per artus
Non obſcura ſui dat documenta furor.
Funditur, & tenero creſcit cum corpore virus,
Inque dies ſerpit, luxuriatque lues.
Quoque magis creſcat rabies, alimenta miniſtrat
Eumenis, infernus quæ ſolet eſſe canis.
Appula flore virens ſtirps eſt, quæ lutea paſſim
Poma creat, vulgus poma camina vocat.
His miſer ingluviem paſcit, fumoque tabaci,
Aut inſana vorat mala, fabamque ſuis.
Pabula ſi quando detrectat, protinus angues
Explicat excuſſis torva Megæra comis.
Hos genetrix, nudaſque faces, tortumque flagellum
Oſtentans, nati corda pavore quatit.
Continuis fugit mens tandem exterrita monſtris,
Dixit & æternum non reditura vale.
Tu quicunque regis mundi confinia, Ditis
Claudere cui fas eſt, & reſerare fores.
Dic quibus auſpicijs ſedes Onopordus avitas
Liquerit, ut noſtro figat in orbe larem.
Et quæ cauſa viæ, & lucis tam dira cupido,
Quæque vehat ſecum de Styge monſtra refer.
Sortem hominũ miſerans, præciderat Atropos ungues
Ipſa ſibi, nec, quo fila ſecaret, erat.
Tranſierant ſeptem in terris ſine funere luces;
Nec libitina uſquam, nec pyra viſa fuit.
Puppe ſedens vacua lugebat portitor Orci,
Vectores fruſtra nocte dieque vocans.
His tandem accenſus Siculâ cum conjuge Pluto,
Quotquot habet populos in ſua tecta vocat.
Cerberus & vacuam quatiens pater Æacus urnam,
Et ſenior Minos, & Rhadamanthus adeſt.
Eumenidumque cohors venit cum pubere nato,
Cui tum velabat barba novella genas.
Venit & ipſe Charon, remis & puppe relictâ,
Crudeleſque Deos, duraque fata querens.

Quę tetigit, moderante Deo, Ieſſeïa proles,
Hæc Acherontæas plectra movere manus?
Non hunc, de cœlo aſpiciens, fręnare furorem
Arctoæ poterat Diva ſuprema plagę?
Hac duce, Parnaſſo procul & Permeſſide lymphâ,
Quod laceras, Vates nobile fudit opus.
Seque clientelæ dedit, & ſua carmina Divę;
Hæc operi, hæc vati eſt Anna perenna ſuo.
Nunc age, ſacra cohors, noſtræ cui cura ſalutis
Credita, dic, caput hoc quid Medicina juvet?
Arte putem ſævas tandem manſueſcere tigres,
Et rabiem indomitos ponere poſſe lupos,
Artem poſſe ſuo lunam deducere cœlo
Crediderim, & rapidos ſiſtere ſolis equos.
Aſt hîc poſſe aliquid credat Iudæus apella,
Non ego, ſuppetias ut ferat ipſa ſalus.
Non opus hîc medicis, ſcelerum ſed pœna luenda eſt.
Tortorem tantùm poſtulat iſte furor.
Dijq́ue, Deæq́ue omnes, cœlum ſi crimina tangunt,
In deploratum ſtringite tela caput.

TVMVLVS ONOPORDI,
AVTORE DAN. TILENO.

Monſtrorum varias, ſævâ cogente novercâ,
Perdomuit formas Amphitryone ſatus.
Omnibus extinctis aqua Lerna illi hæſit in hydra,
Igne tulit ſubitam quando Iolaus opem.
Mille Onopordus alens aſinino in pectoris antro.
Monſtra, nec Alciden jam ſupereſſe ratus.
Perque tuum, Buchanane, latus configere Phœbum
Auſus, & Aonias contemerare Deas;
Vnius Vrſina cauda, uno ſternitur ictu,
Mille uno illo ictu monſtra aſinina cadunt.
Herculis haud opus hîc clavâ, Herculeiſq́ue ſagittis;
Haud opus hîc flammis eſt, Iolae, tuis.
Olim mille viros aſini maxilla necavit;
Mille aſinos Vrſa cauda hodie una necat.

AD PONTICVM MEDICVM, *ut uxorem ducat.*

ERgo, Machaoniæ lux & pars optima gentis,
Canus adhuc neſcis, Pontice, quid ſit amor?
Túne potes ſuccis vitam producere, peſſùm
Qui ſinis humanum, prô pudor, ire genus?
Crede mihi, mortale genus ſimul omne periret,
Si velit exemplo vivere quiſque tuo.
Nulla vides hodiè, jactis poſt terga lapillis,
Nulla Promethæo corpora facta luto.
Sed neque Myrmidonum populos, nec ferrea cernis
Agmina, quæ Cadmi tempore fudit humus.
Nubila jam nullum pariunt vel robora, nulli
Pignora dant cęſi terga ſepulta bovis.
Clàm Iove concepit ſterilis Saturnia, tacto
Flore, ſed hoc ætas ultima flore caret.
Vt genus Iapeti repares, ars una relicta eſt;
Quicquid ubíque vides, ſuſtinet una Venus.
Hâc ſine terra feris, caritura volucribus aura eſt,
Piſcibus æquoreæ deſtituentur aquæ.
Hâc ſine, quos colimus mortales, rara Deorum
Turba foret, quam nunc luxuriare vides.
Quis mare, quis terras regeret, Maneſque profundos,
Conjuge Saturnus nî caluiſſet Ope?
Quis foret armorum præſes, niſi rector Olympi
Iſſet in amplexus, aurea Iuno, tuos?
Quis, niſi Latonæ niveis jacuiſſet in ulnis,
Aſtra per æthereïs jam veheretur equis?
Nec foret interpres ſuperûm, niſi ſemper amator
Iuppiter arſiſſet lumine, Maia, tuo.
Nec, niſi cœpiſſet Semele formoſa Tonantem,
Tuta forent ullo Bacchica dona Deo.
Per ſuperos, Maneſque volat puer ales, & illa,
Quam fugis auſterus, regnat ubique Venus.

Qui tibi Pæoniæ vim totam tradidit artis,
A genio quantùm diſſidet ille tuo,
Ille, Cupidineâ transfixus cuſpide, Daphnen
Arſit, & hic primus nunc quoque durat amor,
Virginis exuviis Phœbus pharetramque lyramque
Gaudet, & intonſas condecorare comas.
Te quoque, Leucothoe, nec ſat patienter, amavit,
Lacteolâ traheres cùm tua penſa manu,
Palluit extemplò, te viſâ, luminis autor,
Vt ſolet, in curſu cùm tegit ora ſoror.
Quique faces & tela vibrat ſine fine, coactus
Eſt Deus Idaliæ tela, faceſque pati.
Servat adhuc tumulus veteris veſtigia flammæ,
Thuraque Phœbæâ nunc pia fundit ope.
Perfida quid memoré, Clytienve, Rhodónve, vel illam,
Quâ ſatus eſt, patrios qui malè rexit equos?
Ora Deus quoties vertit radiantia, factus
Cervus, & accipiter, trux leo, putris anus?
Cęlituum de gente, Iovem ſi dempſeris unum,
Pronior in Veneris prælia nullus erat.
Te patris exemplum ſi non movet, aſpice natum,
Pæoniæ pœnas qui dedit artis avo.
Non ſemel hic blandis Hygiææ fixus ocellis,
Tabuit, &, medicus qui fuit, ęger erat.
Non ſemel Epionæ roſeas preſſere papillas,
Hippolytum ſibi quæ reſtituere manus.
Forſitan hic, à quo medicas Epidaurius artes
Accepit, calcar, quod magis urget, habet.
Semivir hic deformis erat, monſtrumque bimembre,
Ore virum referens, cætera turpis equus.
Non tamen hic poterat teneras odiſſe puellas,
Sed quid amor ſenſit, quid ſacer eſſet Hymen.
Credere quis poſſet? Paphiis hunc ignibus uſſit
Phillyra, ſemifero nupta puella viro.
Fertur & Ocyrhoes interrita mater equino
Formoſum femori ſuppoſuiſſe femur.

Exue

Exue vel medicum, vel lumina clara medentum
Prævia quam monſtrant, Pontice, carpe viam.
Sed neque, quę tradis, ſtudiis Ericina Minervę
Obſtat; Ariſtoteles ipſe maritus erat.
Nec vir erat tantùm, dominæ quoque baſia carpſit,
Nec dare contentus baſia, thura dedit.
Socratis in gremio jacuit ſine crimine conjunx;
Iunxit Ariſtippo Laïs amica latus,
Sive Machaonias tractas, ſeu Pœonis artes,
Quam ferus odiſti, Cypria calcar erit.
Oſcula Briſeis quoties libavit Achilli,
Fortior in Tröas Pelias haſta fuit.
Hector, ab Andromache ſurgens, animoſiùs hoſtes
Impulit, & vires auxit in arma Venus.
Frigora ne gelidæ tetricus prætexe ſenectæ,
Et quæ texerunt jam caput omne nives.
Frigidus eſt Boreas, ſenio Tithonus inerti
Fractus, utrumque tamen cuſpide fixit Amor.
Virgine Cecropiâ Boreæ caluere medullę;
Ictus ab Aurorâ ſaucius alter erat.
Nec Cato dedidicit multùm grandævus amare,
Romuleâ quamvis Cenſor in urbe foret.
Viribus excellit juvenis, tamen ęqua voluptas
Eſt ſenis, exiguo dum levat amne ſitim.
Plus quàm muſca bibit ſtans ad præſepia taurus,
Non tamen epotâ plus ſatiatur aquâ.
Commoda ſi quæris, te conjunx dote beabit,
Et dabit eſſe virum, forſan & eſſe patrem.
Sępe pyrum vetulo carpi de ſtipite, labi
Cautibus è ſiccis flumina ſæpè vides.
Luſtra bis octo Cato recolens, Maſiniſſa, Catone
Major adhuc, auxit prole virente domum.
Robore præcellens, Spartanâ lege, juventus
Improli vetulo ferre tenetur opem.
Sic freta cùm fervent, adhibetur navita clavo.
Fortiùs indomitas qui rate findit aquas.

Sic ubi curta domi res urget, ſæpè colono
Pinguia conductus prædia taurus arat.
Et nunc verna fodit, nunc mercenarius hortum,
Sudorem dominus dum tolerare nequit.
Sat putat hic, natam dum cogat in horrea meſſem,
Dum legat omne, ſuus quod tulit hortus, olus.
Sæpè graves uvæ, domino ſtertente, premuntur,
Mulgetur, nullo crimine, ſæpè pecus.
Dum ſibi muſta fluant, dum preſſi copia lactis
Suppetat, in tuto res herus eſſe putat:
Conjugis uſuram cupido conceſſit amico
Ipſe Cato, morum cenſor, & Vrbis honos.
Sed tibi turpe foret nimiùm ſic quęrere prolem.
Iungere naturæ qui potes artis opus.
Quas tibi radices, quas non tibi tradidit herbas
Delius, in Grampî quas legis uſque jugis?
Hác ope reſtituit ſocero Medea juventam,
Squallida cùm præſtò jam libitina foret.
Hác ope tu gelidæ tandem ſuccurre ſenectę,
Teque tuis bulbis, graminibuſque juva.
Fors tibi non optas, patriæ ſed pignora debes,
Illa ſui civis, Pontice, poſcit opem.
Túne Caledonias emendicare puellas
Pignora finitima de regione velis?
Mos hic Amazoniæ potiùs decet agmina gentis,
Quoſque regit populos Penthesilea furens.
Æquior Auſoniæ lex eſt, quę Cypridis hoſtes
Pellit, et uxorem ducere quemque jubet.
Exulat hâc Cybele, lepidis inimica puellis,
Et cava conſueti cymbala ferre Phryges.
Qui tulit hanc Latio, ſi ferret jura Metellus
Scotigenis, tibi jam pœna parata foret.
Imbelles nuper populos, Martemque peroſos,
Vidimus in bellum, Marte premente, rapi.
Haud ſecus, obtorto te lex æquiſſima collo
Abreptum, Veneris cogeret arma ſequi.

Sponte

Sponte ſubi potiùs juga, quæ te ſancta ſubire
Lex jubet, & patriæ jam pereuntis amor.
Civibus hanc, quamvis nunc venerit Heſperus, auge;
Siſque pater, quem nunc eſſe decebat avum.

AD Dn. IOHAN. SCOTUM,
Scototarvatium Equitem, Conſil. Regium, cum Poëmata Scotorum prelo ſubjiceret.

SCote, Caledonios prelo committe Poetas
Ocyus, & cœptum perfice fortis iter.
Lumen ut impertit gratis Sol aureus orbi,
Æthereaſque ſuo ſuſcitat igne faces,
Sic patriæ, patriiſque dabis, ſine fœnore, lucem
Sideribus, quæ nunc nube ſepulta latent.
Hâc ope vitalem reddes popularibus auram,
Quos jam ſemeſos, ſemiputreſque vides.
Romuleum quiſquis civem ſervaverat, illi
Mos erat iligna cingere fronde comas.
Mille tuo numerans ſervatos munere cives
Scotia, ſerta tibi civica mille dabit.
Immortale decus meruit, qui morte nefandâ
Arcuit Andini nobile vatis opus.
Quid tua non meruit pietas, tot ſidera mergi
Quæ vetat, Arctoę lumina rara plagæ?
Non ego Romulidûm vati compono Poetas,
Grampia quos gelido terra ſub axe tulit.
Sidera ſidereis quiſquis conferre favillis
Audet, & aſtra duci, qui regit, ille furit.
Non tamen hi, quamvis Andinum ponè ſequantur,
Agnoſcantque ducem, commeruere mori.
Vivit adhuc Naſo, Pelignæ gloria gentis,
Et fidicen, tellus quem Venuſina dedit.
Vivit, & in Latio celebratur Muſa Tibulli,
Et ſua cui magnum Lesbia nomen erat.

Quique per Æmathios cecinit fera prælia campos,
Inter & orcheſtræ lumina vivit avus.
Doctaque tum Perſi, tum ſunt peritura Lucretî
Carmina, luxato cùm ruet axe polus.
Hos tamen altiloqui ſuperavit Muſa Maronis,
Mœoniâ quantùm vincitur ille tubâ.
Fas mihi ſit noſtros hos inter ponere vates,
Inter & Heſperias plectra Boréa lyras.
Eſt aliquid, fateor, quo nos ſuperamur ab illis;
Non metuere tamen dona minora premi.
Aſtra vides inter faculas lucere minutas,
Nec levis hinc cœlo ſurgit, & inde nitor.
Aſpice, vere novo, flores cum dædala tellus
Explicat, & paſſim ſub pede ridet humus,
Nec color eſt unus, nec par eſt gratia florum,
Lumina quo paſcat flos tamen omnis habet.
Aureus eſt priſcis nitor, & nativa venuſtas,
Et ſacra majeſtas, Romuleuſque vigor.
Vatibus in noſtris horum ſimulachra placebunt,
Sæpe ſit exemplo pluris imago ſuo.
Si quid in his vitii eſt, patrias ne deſere Muſas,
Sed rege Phœbeâ plectra Britanna manu.
Arte modos, numeroſque juva; nunc tende remiſſa,
Nunc nimiùm tenſæ fila remitte Lyræ.
Sumere fas limam, fas eſt eradere nævos,
Nec pudor his numeros ſubſtituiſſe novos.
Quæ minùs apta vides, indignaque vivere, chara
Sint licet autori, carmina dede neci.
Pabula da blattis, rapidis da pabula flammis,
Plena vel effuſis ſpongia mergat aquis.
Qui ſacra ſiccaſti Permeſſi flumina tanto
Te melius fungi munere nemo poteſt.
Eſt tuus, eſt vatum labor aureus, inſeret aſtris
Fama tuos vates, te ſuper aſtra vehet,
Gramina, quæ foliis exudant mella, coluntur;
Sed, quæ mella legit, plus celebratur apis,

Ad eundem,

Ne Poemata Ionſtoni prælo committat.

SCote, quid, heu, merui? Veteris cur nomen amici
Sævus in opprobrium, ludibriumque trahis?
Quæ mihi rupe ſacrâ procul, & fœlicibus undis
Exciderant, cur nunc mittis in ora virûm?
Quæ mihi, quæ Muſis cecini, cur publica fiunt,
Nec mihi, nec Muſis grata futura meis?
Artifici malè ſit, ſacros qui primus in uſus
Tranſtulit audaci ferrea præla manu.
Iſta lacertoſos decet armamenta colonos
Quærere, qui duro membro labore terunt.
Hìs ubi maturis rubuerunt ſolibus uvæ,
Hìs tua debebat, Pallas, oliva premi.
Apta minùs Phœbi ſunt torcularia donis,
Apta Camœnarum ſunt minùs illa ſacris.
Carmina, ſeceſſu quæ delectantur, in omnes,
Prô pudor, illorum diſtribuuntur ope.
Non ita vulgari ſua vult ſacra carminis autor,
Qui juga ſemotæ rupis, & antra colit.
Non ita proſtitui doctæ meruere ſorores,
Quas juvat intactâ virginitate frui.
Icaris ut turbam fuit averſata procorum,
Et Iovis illotas arcuit ara manus;
Sic pia gens vatûm vitat commercia vulgi,
Et prohibet ſacris, liminibuſque ſuis.
Scilicet hæc oculis vitiat gens improba lippis,
Vt ſolet inſpectos pupula triſtis agros.
Vtque dapes Phinei volucres, ſic aurea Phœbi
Munera contactu polluit illa ſuo.
Talia famoſi metuant contagia vates,
Quos mecum vinctos ſub tua præla trahis.
Me potiùs cenſura movet paritura pudorem;
Sola Poetarum lima timenda mihi eſt.

Cætera quam poſcunt, fugiunt mea carmina lucem,
Et cupit æternâ nocte Camœna tegi.
Ennius Auſoniæ cecinit fera prælia gentis,
Carmina cum domino ſed periere ſuo.
Sępè celebrantur Linus, & Rhodopeïus Orpheus,
Sed quæ liquerunt carmina nulla vides.
Fas mihi ſorte frui, ducibus quæ contigit iſtis;
Fas mihi ſit nævos occuluiſſe meos.
Ne, mihi quod dudum juvenilibus excidit annis,
Intempeſtivâ ſedulitate lege.
Vere novo, nemo maturas colligit uvas,
Ante nec autumnum dulcia poma cadunt.
Flava metenda ſeges, virides fuge meſſor ariſtas.
Nec nova purpureæ germina velle roſæ.
Quæ domino nunc rapta ſuo vulgantur, in annum
Debebant decimum, ſi paterere, premi.
Non ego debueram ſaltem tot lumina vatum
Inter, & Heroüm nomina tanta legi.
Turpe tubas inter tenues inflare cicutas,
Turpiter auditur ſtrix ubi cantat olor.
Nec benè Santonico miſcetur purpura panno,
Nec decet urticas implicuiſſe roſis.
Ah vereor, ne vatis amor præſtinguat ocellos,
Et tegat errores, extenuetque meos.
Crimina Phocæi juvenis non vidit Oreſtes;
Cæcus ad Æacidæ ſtupra Patroclus erat.
Nec pius Æneas fidum culpavit Achatem,
Caſtora nec Pollux, Perithoúmve comes.
Si potes, hoſtiles animos paulisper, & arma
Indue, cenſorem qualia ferre decet.
Atra videbuntur, nigroque ſimillima corvo,
Quæ nive nunc Geticâ candidiora putas.
Si tamen inceptum, non exorabilis, urges,
Et quæ non merui præla ſubire jubes.
Vlteriùs pugnare nefas; quò juſſeris ibo,
Et leget errores orbis uterque meos.

Hâc ope, quos mecum vinxiſti, Scote, Poetis,
Et patriæ dicar conſuluiſſe meæ.
Temperat alba nigris, miſcetque coloribus umbras,
Quiſquis Apelleâ quærit ab arte decus.
Puriùs aſtrorum micat inter Luna favillas,
Puriùs in tenebris lumina cuncta nitent.
Pulcher erat comitem Therſitem nactus Vlyſſes;
Pulchra Vetuſtinæ Gellia juncta fuit.
Lumina ſic patriæ noſtrâ de fæce nitorem,
Et decus à ſocii labe perenne trahent.
Nil ego dum patriæ poſſim ſervire, recuſem,
Scote, nihil renuam, dum tua juſſa ſequar.
Nil ego formido, quicquid Fortuna minetur:
Noſtra patrocinio tuta Camœna tuo eſt.

Ad Davidem Wedderburnum *Rectorem Scholæ Abredonenſis.*

Cernis ut obrepens mihi, Wedderburne, ſenecta,
Sparſerit indignas per caput omne nives.
Debile fit corpus, pulſis melioribus annis,
Nec vigor ingenii, qui fuit ante mihi eſt.
Tempore mutato, mores mutantur & ipſi,
Nec capior ſtudiis, quæ placuere priùs.
Ante leves riſus, & erant jocularia cordi;
Nunc me, moroſum, difficilemque vides.
Prona fit in rixas mens, & proclivis in iras,
Et ſenio pejor cura ſenilis edit.
His ego, quæ poſſum, quęro medicamina morbis,
Et mala, quà fas eſt, pellere nitor ope.
Sæpè quod exegi pridem, juvenile revolvo
Tempus, & in mentem tu mihi ſæpè redis.
Par, memini, cùm noſter amor ſe prodidit, ætas,
Par genius nobis, ingeniumque fuit.
Vnus & ardor erat, Phœbi conſcendere collem,
Inque jugo ſummo ſiſtere poſſe pedem.

Te prior, infirmis ego nixus in ardua pennis,
Monſtrabam, memini, quà ſequerere, viam,
Nunc comes urgebam, blandis hortatibus inſtans,
Et feſtinanti non leve calcar eram.
Nunc animos rigidi ſumebam more magiſtri,
Et caſtigabam voce ſubinde moras.
Haud aliter nati, generoſo Dædalus auſu,
Aſtra per, & cœli nubila rexit iter.
Sed mea Dædaleo pejor ſors improba fato,
Icariâ potior ſors tua ſorte fuit.
In ſibi quæſitas penetravit Dædalus oras,
Me juga, quæ petii, Phœbus adire vetat.
Icarus hauſtus aquâ eſt, tu, quæ me ponè petebas,
Montis Apollinei culmina ſumma tenes.
Nobilis ingenii raptus fœlicibus alis,
Liquiſti veterem poſt tua terga ducem.
Sic Maro, ſic Flaccus, ſic vicit Naſo magiſtrum,
Quique canit Graio Pergama capta dolo.
Hic quoque qui magno dextram formavit Apelli,
Victus Appellæâ creditur ipſe manu.
Clarus erat, quiſquis docuit mare findere Typhin,
Et verſare leves Automedonta rotas.
Debita ſed poſtquam venit tyronibus ætas,
Diſcipulo minor eſt factus uterque ſuo.
Non tamen impatiens indulſi triſtibus iris,
Nec mihi te dolui præripuiſſe decus.
Abſit, ut invideat juvenis Phocæus Oreſti,
Perithoum, Theſeu, vel tuus urat honos.
Abſit, ut Euryali rebus macreſcat opimis
Niſus, & offendant Caſtora fratris opes.
Livor iners animis non eſt cœleſtibus aptus;
Nec fuit hâc noſter labe notatus amor.
Hunc, procul Idalio, teneris in mentibus ipſe
Accendit radiis Phœbus Apollo ſuis.
Non procul hinc mons eſt, feſſos quem ponè jugales
Solvit in Heſperiâ Phœbus anhelus aquâ.

Tectus

Tectus erat quondam ſylvis, nunc preter ericæ
Gramina, nil ſcopulos inter & antra vides.
Hujus in aërio lætantes vertice, Phœbo
Sępè litabamus, Pieriǫque gregi.
Hunc ego Parnaſſum, juga tu Pimplæa vocabas,
Delphica nunc rupes, nunc Heliconis erat
Sæpè petebamus vicinos collibus amnes,
Qui tibi natali non procul urbe fluunt.
Hic Aganippæam, dabat hic Permeſſidis undam,
Et quæcunque ſonans flumina Phocis habet.
Phœbus ubiǫue fuit, ſpecus omnis Apollinis antrum,
Quælibet Aſcræum prębuit umbra nemus,
Lux ubi vel Phœbi micuit, vel ſidera cœli,
Sidera cum Phœbo dicere luſus erat.
Vere novo quoties pratorum mille colores,
Vt potuit, numeris pinxit uterǫue ſuis.
Exciti quoties volucrum modulamine, plectra
Sumpſimus, alternos reddidimuſǫue ſonos.
Omnia ſubdebant ſtimulos juvenilibus auſis,
Quidlibet auſuris omnia calcar erant.
His ego deliciis tecum, ſine fæce, fruebar,
Vnaǫue præbebat gaudia mille dies.
Sed brevis, ah, nimium fuit, & fugitiva voluptas;
Sic roſa vaneſcit, ſic abit umbra levis.
Hæc ſacra dum patriis tecum colo lætus in oris,
Te ſimul, & patriam linquere cogor humum.
Quas ego non terras, quæ non vagus æquora preſſi,
Hæc licet ingenio ſint minùs apta meo?
Bis mihi trajectæ vicinæ nubibus Alpes:
Tybris, & Eridani pota bis unda mihi eſt
Præbuit hoſpitium bis binis Gallia luſtris:
Conjugis hæc titulum terra, patriſǫue dedit.
Me Geta, me Batavus, me vidit Cimber & Anglus,
Et quæ Teutonico terra ſub axe riget.
Non tot Dulichius pater eſt erroribus actus,
Dum peteret patrios per vada ſæva lares.

Quinta Caledoniæ me rurſus Olympias oræ
Reddidit effætum, dſſimilemque mei.
Numina jam decies & ter fecere parentem :
Pignora ſex ſuperant, cætera turba fuit.
Bis mihi quæſivi nec ab una gente maritam:
Bis conjunx, bis jam me reor eſſe ſenem.
Te quoque, qui Patriæ voviſti tempora vitæ,
In Patriæ video conſenuiſſe ſinu.
Scilicet hæc homines ſors urget, ut omnibus æquè
Obrepat tacito curva ſenecta pede.
Differri mors ipſa poteſt, & tetrica ſæpè
Suſtinet armatam Parca coacta manum.
Hei mihi, tempus edax nullo medicamine, nullâ
Arte retardari dura ſenecta poteſt.
Nec tamen ætati deſunt ſolatia ſeræ,
Quæque ſenes patimur, ſunt mala juncta bonis,
Quam queror, ætatem confer juvenilibus annis,
Nil juvenis, quo ſe præ ſene jactet, habet.
Non legitur ſanctus juvenum de flore Senatus;
Turba Senatorum nil niſi turba ſenum eſt.
Mos & erat capiti juvenes aſſurgere cano,
Illius & leges, imperiumque pati.
Vt tuba concinuit, juvenes coguntur in hoſtem
Ducere; fas ſenibus delituiſſe domi.
Bella gerunt juvenes, & gaudent hoſte perempto:
Bella ſenes memorant, & memorare juvat.
Si qua puella petit, juveni quod turpe negare eſt,
Hos excuſabunt tempora tecta nive.
Vina nocent juveni : mores imitata Catonis
Se refecit ſumpto ſicca ſenecta mero.
Si vel parca manus juveni, vel tetrica frons eſt,
Lingua vel effrenis, nemo decere putat,
Turpe ſeni non eſt lucrum captare, nec uti
Moribus auſteris, nec ſine fine loqui.
Si quid in his culpæ eſt, crimen transfertur in annos,
Et, ſene laudato, ſola ſenecta rea eſt.

His

His ego me ſolor, capulo vicinus, ut arte
Sit levius, quod ſors ferre coëgit, onus.
Aptiùs at noſtræ, tu Wedderburne, ſenectæ
Conſulis, & quæ fert dura ſenecta, malis.
Dum mihi te ſiſto, dum quos ſimul egimus annos,
Mente puto, mutor, nec mihi ſum, quod eram.
Æſona carminibus mutavit Colchis & herbis;
Hac juvenem, tremulo de ſene, fecit ope.
Colchidis in morem, veteri tu reddis amico,
Qui pede veloci præteriere, dies.
Tempora dum recolo, tecum ſimul acta juventæ,
Me mihi reſtituens, ipſa juventa redit.
Colchida tu vincis: longo molimine Colchis
Quod ſemel auſa fuit, tu mihi ſæpè facis.

ARTURO IONSTONO, M.D.
Reſpondet David Wedderburnus.

HAS ego cerno nives, cerno Ionſtone, querorque,
Et nivis heu lachrymæ more liquentis eunt.
Dumque retro ſpecto melioris tempora vitæ,
Quæque ferunt anni gaudia prima rudes,
Deficio, quærensq́; tuis ſolamina curis
Implicor, an ſileam neſcius, anne loquar.
Heu ubi, quæ nobis quondam florentibus annis,
Otia? Veris ubi blandior aura novi?
Vivida nunc ubi vis animi? quam ſerior ætas
Vſque tibi reparat, deterit vſque mihi.
Sed neque cauſa fugit; nam qui miſerande labores
Siſyphe te, Tityum quæ laniena premit,
Quæ rota, qui lacerant angues Ixiona torti,
Progeniem Danai quæ manet urna feram:
Pars quota pœnarum quas pendo, Palamonis antro
Luſtra tot incluſus dum fero mille neces?
Quas qui ſcire velit, Libyco quot in æquore fluctus,
Ignea quot niteant ſidera nocte, petat.

Scilicet

Scilicet hinc, ſi quas melior natura benignè
Contulerat, dotes deperiere meæ.
Adſpice Carpathium qui findit puppibus æquor,
Adſpice qui duri prælia Martis amat:
Quas ſentina vomit, circumfert navita fæces:
Trux bellatorem Mars docet eſſe trucem.
Omne abit in mores ſtudium, mihi crede, ſi quæque,
Artificis vitium ſemper & artis idem.
Inde mali mihi cauſa mei: nam pectora fingo
Dum tenera, & pueros erudiiſſe ſat eſt,
Nec mihi conceſſum pro ſpe juga viſere Phœbi,
Nec mihi fortunæ, qui fuit ante, tenor.
Fortuna! ſed quid nequicquam ingrata revolvo?
Carmine quid moveo te Camerina meo?
Hæc fateor, liceatq; mihi ſine labe fateri,
Cum foveat ſotus ſemina quiſque ſua.
Adde quod Aonidas ſemper quid inane putavi,
Nec placuit genio pulvis & umbra meo.
Quod ſi parva mihi fas eſt componere magnis,
Sic Laertiades tractus in arma fuit.
Ipſe dolo falſus falſum ſic traxit Achillem
Aulida, ut Inachias duceret inde rates.
Par genio fortuna tuo; tibi tangere fama
Dum properas portûs, æſtus & aura favent.
Ecce tibi proavûm generoſo ſanguine dignum
Ingenium, primus nobilitatis honos:
Ecce tuis Elegis, dum tendis ad ardua Pindi
Culmina, Naſonis lecta corona manu.
Purpureus nitet hîc Amarantus, lilia rident,
Cumque apio viola, cum violiſque roſa.
Hîc Buchanane tua defenſæ præmia Muſæ
Quercus, & hinc triplex laurus amana coma.
Nè quid enim deſit, quò vertice ſidera tangas,
Ævi & miraclis annumerere tui,
Architas quicquid, quicquid Podalirius auſus,
Et ſophiæ quicquid circulus omnis habet,

Ingenio

Lynceo id omne ſuo rimatus lumine, rarâ
Naturæ penitos excutis arte ſinûs.
Hæc ego præſenſi jam tum cum remige Phœbo
Exiguâ legeres littora ſacra rate.
Præſenſi; nec avis præpes mihi penna nec exta,
Sed ratio augurium judiciumque fuit.
Tum (memini & meminiſſe juvat) nunc aureæ tentas
Fila Lyræ, Aoniis ſolicitanda modis:
Nunc annos ſupra penetras in caſtra Lycæi,
Ponis & à comitum rapta trophæa globo.
Meque ſubinde vocas propera dum lentiùs, atque
Cogor ab adverſis vela referre notis.
Haud ſecus accipitris pedibus prædatur aduncis
Pullus, adhuc niſûs dum docet aura leves.
Haud ſecus in ſylvis errare leunculus audet,
Dente petiturus Rhinocerota novo.
Primaque luxurians in prælia taurus arenam
Spargit & impoſitas jactat in aſtra pilas.
Indolis hæc animos ſociarunt vincula noſtros,
Hic nos nativo fœdere junxit amor.
Qui non ambiguæ metuit diſcrimina ſortis,
Temporis aut varias inſtabileſque vices.
Namq; quater denis robur jam ſumpſit ab annis,
Perque ſuos cœpit provehiturque gradus.
Ornus adhuc fibris Erimanthi in culmine nixa
Vel modicis cedit flatibus Eure tuis.
Latius hinc tenues paulatim fundere ramos
Gaudet & æſtivis ſe decorare comis,
Aerio at tandem jactans ſe vertice, cauros
Spernit & irati fulmen ab arce Iovis.
Noſter talis amor; quem non (pia numina teſtor)
Vlla procelloſo turbine vincet hyems.
Abſit ut Æacides palmam vel fidus Achates
Hanc tibi præripiat, præripiatve mihi.
Huic licet Æneas, illi licet afforet armis
Quem ſub inaſſuetis procubuiſſe ferunt.

Euryalus, Damon, ſuaviſsima vatibus olim
Nomina; ſed quoties nomina ficta legas?
Integra noſtra fides: hanc nos candore mereri,
Vita, vel invidiâ teſte, peracta probet.
Inde dolor, qui me tantùm non perdidit, orbis
Dum procul à patriâ te peregrinus habet.
Eſt locus adductis curvos ſinuatus in arcus
Cornibus, Oceanus pulſat utrumque latus.
Intus arenoſum decorant duo flumina littus,
Nympharumque rudi pumice tecta domus.
Hic quoties gemui? quàm fletibus ora rigavi?
Implerent Zephyri cum tibi vela leves.
Vela tibi implerent Zephyri, mihi pectora luctus,
Oſſa tremor, lachryma lumina mœſta pia.
Tum mihi Demophoon viſus dare carbaſa ventis,
Tum mihi Ionſtonus Proteſilaus erat.
Quàque ſequi licuit ſpectans tua lintea, Phyllis,
Hæmonis & ſenſu Laodamia fui.
Non tamen hic noſtrum ſenſus ſaturavit amorem,
Nec dolor hic noſtri meta doloris erat.
Triſtis in hac vacuâ quoties ſpatiabar arena,
Tu mihi triſtitiæ ſemper origo nova.
Tecum totus ego, te dum deſidero, dumq;
Te veniente die, te fugiente cano.
Haud aliter genetrix tua te Proſerpina campis
Flevit in Ennæis, finitimiſq; jugis.
Hebrides haud aliter nympha, Rhodopeius Orpheus
Dum dolet Eurydicen nocte dieq; ſuam.
At nunc Halcyonas deſertas alloquor, antra
Nunc peto, Grampiaci teſquaq; ſola ſinus.
Ah quoties dixi, pereat male Tiphys & Argo,
Quiſquis & hoc primus gurgite fecit iter.
Ah quoties, Arabum quid me, mea prima voluptas,
Te ſine divitiæ deliciæve juvent.
Sed bene conſuluit noſtro Deus ille dolori,
In patriâ tandem quo duce latus ovas.

Sic muſæ voluere; tua tutela ſenecta,
Quæ fœlice diu progrediatur ave.
Simque tibi Colchis, renovans ſolatia vitæ.
Et mihi ſit Liber, ſit Cytherea comes.
Ille graves abigat curas: det & altera, pulchra
Te tua, ceu juvenem, Cynthia ſemper amet.
Si quid ego interea moduler, tu præcine: Phœbus
Vnus ſemper eras tu mihi: ſemper eris.

Ad Reverendum Antiſtitem, PATRICIUM FORBESIUM, *Epiſcopum Abredonenſem, cùm* fratris obitum defleret.

POne modum lachrymis, Præſul, fraternaq; tandem
Funera Plebeio deſine more queri.
Flere nefas, portum ſuperato navita ponto,
Cum tenet, & nexis ornat apluſtra roſis.
Flere nefas, miles, confecto Marte, triumphum
Cum Capitolinâ victor in arce canit.
Quem gemis extinctum, ſubduxit fluctibus alnum
Frater, & in tuto gaudia lætus agit,
Hoſtibus edomitis exultat, & aurea cœli
Templa tenens, Chriſto cum duce, cantat Io.
Hìc, diadema gerens rutilis inſigne pyropis,
Aureus ingentes eminet inter avos.
Adſcriptuſque choro ſuperûm, cœliq́ue miniſtris,
Conſpectu fruitur ſemper & ore Dei.
Et cricumfuſis paſcuntur lumina gemmis,
Æthereumq́ue ſonat ſemper in aure melos.
Sub pedibus ſolemq́ue videt, lunamq́ue moveri,
Et mundi famulas calcat ubiq́ue faces.
Deſpectatq́ue cavo cœli ſub fornice nubes,
Oceanumq́ue vagum, quamq; reliquit humum.
Dum procul hoc ſpectat cœli novus incola punctum,
Ridet, & hìc partas temnit & odit opes.

Ridet in exiguo luctantes pulvere reges,
Et pro tantillo bella tot orta luto.
Plangere ſi cuiquam fas eſt,nos aptior illo
Materies planctus, mæſtitiæque ſumus.
Hunc quibus ereptum cernis, nos findimus undas,
Iactamurque freto, concutimurque Notis.
Ah, quot in hoc cernis,quod verrimus,æquore ſyrtes?
Quot vada, quot paſſim naufraga ſaxa vides?
Promptiùs æſtivæ Cereris numerabis ariſtas,
Quaſque creat gelido bruma ſub axe nives.
Promptiùs expedies Corſæ telluris ericas,
Quas fletûs ſocias nunc puto, Pręſul,habes.
Mille modis morimur : nunc urit corpora febris;
Languida,nunc ſævus viſcera tendit hydrops.
Sæpe caput vertigo rotat; tremor occupat artus;
Membra vides multis ſidere tacta mori.
Pectora nunc lacerat tuſſis; lapideſcere renes
Nunc querimur; torquet ſæpe podagra pedes,
Morborumque cohors omnis, creſcentibus annis,
Creſcit; & eſt morbus non levis,eſſe ſenem.
Nec minùs infeſtat, vitæ dum carpimus auras,
Diva malis ſemper prodiga, parca bonis.
Quas hodiè largitur opes,cras eripit,orbem
Dum rotat,& rerum verſat ubique vices.
Immunis ſors neutra mali eſt; res turpis egeſtas
Audit,& abjectos,ridiculoſque facit.
Divitias nunc flamma vorax,nunc impetus undæ,
Nunc piceata rapit,nunc violenta manus.
Et patris obſcænus ſub olenti fornice gnatus,
Et laſciva viri prodigit uxor opes.
Si quid adhuc ſupereſt tot poſt diſpendia, lites
Dum trahimus,lævo ſidere, pręda fori eſt
Sed levis eſt gazę,levis eſt jactura peculi,
Æris egens, famæ dum tueare decus.
Livor in hanc dentes acuit crudelis & ungues,
Et dum ſerpit humi,nil niſi ſumma petit.

Hoc quoque tu quondam ſenſiſti, maximè Præſul,
Sed tua te pietas texit & alma fides.
His mala, ſi fas eſt, jungantur publica, luctus
Trux argumentum, materieſque novi.
Orbe triumphato, patriæ nunc Bæticus hoſtis
Imminet, & terras Marte fretumque quatit,
Pone truces aquilæ Tarteſſia ſigna ſequuntur,
Iungit & Auſonio cum Iove Cæſar opem.
Quique fuit ſocius, nunc, rupto fœdere, Gallus
Tingere Grampiaco tela cruore parat.
His potes & noſtrâ triſtari ſorte, tuaque,
Qui premitur tantis, obruimurque malis.
Cladibus his fratrem ſubductum cernis; in illo
Lætitiæ cauſas, optime Præſul, habes.

DE PACE INTER SCOTOS *ET GALLOS RVPTA.*

NVnc ego crediderim freta vectigalibus undis,
Lumine ſidereas poſſe carere faces.
Crediderim gelidos in fontes poſſe relabi
Flumina, Phœbæas & remeare rotas,
Imaque ſupremo miſceri Tartara cœlo,
Inque polo Stygium ſceptra tenere Iovem.
Nil non poſſe putem fieri: jam, fœdere rupto,
Celtica Ferguſidûm ſanguine geſa rubent.
Scoticus in Celtæ jugulum diſtringitur enſis,
Et quam defendit ſæpè cruentat humum.
Si quid habent Vmbræ ſenſus hæc flebit Achaius,
Magnus in Elyſio CAROLVS orbe gemet.
Quæ nunc rupta vident, ſanxere nepotibus olim
Fœdera præconum verba fuiſſe ferunt.
Dum cadet Heſperius, dum ſol naſcetur Eous.
Aere dum medio cincta quieſcet humus,
Fœdere jungentur populi, quos lilia cana,
Et quos ſanguineus ducit ad arma leo,

Sol velut ante meat; medio ſtat in aere tellus;
Hei mihi, cur gens eſt neutra quod ante fuit?
Cur ſocius qui ſemper erat nunc dicitur hoſtis,
Alter & alterius, pro pudor, enſe cadit?
Illa mali lux prima fuit, violare Britannas
Gallia, jus contra, quâ fuit auſa rates.
Quâ Rea capta dolo eſt, fons omnis & area belli,
Et Domini infœlix inſula prę da fui,
Hæc utinam, ſociis acuit quæ regibus iras,
Deucalionæis terra periſſet aquis.
Dira vel infauſtas ſorpſiſſet Scylla carinas,
Semina quæ tanti prima fuere mali.
Nemo Caledoniis hæc credat robora ſylvis
Orta, vel in Grampi cæſa fuiſſe jugis.
Saltibus è Stygiis hæc irritamina belli
Orcus, & Emenidum miſit acerba cohors.
Scilicet invidit ſuperis Styx impia regnis
Fœdera canitiè jam veneranda ſuâ.
Sœcula bis mundo fluxerunt quatuor, ex quo
Fœderis accepit Celta deditque fidem.
Nunc, pudet heu, quæ tum juravit, pacta revellit
Gens levior foliis, mobiliorque Notis.
Ecquid agis? quæ te mutavit, Gallia, Circe?
Theſſala quo mentem carmine flexit anus?
Concidit antè tuis Auſtro conterminus armis
Maurus, & occiduo ſole peruſtus Iber.
Et Tarteſſiacis ſubjectus Belga lupatis,
Vicinuſque Eburo, Vangeoneſque truces.
Ante tuas acies Tameſis metuebat & Iſter,
Impatienſque jugi Rhenus, & ipſe Tybris,
Et Phaëthontæas gens quæ circumcolit undas,
Et Ligur, & Tuſcus, finitimique duces.
Teque tuis populis, & geſa minantia geſis
Vidimus; horret adhuc mens meminiſſe nefas.
Martia Ferguſidûm gens de tot millibus una
Militiæ nunquam fulmine tacta tuæ eſt;

Illa tuis ſemper, nullo diſcrimine, cœptis
Favit, & una ſalus, unus & hoſtis erat.
Bella domi quoties pro te cum gente propinqua
Miſcuit, in clades ingenioſa ſuas?
Externo quoties hoſtem quæſivit in orbe?
Quot tibi Parrhaſio miſit ab axe duces?
Longa foret ſeries: de multis ſufficit unus,
Hic qui Baugiacos ſanguine merſit agros.
Hic tibi Grampigenæ comitatus robore gentis
Adfuit, externo cum premerere jugo.
Sola tibi Biturix domini parebat habenis;
Cętera cum populis hoſtica terra fuit.
Luce ſacrâ, memini, ſociis, regnoque ruenti
Attulit, & regi regius hoſpes opem.
Lilia ſervavit lux hæc intacta, ruinam
Lux tulit hæc geminis perniciemque roſis.
Agminis hoſtilis cecidit cum milite ductor,
Quaque triumpharat ſæpe, momordit humum.
Nil ſua militibus virtus, nil profuit aſtus,
Regia nil veſtis, nil diadema duci.
Hos ubi fregiſſet, regi, qui miſerat, ipſi
Reſtitit exiguâ gens animoſa manu.
Quodque fidem ſuperat, Celtis ut fida maneret,
Principis imperium ſprevit & arma ſui.
Captus hic inſidiis infans, popularibus ibat
Obvius, adverſo bella ſub hoſte gerens.
Ter patriæ invictas acies, velut hoſtis, obivit,
Nunc prece, nunc tentans ſollicicitare minis.
Verba ſed edebat nil proficientia princeps,
Vanaque difflavit vota, minaſque Notus.
Quid quod & hi quorum nunc bella nepotibus infers,
Gallia, tum pro te ſuſtinuere mori?
Bina ſimul memini, ceciderunt millia; clades,
Ne dubites, fecit Vernoliana fidem.
Quot ſibi te meritis gens hæc devinxerit olim,
Præmia teſtantur quæ ſine lite tulit,

Præter opes, tituloſque tuo ſub rege ſupremum
Nacta fuit belli, militiæque decus.
Adde quòd è ſocio, feciſti Gallia civem,
Scotigenâ quiſquis ſtirpe creatus erat.
Ipſaque fulmineis Scotorum credita dextris
Principis & domini vita, ſaluſque tui eſt.
Illius Arctoæ ſolium texere ſecures
Semper; & hic priſcus nunc quoque durat honos.
Martia muſarum ſi confers munera donis,
Gallia, Mars muſis cedet & arma togæ.
Regna, tubas inter, memini, tua fœda premebat
Barbaries, paſſim ſquallor & horror erat,
Nox erat & tenebræ, quales texiſſe feruntur
Niliacamque Pharon, Cimmerioſque lacus.
Scilicet arma timens ſtudiis inimica Minervæ,
Fugerat Aonidum, cum duce, tota cohors.
Vidit, & auxilio te juvit Scotia, tellus.
Artibus ingenuis, ingeniiſque potens,
Hæc Aganippeum populum, gentemque togatam
Miſit, Apollineam quæ tibi ferret opem.
In tua tum primum vidiſti regna reverti
Numina, Caſtaliis quæ dominantur aquis.
Barbaries tum pulſa fuit, pulſæque tenebræ,
Lucis & Arctoæ fulſit ubique jubar.
Haud ſecus eoo noctis ſol diſcutit umbras
Lumine, purpureum reſtituitque diem
Barbara quod non es, Scotis hoc, Gallia debes,
Cum quibus, ah, bellum nunc furioſa geris:
Debuerat ſaltem, tædis præfecta maritis,
Hoc amoliri pronuba Iuno nefas.
Hæc quoties ſocios vinxit dea maxima reges?
Priſca novus quoties fœdera ſanxit Hymen?
Nunc quoque quam legit ſociam ſceptrique thorique
CAROLUS, eſt regis nata, ſororque tui
Quem vocat illa virum, cur hoſtem Gallia dicis?
Cur petis hunc ferro, quem fovet illa ſinu?

Si quid adhuc irę ſupereſt, hoc temperet hoſtis
Publicus, auriferæ cui famulantur aquæ.
Dum ſocios tu Marte petis, crudelis ad Albim
Fulminat, & dempto fine, triumphat Iber.
Sub juga jam miſſos, Rheni cum principe, Boios
Aſpicis, & Cattos, Saxonicoſque duces.
Quæque tuis olim fulta eſt victricibus armis,
Nunc ope ſubſtracta terra Batava tremit.
Ipſe ſuas Cimber, caſtris exutus, ad undas
Fugit & extremi littus inerme freti
Qui regis Arctoos populos, qui Celtica libras
Sceptra, gemens veſtram nunc petit orbis opem.
Iungite fraternas acies; ferat una per æquor
Aura Leonigeras, Liligeraſque rates.
Stertere fas non eſt, urbis cum mœnibus hoſtis
Imminet, & jugulum comminus enſe petit.
Imperii, Ludovice, tui circumſpice fines:
Cingit Iber quicquid ſub ditione tenes.
Nec ſceptris tu fide tribus, fortiſſime regum
Carole, nec, tria quę ſceptra tuentur, aquis.
Iuſta metus cauſa eſt, Batavus ſi porrigat herbam,
Bętica vel fractus ſub juga Cimber eat.
Hi mare nunc ſulcant, quod tu mox puppe ſecabis;
Vna ſalus omnes, una ruina manet.

Nicares Gariomarræ.

QVam legis, Aloïcis Nicares tibi miſit ab oris:
Perlege; parendum, Gariomarra, viro eſt.
Non mihi te, conjunx, Ledææ more puellæ,
Hoſpitis amplexum prępoſuiſſe queror.
Vis manifeſta fuit; ſic Deianira marito
Dicitur Herculeâ rapta fuiſſe manu.
Taliter Iſchomachen fratres rapuere bimembres,
Pectora funeſto cum caluere mero.
Taliter Æneadæ pręd[a]m fecere Sabinas,
Talis & Hermiones fœda rapina fuit.

Te mihi junxit hymen : ſunt facti ſydera teſtes,
Quæque Lycaoniis ſubjacet ora rotis.
Hic ego te viſâ, calui; luxere jugales
Hic mihi Parraſio non procul igne faces.
Tum mihi te, Nymphas inter Regina Boréas,
Spes erat æternùm conjuge poſſe frui.
Sed citò me luſum miſer, & contraria ſenſi
Numina; tu thalamo rapta repente meo es.
Conjuge Perithous bellum ſuſcepit ademptâ,
Raptorumque fero ſanguine merſit humum.
Nec tulit opprobrium raptæ conſortis Oreſtes,
Sed furor, & juſtus movit ad arma dolor.
Mater & Hermiones thalamos quæ ſponte mariti
Deſeruit, belli triſtis origo fuit.
Nec priùs extincta eſt Menelai nobilis ira,
Quàm foret arx Priami, totaque Troja cinis.
Quam, pudet heu, patior, par eſt injuria raptûs,
Nec mihi pro læſo mollior ira thoro.
Sed fruſtra moveor; vindictæ vana cupido eſt,
Iraque quem contra militet, hoſte caret.
Cum domino quis bella gerat, patrięque parente?
Quis caput & jugulum Principis enſe petat?
Hei mihi, ſi fas eſt afflicto vera fateri,
Hos titulos, qui me lęſit, adulter habet.
Rapta ſuo bilem movit Briſeis Achilli,
Armaque pro thalamis ſumere juſſit Amor.
Marte ſed ulciſci regem, qui læſerat, Heros
Noluit, invictas continuitque manus.
Sat fuit huic, querulas, pro telis, fundere voces,
Et, procul à caſtris, imbre rigare genas.
Illius exemplo, nos Martia ponimus arma,
Quæ, niſi pro patriâ, ſtringere jura vetant.
Spicula ſunt lachrymæ, ſuſpiria longa ſariſſæ,
Pila graves gemitus, Pelias haſta preces.
Ius mihi, pro clypeo, patriæ, pro cuſpide leges,
Quas Themis in medio ventilat æqua foro.

His ego cum domino cernam fœlicius armis,
Quàm mihi ſi Siculus det ſua tela faber.
Iuris in opprobrium, tituli quęruntnr ab annis,
Queis licuit Regi te, ſine lite, frui.
Sæva diu, fateor mihi ſe Fortuna novercam
Præbuit, incœptis non ſatis æqua meis.
Falx aliena, diu nimiùm, mihi meſſuit agros,
Et, cui non decuit, præda fuere lares.
Nil tamen aut culpæ peccandi deterit uſus,
Aut quod fas non eſt, incipit eſſe morâ.
Nec, quæ dente fero, conſumunt cætera, legum
In titulos quidquam tempora juris habent.
Pectine nocturno ſtolidos quæ luſit amantes,
Orba diu vixit Penelopęa viro.
Non tamen amiſit vir conjugialia jura,
Sed manſit thalami quæ fuit ante fides.
Purpura te forſan, conjunx, & regia tangunt
Sceptra, ſalutari Regis & uxor aves.
Fœlix Æacides, Regi quem prætulit uxor,
Argolicas fleret cùm miſer ante rates.
Hæc, Agamemnonii quoties ſtrinxere lacerti,
Flevit, & aſſertor, dixit, Achille veni.
Exue me ſcreptris, &, quod circumfluit, oſtro;
Sat mihi Pelide conjuge poſſe frui.
Iuſta querela fuit : fœlices purpura tœdas
Non facit, alterius cùm violatur amor.
Turpiter invictis jacuit Mavortis in ulnis
Cypria, loripedem neſcia ferre virum.
Conjuge poſthabito regali Poppia lecto
Turpiter excepta eſt, Cæſareoque ſinu.
Caſtus amor meus eſt, & crimine liber ab omni,
Qui face ſolenni te mihi vinxit hymen.
Eſt mihi jus in te, Tygranâ quod manat ab ipſo,
Cujus in imperio tu prius uxor eras.
Hoc Themis, hòc, ſolido factis adamante tabellis,
Inſculpſit digitis Anna Perenna ſuis.

Quinque ter hoc, memini, procerum convellere livor,
Sanctaque tentavit ſolvere vincla thori,
Sed levior foliis fuit hæc cenſura caducis,
Arida quæ vacuum per nemus Eurus agit.
Reſcidit hanc pridem Rex ipſe, piuſque Senatus,
Et jus connubii ſanxit uterque mei.
Sed quod uterque tulit, nullo delebile ſeclo,
Nogrodus edicto pondus ineſſe negat.
Albaque commutans nigris, lucemque tenebris,
Veraque figmentis, faſque, nefasque tegit.
Iuſque datum ſceleri eſt; & jam Nogrodina ſecundis
Acta Notis, portum penè carina tenet.
Nil tamen his tangor: propè cernit Tantalus undas
Siccus, & eſuriens ſe propè poma videt.
Hoſtibus inſtantes, & Io cantare parati,
Sæpe duces turpi terga dedere fugæ.
Sæpè feram vidi, ſævo quam dente moloſſus
Strinxerat, ereptam, ſorte favente, neci
Et ſua, non raro, corvos ſpes luſit hiantes,
Fugit & ex ipſis faucibus agna lupi.
Barbara ſi non ſunt, quæ findimus æquora, priſcæ
Si quid habet fidei, quæ regit illa cohors,
Quem ſubit infœlix, portu mergetur in ipſo
Naufraga cum domino trabs Nogrodina ſuo.
Quod ſecat hæc, nuper ſulcavit Ponthelis æquor,
Stultitiæ pœnas ſed dedit ille ſuæ.
Oceano, ventiſque diu jactatus, & aſtris
Adverſis, tenui cum rate, ſorptus aquâ eſt.
His quoq; cum Dolago, Sthinoon mergetur in undis,
Prædaque ventoſi fiet uterque freti.
Tunc ego te, liber tot corrivalibus, unus,
Sint modò Dii faciles, Gariomarra, fruar.

Gariomarra Nicari.

REgia quas poterat conjunx ſpreviſſe tabellas
Perlegit ficti Gariomarra viri.

Fictus Hymen certè, quem jactas, ficta rapina,
Conjuge de rapta ficta querela tua eſt.
Abſit, ut Arctoas inter regina puellas,
Me famulo nuptam, mancipioque putem.
Eſt mihi vir, cui tu quondam ſervire ſolebas,
Sceptraque fulmineâ geſtat avita manu.
Huic me connubio ſociavit Tygrana, cujus
Mollibus imperiis ſubdita Nympha fui.
Atque utinam, quam tu thalami pro teſte citaſti,
Viſa ſibi poſſet Parrhaſis urſa loqui.
Non ego rapta viro, nec mœchum ſponte ſequuta
Crederer, aut ſceptris poſtpoſuiſſe fidem.
Lenta fori dudum cœpiſſent jurgia finem,
Nullaque de noſtro conjuge rixa foret.
Quamque mihi quondam ſtruxiſti, techna pateret,
Primaque regali retia tenſa thoro.
Viribus inferior tentaſti, perfide, vinclum
Solvere furtivo connubiale dolo.
Hoc quoque ſe tecum maculavit turba clientum
Crimine, promiſſis ludificata tuis.
Hæc ſcelus eſt confeſſa ſuum, veniamque rogavit,
Principis auguſtos ante voluta pedes.
Tu, quod in his pœnam meruit, pro crimine pugnas,
Et tegis admiſſum, quâ potes arte, nefas.
Quæ domino nuper poſuiſti retia novit
Tota Caledonio terra ſub axe jacens.
Nil, memini, nudos poſcebas præter honores,
Et titulos; tecti ſed latuere doli.
Hâc vafer in domini thalamos irrepere tehnâ
Sperabas, &, cum conjuge, dote frui.
Obſtitit inſidiis generoſo Ponthelis auſu,
Tutatus poſito regia jura metu.
Sed freta ſulcavit miſer infœlicibus aſtris,
Et tenuem venti deſtituere ratem.
Facta Deûm veneror, nec me mea damna morantur;
Fas tamen eſt Regem, ſceptraque læſa queri.

Cum patris in jugulum diſtringi cerneret, enſem
Mutus Atys, muto lingua ſoluta fuit.
Tu, jugulo parcens, connubia Principis ambis,
Prô pudor, & domini quæris avarus opes.
Exemploque tuo Dolagus jam tollere criſtas
Cœpit, & uxorem me ſibi jactat ovans.
Non alio Sthinoon percuſſus pectora thyrſo,
Conſortem thalami ſe putat eſſe mei.
Supplicium meruit facinus, patriæque parenti
Fas erat autoris cœde piare nefas.
Regia ſed juſtas clementia molliit iras,
Et res arbitrio credita tota fori eſt.
Hic decus, & thalami regalis jura tuetur
Nogrodus, antiquæ nobilitatis eques.
Hâc pugil hic tecum, Nicares, luctatur arenâ,
Nec, quibus oppetiit Ponthelis, arma timet.
Scilicet eſt patrius pugnæ, palmæque Senatus
Arbiter, in cujus ſpem locat ille fide.
Nec ſpes vana tenet: quis enim, niſi mentis egenus,
Tot proceres regem prodere velle putet?
Prima Caledoniæ fuit olim gloria gentis,
Pro patriâ, & patriæ poſſe parente mori.
Abſit, ut in dominum nunc conſpiraſſe putemus,
Iuráque Grampiaci proſtituiſſe fori.
Ante putem, verſo Donam pede, volvere lymphas,
Et latus occidui poſſe ſubire freti.
Benachiæ citiùs ſcandens faſtigia rupis
Vrius à Donæ gurgite flectet iter.
Incaſſum lachrymas vafer, & ſuſpiria fundis,
Et precibus mixtas, inſidiiſque minas.
Hæc ſacer Heroum, quos tentas, flectere cœtus
Deſpicit, & ſi quæ forſitan arma paras.
Lynceus hic cauſam ſpectans, ad cętera cœcus
Arbiter, utque decet truncus utrâque manu eſt.
Huic eques, & procerum, ſine munere, ſupplicat ordo,
Suntque pares illi Craſſus, & Irus inops.

His

His ego judicibus thalami ſecura jugalis
Vincula, fortunas his ego credo meas.

Ad Illuſtrem
COMITEM DE PEMBROCH, *de ſuo in Aulam reditu.*

ME mea, Pembrochi, ſemper vaga, rurſus in aulam
Sors trahit, & dubium per mare vela fero.
Quæ ſeco, longa nimis ſunt, & metuenda periclis
Æquora, nec tenui ſollicitanda trabe
Æſtuat hîc vortex, ſocios qui ſorpſit Vlyſſis,
Quæ vorat ejectas dira Charybdis aquas.
Hîc brevia, & Syrtes, hîc Acroceraunia cernis,
Et quot habet ſęvos rauca Malea ſinus.
Aſpicis Aceſtis ſcopulos, & gentis Achivæ
Auſa triumphales frangere ſaxa rates.
Sunt quoque Sirenum cautes, quibus inſcia puppis
Hæret, & has inter dulce perire putat.
Ah, quot in hoc pelago jactatur fluctibus alnus?
Quot rapitur ventis, dum freta vaſta ſecat?
In ſcopulos nunc Eurus atrox, nunc Africus urget;
Turbine nunc Aquilo, nunc Notus imbre quatit.
Inter & Æolios videas fera prælia fratres,
Nec ſcit cui domino pareat unda maris.
Sæpè ratem, votis aſpirans aura Favonî
Dum ciet, adverſam nubifer Eurus agit.
Sæpè favens cœpto puppem dum provehit Auſter,
Sævus Hyperboreo ventus ab axe ruit.
Sæpè vides, dum vela legens ſubit oſtia pinus,
Rurſus in Oceanum, nube premente, rapi.
Ah, quot in hoc pereũt, quod findim⁹, æquore puppes,
Sidere cùm lævo vela ſiniſtra ferunt?
Non tot in Ionio merguntur lintea ponto,
Non tot ab Heſperiis Syrtibus hauſta vides,
Cùm vehat innumeras, quam verrimus, unda carinas,
Vix portum de tot millibus una ſubit.

Heu, freta naufragiis nimis opportuna ſecamus:
Tot nuſquam premitur naufraga turba malis.
Si quis ab Hadriacis, fractâ rate, pallidus undis
Exit, in auxilium turba propinqua ruit.
Hic ſibi detractos humeris imponit amictus:
Hic fovet accenſo frigida membra foco.
Porrigit ille dapes, fert alter munera Bacchi,
Quamque poteſt, præſtat quiſque miſertus opem.
Nos fugit ejectos, ipſis nos ridet in undis
Barbara gens, noſtris exhilerata malis.
Cladibus, heu, noſtris oculi paſcuntur inertes,
Noſqúe notant digito fœmina virqúe ſuo.
Quodqúe magis miſerum, portu qui ſorte fruuntur,
Fabula nos illis, ludibriumqúe ſumus.
Non tamen eſt illis, portus tetigiſſe cupitos,
Gloria, nec nobis. non tetigiſſe, pudor.
Sæpe freto cùm merſa jacet Prætoria puppis,
Vela legens, portum parva carina ſubit.
Scandere Bellerophon fruſtra tentavit Olympum;
Aſtra tamen tetigit Bellorophontis equus.
Regia progenies pontum dum trajicit Helle,
Nomina cui moriens contulit, hauſta freto eſt.
Quæ tamen hanc vexit, ſuperato bellua ponto,
Colchidis optatum littus, & arva tenet,
Crede mihi, ſobolem nobis ovis iſta reliquit,
Aurea quæ geſtat vellera, mente pecus.
Mollibus hæc zephyris, pulvillos inter, & oſtrum
Navigat, & portum ſemiſopita ſubit.
His mare cum ventis ridet, fœlicibus auris,
Et plùs quàm par eſt æſtus & aſtra favent.
Nos mare, nos venti, nos æſtus vexat & aſtra,
Semper & optati littoris ora fugit.
Non tot Mæonides mala paſſum finxit Vlyſſem,
Per freta dum Priami victor ab urbe redit.
Nec, generis lux illa tui, Sidneia narrat
Muſa Pyroclęam plura tuliſſe ratem.

Maxime

Maxime Pembrochi,rerum tutela mearum,
Per tibi ceſſurum dirige vela fretum.
Non ego Ledęos juvenes in vota vocabo,
Nec vaga cum vili ſydera plebe ſequar.
Tu mihi Pollucis præſtas,& Caſtoris ignes,
Et quæ Graia ratis, quæ Tyrus aſtra notat,
Tu mihi Neptuni frontem,tu nigra ſerenas
Æquora, quæ votis non ſatis æqua queror.
Anchora tu,quoties vento quaſſatur iniquo,
Tu, quoties ventus deficit aura rati es.
Fluctibus indomitis ubi fervent æquora, puppim,
Typhis ut Æmonius, per vada cæca regis.
Denique, naufragiis cùm paſſim tecta nigreſcent
Cęrula, tranquillus tu mihi portus eris.
Vt mihi,Mecęnas,poſſis præſtare, quod opto,
Det tibi Rex pelagi ſummus,& alma Thetis.
Vt pręſtare velis hoc, quod potes,aurea virtus,
Quaq́ue præis reliquis mens generoſa dabit.

Ad Illuſtrem
Dn. GULIELMUM ALEXANDRUM, *Equitem Menſtræum. Sterlini Vicecomitem,Secretarium Regium.*

TRiſtis, Alexandrum quæ primùm traxit in aulam,
Lux erat, ìnfauſtos inter habenda dies,
Tum, ferrugineæ merſum caliginis umbrâ,
Crediderim Phœbi delituiſſe jubar.
Crediderim,Phœbi comites, fugiſſe puellas
Hinc procul, & fractas deſeruiſſe lyras.
Scilicet hâc vatum princeps & gloria Phœbo
Æternum dixit Virginibuſq́ue vale.
Regia divinum ſuſpendit ad atria plęctrum,
Nec fuit ex illo tempore tacta chelys.
Cùm Tameſin primùm vidit Menſtręus, & aulam,
Secretâ Domini cępit & aure frui,
Longin-

Longinquas utinam profugus tunc iſſet in oras,
Barbariæ quæ plus, & feritatis habent.
Eſt locus hîc Muſis; Scythici ſub cardine cœli
Caſtalium Naſo ſollicitavit ebur.
Barbara ſit Rhodope quamvis, & inhoſpita Thrace,
Hæ tamen Orpheâ perſonuere lyrâ.
Vna Philetęis inimica ſororibus aula eſt:
Neſcio quo mentes faſcinat illa modo.
Mille veneficiis excantat Regia vates
Improba, Circæam dixeris eſſe domum.
Hæc Ithaci ſociis, magico ſtridore, loquelam
Abſtulit, illa ſacris vatibus ora premit.
Fas erat æternùm reliquos muteſcere, Phœbi
Quotquot, & Aonidum templa canora colunt.
Vox ſacra Menſtręi eſt, non hæc preværtere fata
Debuit, aut, domino non moriente mori.
Non priùs Iliados lymphis vocalibus autor
Abſtinuit, Lethes quàm foret hauſta palus.
Nec pater ante Maro ſiluit, quàm regna Silentum,
Et Stygis obſcuras Vmbra ſubiſſet aquas,
Pindaricuſque ſenex liquit cum pectine lucem,
Vnaque nox vitæ meta, lyræque fuit.
Orphea quis neſcit? caput à cervice revulſum
Huic erat, & merſum fluctibus, Hebre, tuis.
Priſca tamen manſit vox, & mirantibus undis,
Antiquum patrio fudit in amne melos.
Quæque feras olim traxit, comes addita voci
Barbitos, in mediis ſpontè ſonabat aquis:
Enthea Menſtręi vox, floreſcentibus annis,
Deficit, &, domino non pereunte, perit.
Auratum ſic ſæpe jubar ſol arduus umbrâ
Implicat, & medio perdit in axe diem.
Tempore ſic verno vidi marceſcere flores,
Prataque, neſcio quo ſidere tacta, mori.
Muſarum Phœbique priùs, Menſtręe, ſacerdos,
Nunc amor Arctoi, deliciumque Iovis,

Hei mihi, Menſtręo quantùm mutatus ab illo es,
Nobilis orcheſtræ qni decus omne tulit:
Sidnæo qui digna dedit, qui carmine molli
Helladis æquavit, Romulidûmque lyras:
Quique Caledonio Ieſſęos pectine nervos
Impulit, & ſacræ dulce Sionis ebur.
En Muſæ, ſolituſque fugit præcordia Phœbus,
Nec memor os cantus, nec manus apta lyræ eſt.
Te modò ſeceſſus nemorum, te blanda juvabant
Otia: nunc aulæ murmur, & urbis amas.
Carmine poſthabito, pudet heu, ſine lege tabellas
Scribis, & ingenio verba minora tuo.
Dumque vacas patriæ, dum ſufficis omnibus unus,
Mille fatigantur menſque, manuſque modis.
Mens caret alternà requie, manus æmula menti eſt,
Hora miniſteaio nec vacat ulla tuo.
Manè ſalutatum veniunt juveneſque, ſeneſque,
Vrbſque tuas omnis ſiſtitur ante fores.
Palladis hæc famulas, & amicas vatibus horas
Turba rapit, reliquum vendicat aula diem.
Nunc ad Hyperboreos Regis mandata Britannos,
Nunc populi ad Regem vota, preceſque refers.
Sæpè tuos poſcit nox intempeſta labores,
Et dare te ſomno publica cura vetat.
Vt vetus exercet, nova ſic te Scotia curis
Diſtrahit, ignoto quæ plaga ſole tepet.
Hæc tibi ſervit humus, te dignum, & principe munus;
Teque pharetratus nuncupat Indus herum.
Hanc opibus, populiſque novis, hanc inſtruis armis:
Accipit & leges barbara terra tuas.
Hîc delubra Deo ſurgunt, & civibus urbes,
Hic mare navigiis, frugibus arva reples,
Hæ tibi ſunt artes: urget nova cura priorem
Semper, & antiquam ſollicitudo recens.
Non ita luctatur fauces qui tentat Abydi,
Vis fera ventorum cùm ſine lege furit.

Non ita torquetur qui volvit in ardua ſaxum,
Nec qui Tartareâ volvitur ipſe rotâ.
Sic tibi te, Muſisque tuis, vatumque choreis
Vrbs, &, quæ mentem faſcinat, aula rapit.
Error in hoc fors eſt, & ſum temerarius autor,
Nititur & vano fortè querela metu.
Vrbibus in mediis vitam pars maxima vatum
Duxit; erat multis Principis aula domus.
Mantua quem genuit, caneret cum Martia vates
Prælia, Martigenûm civis in urbe fuit.
Vixit in hâc Naſo teneros cum luſit amores,
Scripſit & hic Flaccus, Bilbilicuſque ſenex.
Sacra Caledoniæ Siren, Buchananus in aulâ
Conſenuit, ſtrepitus inter, & arma virûm.
Hic tamen Arctoas hymnis cœleſtibus aures
Imbuit, & ſacris templa Britanna modis.
Hic Cyrrham Iordanis aquis, Helicona Sioni
Iunxit, & Hebrææ Romula plectra lyrę.
His comes accedens da, quæ fugis, otia Muſis:
Phocidis ad fontes, & tua ſacra redi.
Abjice, quæ nullo ſcribuntnr Apolline, ceras,
Verbaque Theſpiadum non benè nota choro.
Quod patriæ donas, da partem temporis Orbi,
Totaque Menſtræum ſub Iove terra legat.
Nil patriæ, fateor, non debes, plus tamen in te
Iuris, & imperii maximus orbis habet.

In Obitum
IACOBI PACIFICI.
Britanniarum Regis.

ERgo jaces? Nec te pietas tua, maxime Regum,
Nec populi, aut procerum ſuſtinuere preces?
Nil non poſſe Deos, fateor, nec Machina cœli
Si ruat, in litem Numina ſancta traham.
Flere tamen fas eſt: Non me Magneſia rupes,
Protulit, Hircanę nec genuere tigres.

Nec

Nec ſi rupe forem, Scythicâ vel tigride natus,
Hoc puto me ſiccis cernere poſſe genis.
Hei mihi, pro domino, domini nunc cernimus urnam;
Quemque patrem patriæ diximus, umbra mera eſt.
Non tamen hoc querimur; lethi rapit impetus omnes,
Omnibus eſt Stygii cymba premenda ſenis.
Tempora deflemus, celerataque funera; Regem
Non decuit, fato tam properante, mori.
Ante domandus erat, toties qui luſerat, hoſtis,
Ante levanda ſuo colla Bohema jugo.
Nataque, cum genero, parviſque nepotibus exul
Ante ſuis laribus reſtituenda fuit.
Mens erat hęc illi; morbique oblitus & ævi,
Expectata diu ſumpſerat arma ſenex.
Sed dum, bella parans, acies terráque, maríque
Inſtruit, heu, triſti funere merſus obit.
Artibus illuſtrem pacis ſe fecerat orbi
Ingenio princeps, conſilioque potens.
Armorum Bellona decus tranſcribere nato
Maluit & juveni credere Martis opus.
Gloria ſed nati (fas ſit mihi vera fateri)
Non minor, incolumi patre, futura fuit.
Quis pudor, auſpiciis natum pugnare paternis?
Primaque conſilio bella movere ſenis?
Dicitur Æacides Atridæ ſigna ſecutus,
Hector & imperio ſub patris arma tulit.
Nil tamen Æacidæ titulis detraxit Atrides,
Nec pater Hectorei nominis umbra fuit.
Hoc duce debebas ordiri, CAROLE, bellum,
Qui Phryge, qui Graio principe major erat.
Sed quid ago? Surdis cantatur nænia. clauſit
Ille diem, nulla nunc revocandus ope.
Ante cadens, memini, geminus Lenoxius, ante
Raptus Hamiltonius triſtia ſigna dedit.
Tum caput inclinat moriens, & concidit arbos,
Brachia cum, lævo ſydere tacta, cadunt.

Hæc erat, heu, duræ clades prænuntia mortis,
Nec minor interitum noxa ſecuta fuit.
Imbribus aſſiduis, ter denis lucibus, æther
Luxit, & effuſis omnia merſit aquis.
Squallebant ſine ſole dies, ſine ſydere noctes,
Horror & umbrarum triſtis ubiq́ue fuit.
Fluctibus inſolitis tumuit Bodotria cunis
Principis, & domini nobilitata ſui.
Efferus & mixtus ſęvis Aquilonibus Eurus
Deucalionæas penè reduxit aquas.
Cum populis periere domus, ſegeteſque, gregeſque;
Rara ratis, ſtatio nulla relicta rati eſt.
Vidimus ingentes operas, munimina priſci
Littoris, éque ſuis eruta ſaxa locis.
Innumeras olim ſenſiſti, Scotia clades,
Damnaq́ue, par illi nulla ruina fuit.
Prô Superi! Si Regis erat mors certa, ſenectæ
Debebat reliquos evoluïſſe dies.
In caput hoc olim, memini, manus impia ſicas
Strinxit, Avernales ſuppoſuitq́ue faces.
Quæque tot extinxit reges urbs dira Quirini
Sæpè necem puero, ſępè minata viro eſt.
Hei mihi, quod toties fruſtra tentavit Erinnys,
Ante diem, Parcâ cur jugulante, cadit?
Certa Deæ, fateor, ſed cœca eſt dextera; neſcit
Quem feriat, nec quos iſta ruina premat.
Occidit, heu, patriæ ſceptrum qui geſſerat infans,
Bis tribus & centum Regibus ortus avis.
Qui tot Olympiadas ſceptrum libravit avitum,
Cynthius auratis quot terit aſtra rotis.
Qui populi vultuſq́ue ſui, geniumqne, genúſque
Noverat, & mores factaq́ue priſca patrum.
Candida cui ſemper vultu Fortuna ſereno
Riſit, & aſpectu favit ubiq́ue ſuo.
Cui dedit ingenium Pallas, quo ſæpè rebelles
Fregit, & hoſtiles trivit inermis opes.

Nec minus ingenio valuit cultura magiſtri,
A quo victurum Scotia nomen habet.
Ille animum gazis auxit regalibus, ille
Regia Cecropiis imbuit ora favis.
Occidit, heu, recti cuſtos, qui lancibus æquis,
Iura dedit regnis non violanda tribus.
Cœdibus aſſuetos populos, & ſęva minantes,
Hic docuit legum vincula poſſe pati.
Vnius ad nutum bellis Europa tot annis
Abſtinuit, mores dedidicitque feros.
Pace foris ruptâ, circumque tumultibus orbis
Cùm fureret, pacem præſtitit ille ſuis.
Securum ſine claſſe fretum, ſine mœnibus urbes,
Securus nudo ſub Iove ſomnus erat.
Non metus hoſtilis, non à prædone periclum
Agricolam patriis excutiebat agris.
Nulla viatori tellus fuit invia, tutus
Vel mediâ poteras carpere nocte viam.
Cernere erat ſine lege pecus, paſſimque vagari
Incuſtoditos læta per arva boves.
Servabant junceta gregem, dum fallit amicæ
Tityrus amplexu, carminibuſq; diem.
Dives eques cum plebe fuit: Rex omnia donans,
Se pręter, nullas ipſe coëgit opes.
Quod docuit Lucina parens, ſervavit; aperta
Nata fuit, manſit ſemper aperta manus.
Contemptum ſuperabat opum clementia ſumma,
Arte carens, nullo nata vel aucta metu.
Ira brevis ſemper, vindictæ nulla cupido
Detinuit; nunquam ſævus in hoſte fuit.
Nec niſi caſta Venus placuit; de virgine raptâ,
De læſâ potuit conjuge nemo queri.
Otia, curarum ſi quæ dabat otia moles,
Fallebat ſtudiis, ſacra Diana, tuis.
Nunc cane, nunc jaculo gaudebat perdere cervos,
Nunc leporum curſus læta per arva ſequi.

Sæpe levem medio captabat in aëre prędam,
Lętus, & hoc ſolo ſanguine tinxit humum.
Nocte redux, ſomno non indulgebat inerti:
Nec dabat ignavo languida membra thoro.
Pallada, ſeceſſum quęrens, Muſaſque colebat;
Et ſenſit faciles in ſua vota Deas.
Hac ope, Ieſſęi captus modulamine Regis,
Intulit Hebrææ plectra Britanna lyræ.
Hac ope, quo teneros nati pater imbuit annos,
Protulit invidiæ ſtigmate majus opus.
Cętera quid memorem ſancti monimenta laboris?
Publica ſunt, & cum Brittone Roma legit.
His addi meruit pietas, &, rara potentum
Gloria, defenſæ relligionis honos.
Hanc puer amplexus, ſeros ſervavit in annos;
Hæc expiranti cura ſuprema fuit.
Nil ſecum mortale agitans moribundus, ad aſtra
Suſtulit inſontes, & ſine labe manus.
Quique regis cœlum, cœlo me ſuſcipe, dixit,
Alme parens, animæ portus, & aura meæ.
Corporis exuvias terræ, tibi regna relinquo,
CAROLE, cum regnis ſacra paterna cape.
Dixit, & hoc ipſum, voces cum lingua negaret,
Sępè oculi, fertur ſępe locuta manus.
Qui modò devotus regemque, patremque colebas,
CAROLE, fac regis, fac rata vota patris.
Hæc rata ſi dederis, cœlo aſpirante, timenda
Sunt tibi nulla foris, nulla pericla domi.
Cuncta regent junctis Themis & pax aurea dextris,
Qui ſtatus, imperium patre tenente, fuit.
Et tibi, quæ vitæ diſpenſant fila, ſorores
Deducent longos, & ſine nube dies.
Denique, magna Deûm ſoboles, te rege, parentem
Deſinet ereptum terra Britanna queri.

AD PAULUM MENNESIUM, *Præfectum Abredonenſem, Pro Nautis Lethenſibus.*

QVid tibi cum Pelago, Menneſi? Legibns æquis
Fulta quid in Nautas urbs tua juris habet?
Sunt quibus imperites liquidi cum fontibus amnes;
Æquoris æquoreo jura relinque Deo.
Supplicium ſi quod meruit Neptunia proles,
Hic gerit ultrici tela triſulca manu.
Si tamen in pelagus jus eſt tibi, nautica pubes
Sat, decus & famam quo tueatur, habet.
Quod ſcelus objectas? Lethææ furta carinæ,
Scilicet, & plenis hauſta falerna cadis.
Hæc cives delicta vocent: ſine crimine fur eſt,
Cæruleum quiſquis per mare vela regit.
Primus inexpertis auſus dare lintea ventis,
Seq́; maris dorſo credere, prędo fuit.
Aurea Phryxęi pecoris geſtamina Colcho
Abſtulit, Argivis impoſuitq́ue tholis.
Rapta tamen nullas meruerunt vellera pœnas,
Prædo nec obſtrictus crimine Typhis erat.
Sed tulit hic laudes, generoſi præmia facti,
Inter & Heroas nobile nomen habet.
Quaq́ue vehebatur nunc cœlum navigat Argo,
Explicat & novies quinque ſerena faces.
Artibus ingenuis quæ præſidet innuba virgo,
Hæc latrocinii præmia ferre dedit.
Scilicet eſt ſuperis gens prædatoria curæ,
Furtorum ſocios credit & eſſe Deos.
Ipſe Deûm interpres fures Cyllenius inter
Eminet, & furti creditur eſſe parens.
Hoc ſatus Autolycus patrias non degener artes
Calluit, & piceas ſtrinxit ubique manus.

Nec ſocios duntaxat habet de plebe Deorum,
Quem colis, immenſi furta revolve Iovis.
Singula quis numeret? De multis ſufficit unus
Phryx puer, & Tyrio rapta puella ſeni.
Hanc pater æthereus nivei ſub imagine tauri
Abſtulit, hunc falſâ diſſimulatus ave.
Nec puduit furti monimenta perennia cœlo
Supremo digitis inſeruiſſe ſuis.
Explicat hîc volucris, puerum quæ ſuſtulit, ignes:
Nec procul hinc pueri, quem tulit, urna nitet.
Virginis hîc raptor bos ſeptem terga puellis
Subjicit, æthereas & natat inter aquas.
Quin & Agenoreum quæ tangunt ſydera taurum,
In pretio Divis furta fuiſſe monent.
Hinc pecus, inde pio rutilat cum Caſtore Pollux;
Prȩda pecus, prædo frater uterque fuit.
Numen uterque maris naucleros artibus illis
Imbuit, ad mores inſtituitque ſuos.
Tunc quoque promeruit cœlum Tirynthius heros,
Aurea cùm cœſo poma dracone tulit.
Nec pudet hunc furti, quem compilaverat horti
Cuſtodem pedibus ſed premit uſque ſuis.
Tunc genus Iapeti fœlix, tunc ſæcla fuerunt
Aurea, nec potior paupere dives erat.
Vicini tondebat oves ſine crimine pauper,
Divitis immiſſa falce metebat agros.
Tum licuit certare dolis & vivere rapto,
Furis honorificum nomen ubique fuit.
Furis inoffenſo gaudebat nomine ſervus,
Turgidus hoc ipſo nomine miles erat.
Non alio naſci debebant tempore nautæ,
Moribus antiquis qui rapuere merum.
Navita vel noſtro naſci ſi debuit ævo,
Alterius meruit jura ſubire fori.
Conſule Niliaci mores, & jura Senatûs,
Furta probat, furum proſpicit ille bonis.

Furibus ipſe ſacer reddebat jura ſacerdos,
Tantus erat lepidæ gentis & artis honos,
Altera pars prędæ domino, pars altera furi
Cedebat, quadrans hæc ut opinor, erat.
Nullus in orbe locus Lacedæmone juſtior audit,
Te decet exemplum, quo præit illa, ſequi.
Martia gens paſſa eſt furtis aſſueſcere cives,
Furta tamen voluit dexteritate regi.
Non erat armatis locus hic prędonibus aptus,
Qualis Apollineâ Brennus in æde fuit.
Hîc tamen Autolyci meruiſſet dextera laudem,
Et quæ ſurrepto claruit igne manus.
Fors & Aventinus ſperaſſet præmia paſtor,
Qui catus averſos traxit in antra boves.
Nec qui judicibus coram diſparuit, illic
Eurybatis poterat non placuiſſe dolus.
Cui tua perniciem, Menneſi, roſtra minantur,
Pars eſt illius turba marina gregis.
Non vafer Autolycus, non illam vinceret Hermes,
Filius hìc quamvis ſit Iovis, ille nepos.
Quid non ingenii, quid non tunc attulit artis
Dædaleæ, ſenſit cùm ſua furta premi?
Non ita compoſitas vidit gens Troïca technas,
Sublevit miſeræ cùm vafer ora Sinon.
Ipſa quod, urbe tuâ procul, expilaverat, hoſtes
Dictitat armatâ diripuiſſe manu.
Neve putes hæc ficta dolo, tempuſque, locumque,
Verbaque prædonum triſtis & ora refert.
Quodque refert jurat; (tanta eſt fiducia gentis)
Nec pudor ora notat, nec quatit oſſa metus.
Hîc quæ Romanos deceat conſtantia cives:
Hîc & Spartanæ pectora gentis erant.
Quiſquis in hac furtum culpat, pœnamque minatur,
Ingenii ſaltem laudet & artis opus.
Sed nec erat tanti furtum; quod per mare vexit
Gens rea, de poto tota querela mero eſt.

 Quis

Quis putet eſſe nefas, domini ſi vinitor uvas,
Aut olitor guſtet quas habet hortus opes?
Vere novo menſis domini quod colligit, exors
Criminis, hoc ipſo nectare vivit apis.
Quodque gerit dorſo miſerandæ ſortis aſellus,
Hoc ipſum, nullo crimine prandet olus.
Fercula quæ curat tinctam fuligine gentem
Aſpice, prægustat quas parat illa dapes.
Forſan & hæc, patriæ merx ne peregrina noceret,
Gens pia libandum cenſuit ante merum.
Si quid in hoc noxæ, ſi quid fortaſſe veneni
Hîc fuit, hoc patriæ ſpernere juſſit amor.
Sic dux Cecropidum, patriam ne læderet, hauſto
Sanguine taurino maluit ante mori.
Forſan & hunc præter reliquus defecerat humor,
Nec maris in medio quod biberetur erat.
Quid faceret? Nec ferre ſitim, nec gurgite ſalſo
Æquoris halecum more levare poteſt.
Nec meruit quas jure luit pro crimine pœnas
Tantalus, in mediis quem ſitis urit aquis.
Sed nullam tunc finge ſitim, quis poſſet Iacchi,
Vt cupiat, ſuccis abſtinuiſſe manus?
Neſcio quâ rapiat liquor hic dulcedine mentes,
Officii memores nec ſinit eſſe ſui.
Sæpè mero priſci virtus immenſa Catonis
Dicitur ante ſuos incaluiſſe lares.
Quique ſibi terras olim ſubjecit & undas,
Bacche, tui Macedo victus amore fuit.
Ennius ipſe bibax, & erat vinoſus Homerus,
Tota licet præſtò Caſtalis unda foret.
Quos ſitiunt belli proceres, & pacis alumni,
Hos latices nautas cur tetigiſſe nefas?
Nulla, Caledonios inter, gens ſiccior illâ eſt,
Nulla magìs Bacchi dona bimatris amat.
Nautica gens ipſum quo primùm tempore Bacchum
Vidit, adhuc puerum fertur amâſſe Deum.

Ille

Ille, mero ſomnoq́ue gravis, ſtertebat in umbrâ,
    Hîc ubi Chia mari proxima ridet humus.
Conſpecto gaviſa Deo eſt Neptunia pubes,
    Nec mora, ſublato Numine, vela dedit.
Bacchus adhuc madidus rideri ſe ratus, iras
    Induit, & nautas cum rate merſit aquis.
Præmia ſed meruit pietas, hos piſcibus addit
    Iuppiter, æquoreo præpoſuitq́ue gregi.
Nunc quoque, multa licet, ſociis prædicere ventos,
    More prius ſueto, præſcia turba ſolet.
Quiq́ue tenet cœlum, non vexit Ariona Delphin,
    Sed gregis iſtius pars, reor, una fuit.
Hæc tibi ſi nequeunt, Menneſi, flectere mentem,
    Et rigor in nautas, qui fuit ante, manet,
Adſpice quas propriis permittis civibus artes,
    Vrbs quibus, ut cupiat, nulla carere poteſt.
Dędala Sartorum gens eſt exercita furtis,
    Furta ſed ingenii calliditate tegit.
Non Iovis hæc pallæ, digitis ſi tangeret uncis,
    Parceret, aut peplo, magna Diana, tuo.
Textor olens tot furta parit, quot ſtamina nectit,
    Tot molitor fraudes, quot mola grana terit.
Quis mercatores non addat furibus, idem
    Cùm tutelaris præſit utriſq́ue Deus?
Nec tua, Phœbe, cohors minùs eſt rea criminis hujus,
    Si quid in arte ſacrâ criminis eſſe poteſt.
Naſo Maronis opus, Maro compilavit Homerum,
    Orphea Mæonides, forſitan ille Linum.
Hæc quoq; nos Cyrrha procul, & Permeſſide Lymphâ
    Quæ damus, alterius carmina forſan erant,
Adſpice Martigenam populum, gentemq́ue togatam,
    Exemplo nautas protegit ille ſuo.
Structa latrociniis ſunt altæ mœnia Romæ;
    Romulus ipſe pater prædo, Rhemuſq́ue fuit.
Dum ſtetit, ex rapto vixit Romana poteſtas,
    Nec niſi prędonum turba Sęnatus erat,

Quas gerit in ſignis, mores imitata volucrum eſt
Romula gens, & quæ ſuxerat ora lupæ.
Fas erat imperio vicinas addere gentes,
Regnaq́ue, quæ poterant Marte vel arte capi.
Nulla tamen labes fuit illis juncta rapinis,
Sacra ſed audivit Roma, Deûmq́ue locus.
Nunc tua divexat gentem cenſura marinam,
Quam cernis tenui fonte levaſſe ſitim.
Omnia qui rapuit, menſis accumbere Divûm
Cæſar, & autorem fertur habere Iovem.
Tu, pudet heu, fures vocitas, moderamine miro,
Dolia qui miſeri pauca bibere meri.
Ter duo ſunt nautæ, duo tantùm pota fuerunt
Dolia, contentus quiſque triente cadi eſt.
Nec cauſam mercator habet vel caupo querendi,
Cariùs hoc reliquum vendat uterq́ue merum.
Cara nimìs cives Bacchi ſi fortè querantur
Munera, potari parciùs illa jube,
Hac ope diceris juvenumq́ue, ſenumq́ue ſaluti,
Et quæ depereunt conſuluiſſe bonis.
Pręmia ſi nequeunt, veniam benefacta merentur,
Publica cum furto commoda juncta vides.

Προπεμπτικὸν
Ad Illuſtriſſ. Principem, Ludovicum,
Comit. Palatinum, Ducem Bavariæ, &c.

ARcturi jam ſidus adeſt; & portitor Helles
Mox tua Phœbęis terga prementur equis.
Lętior eois proles Hyperionis undis
Emicat, & luces lentius ire jubet.
Frigora miteſcunt Zephyris: mare temperat iras:
Solvit & hybernas mollior aura nives.
Arboribuſq́ue comæ redeunt & gramina campis:
Pictaq́ue diſſimili prata colore nitent.
Et volucrum lętis reſonat concentibus æther:
Et pecus in viridi ludere geſtit humo.

Omnia nunc vernant. Heu quam brevis iſta voluptas!
 Cras ſument vultus terra poluſque novos.
Quo fruimur læti veris veſtigia nulla,
 Nulla Cheremoni gratia ruris erit.
Nate Deo, LUDOVICE, puer quem ſuſcipit orbis,
 Ipſe cui Rhenus ſervit & unda Nicri;
Omnia cras tecum migrabunt gaudia: tecum
 Primitias anni deliciaſque feres.
Lux & ocelle hominum, te diſcedente, colores
 Mille trahens ſecum, Ver parat ire comes.
Quique nites flores inter pulcherrimus omnes,
 Tota cohors florum, te duce, carpet iter.
Te crocus & violæ, te lilia noſtra ſequentur;
 Sedaniaſque leget Teutonis ora roſas.
Ipſæ etiam egreſſæ ſylvis & prole relictâ,
 Te circum denſæ jam glomerantur aves;
Vt quacunque feras greſſus comitentur euntem,
 Cantibus & fallant tędia longa viæ.
Sedanium, LUDOVICE, decus, ſua gaudia Moſæ
 Cur rapis & noto ſubtrahis ora polo?
Te puerum teneris urbs hæc eduxit ab annis:
 Hæc eadem tellus hoſpita fratris erat.
Sis memor illius: non te nutricia gazas
 Poſcit, Erythræis quas legit Indus aquis.
Ipſa ſuis contenta bonis, hoc poſtulat unum,
 Poſſe Palatini Principis ore frui.
Suſcipe vota puer: Non te hic vixiſſe pigebit,
 Cæſaribus quamvis ſis oriundus avis.
Vrbs mole exigua eſt, famam ſed terminat aſtris:
 Nec belli ſtudiis quàm pietate minor.
Hanc circum niveis volitans victoria pennis
 Ambit & auratis gloria vecta rotis.
Hanc regit imperio Mavors & protegit armis
 Bullonios inter gloria prima duces.
Martia fulmineæ cujus ſe Gallia dextræ
 Debet, & eſt toties quo duce fractus Iber.

Ille mares animos virtute & fortibus auſis
Inſtruit, exemplo dum præit ipſe ſuo.
Nec deſunt Phœbi comites, tua cura, Camœnæ;
Nec quæ Pieridum temperat unda ſitim.
Ipſe, cui Muſæ, cui plectrum cedat Apollo,
Imbuit Aoniis ora Tilenus aquis.
Artibus his puerum Chiron perfecit Achillem,
Et docuit fortes plectra movere manus.
His feſſum ſtudiis vocat ad certamina circus,
Hic ubi Moſa ſuis mœnia lambit aquis.
Hîc tecum Turræus ovat, patris æmula proles,
Et quatit indomitos pulverulentus equos.
Nunc greſſus glomerare docet, nunc ſurgere in auras
Quadrupedem, exiguo nunc rotat orbe puer.
Quod ſi forte juvat ſtudia exercere Dianæ,
Proxima quas optas dat tibi ſylva feras.
Hîc cervos ambire plagis & figere damas,
Hîc potes in torvos cominus ire ſues.
Saltibus egreſſus mediis in vallibus amnem
Aſpice, qui lęto flumine ditat agros.
Prata vagis hilarantur aquis. Hîc floribus halat
Semper & innato murice ridet humus.
Hîc Maria exercet choreas, Turrcia proles,
Quam tibi maternus ſanguine junxit avus.
Et Charites mixtæ comites per prata vagantur;
Crebraque purpureus ſpicula vibrat Amor.
Quà Dea fert greſſum, tellus expirat amomum:
Et Venus Idaliâ gramina pingit acu.
Fundit humus violas, teneros ubi figit ocellos,
Explicat & vernas luxurioſa roſas.
Ambigeres, rapiatne roſis, tribuatne ruborem
Quæ nitet in niveis purpura nata genis.
Aſt ego Phœbæos fruſtra ſufflamino currus:
Præcipites fruſtra ſiſtere conor equos.
Tu puer ire paras, fruiturus Caſtore Pollux:
Statque celer mœſtas Cyllarus ante fores.

Invitat te fratris amor, nymphæque ſorores,
Et genetrix primas inter habenda Deas.
Nympha Caledonio ſata rege, puerpera fratri
Facta iterum, cunctas rumpit Eliza moras.
Aureoluſque ex fratre nepos, cui Cęſaris ara
Debita, ſi qua polo ſideribuſque fides.
Tanta ſuis nequeunt fruſtrari Numina votis.
I puer & patriæ te citò redde tuæ.
Te patriæ cito redde tuæ: ſed Numina nobis
Tam citò reſtituant, quàm rapuere citò.

AD SENATUM MECHLINIENSEM, *adverſus Hamptæum militem Bullonienſem.*

SAcra cohors, latè populis quæ jura miniſtras,
Arbitrio librans faſque, nefaſque tuo,
De tribus una mihi ſuperes; tibi nuncupo vota
Cernuus, afflicto, quam potes, affer opem.
Bis quater, ah memini, mutavit Cynthia vultus,
Nec modus eſt noſtris, meta nec ulla malis.
Non ita Tyrrheno vexatur in æquore remex,
Aſſiduo nec qui vomere verſat humum.
Mitiùs Æolides medio torquetur in Orco,
Mitior eſt Stygiæ carnificina rotæ.
Hactenus indulſi ſtudiis, dum fata faverent,
Ingenio ſenſi quæ magis apta meo.
Cura mihi, nec vana, fuit, medicamina morbis
Quærere, quæ priſcus, quæ novus orbis habet.
Has mihi, ſuccurrens ægris mortalibus, artes
Pæoniæ primus tradidit autor opis.
Addidit & plectrum, quod nec mihi ſerior ætas
Abſtulit, Aonios edocuitque modos.
Sic ego ſecurum duxi ſine litibus ævum,
Nec fora carpebant, nec mihi prętor opes.
Nunc trahit in rixas, indignaque jurgia miles,
Neſcio quis, ſcopulos inter & antra ſatus.

Dum

Dum peto quæ debet, quæ ſe debere fatetur,
Mille pati cogit tędia, mille moras.
Hinc procul, Ardennæ nemoroſo in limite, rupes,
Propter aquas,ſcopulis ſurgit & arce minax.
Militis hic duri domus eſt; ſub principe ſacro,
(Quis putet?)hic miles dicere jura ſolet.
Cętera,de numero miles ſi demitur unus,
Culta ſatis gens eſt, & pietatis amans.
His,mea dum quęro, ſuccedo ſedibus hoſpes,
Siſtor,& Hamptiacos creditor ante fores.
Quod juſtum eſt,quod ubiq; licet,res poſcere noſtras,
Hîc quoque, dicebam, fas mihi forſan erit.
Fas & erat; ſed juſta virum dum debita poſco,
Sævus inacceſſâ ſpirat ab arce minas.
Mens ſtat in ambiguo; fuga turpis, plena pericli
Eſt mora: carus honos,ſed magè cara ſalus.
Mentis inops tandem(quid enim manifeſta negemus?)
Subtraho me noxæ, corripioque fugam.
Sic Iovis armigerum, pennâ tripidante columba,
Territa conſpectum ſic fugit agna lupum.
Dum ruo, reſpectans ſcopulos, & inhoſpita luſtra,
Impia,dicebam, teſqua valete diu.
Huc ego ſi redeo, ſaxis, precor, obruar illis;
More vel Icario, quas peto,mergar aquis.
Ante vel inviſas Superis Buſiridis aras,
Ante Licaonias hoſpes adibo domos.
Ipſaque montanis habitata Ciclopibus antra,
Quæque tenet Scyron tecta nefanda petam.
Hæc ego: ter tonitru circum cœlum omne remugit,
Omen ineſt, dixi; ſunt rata vota Iovi.
Ex illo,ſuſpecta nimìs,metuendaque tellus,
Nec pede preſſa,oculis nec mihi viſa fuit.
Re tamen amiſſâ, terraſque, polumque querelis
Impleo; nec rapidis ſunt data verba Notis.
Hinc procul Iva jacet,metuendæ proxima rupi:
Audiit hæc quæſtus,auxiliumque tulit.

Qui

Qui modo terrebat minitans, hic dicere cauſam
Cogitur, & legum ſubdere colla jugo.
Vim locus & judex arcebant. Miles ad artes
Vertitur, & technis implicat omne forum.
Non tot imaginibus luſit maris incola Proteus,
Nec procus, Herculeæ quem domuere manus.
Sed quid agit? Facies hunc poſtquam vertit in omnes
Mens mala, decernit Curia tota reum,
Hæc dare debuerat finem ſententia liti,
Cauſa ſed eſt rixæ, principiumque novæ.
Nomine lucis ovans urbs eſt Aſtræa tribunal
Hîc ubi manſurum fixit, & alma Themis.
Litigium de lite ſerens huc provocat effrons,
Et ſe cenſuræ ſubſtrahit Iva tuæ.
Sed Themidi gens ſacra dolum perſenſit & artes;
Nec mora: judicio fit reus ille novo.
Bis reus irati debebat tela vereri
Iudicis, & legum diſcere fręna pati.
Sed prohibet mens lęva, novis me litibus urget.
Biſque triumphatus tertia caſtra parat.
Curia reſtabas tu de tribus una priores
Quæ regis, & patriæ jura ſuprema tenes.
Te coram, infœlix toties, nova prælia miles
Tentat, & hyberno ſidere bella movet.
Non tamen eſt illi pretium victoria pugnæ:
Sat putat hâc technâ nectere poſſe moras.
Sic vitam in mediis expirans naufragus undis,
Certa licet mors ſit, pugnat, & obſtat aquis.
Quiq́ue gulam laqueo debet, cunctatur & inſtans
Supplicium differt, quod prohibere nequit.
Iuſtitiæ devota cohors, ſpes unica nobis
Quæ ſuperes, prohibe, quod potes una, nefas.
Sat rixis, pugnæq́ue datum: ſua tempora Phœbus
Poſcit, & Aonides, Numina noſtra, Deæ.
Quodq́; Deæ cum fratre petunt, hoc languida morbis
Turba rogat, ſacros ante voluta pedes.

Iuſta petit: quicunq́ue foro nos mancipat, ægros
Ille Machaoniâ barbarus arcet ope.
Majus & hoc auſus; medicam dum litibus artem
Implicat, auxilio queîs foret illa, necat.
Quid memorē lachrymas, quas nunc, abſente marito,
Fundit in ignotâ flebilis uxor humo?
Per patriam rogat illa ſuam, patrioſq́ue penates,
Quos dirimit veſtrâ quartus ab urbe lapis.
Bis tria maternis accedunt pignora votis,
Poſt oculis nunquam fortè videnda meis.
Si quis amor patriæ, natis gens ſacra parentem,
Da reducem uxori cernere poſſe virum.
Aut ego ſi quidquam merui peregrinus & exul,
Redde viro uxorem, pignora redde patri.
Oſcula conjugibus, quoties dabis oſcula natis,
Dic, procul hinc, noſter, quos amat, hoſpes habet.
Quod tibi jucundum, Diis arridentibus, illi
Dulce fuit quondam, nunc quoque dulce foret.
Si minùs iſta movent, nec tanti noſtra videntur
Gaudia, me domino, ſed citò, redde meo.
Me domino citò redde meo, junctiſſima veſtris
Qui tenet invictâ ſceptra Britanna manu.
Dum fora, dum lites exercent, debeor illi,
Pars ego Pęonii quantulacunq́ue chori.
Ille meam, quæ te penès eſt, jam poſcit opellam,
Et queritur rauci jurgia lenta fori.
Quodq́ue fidem ſuperat, precibus rex ſuſtinet uti,
Heſperiam pro me ſollicitatq́ue Deam.
Annuit oranti Dea, quæ te protegit armis,
Iuſſit & illuſtres pondus habere preces.
Si Regis, ſi magna Deæ eſt, & ſacra poteſtas,
Vota tibi Regis, ſint rata juſſa Deæ.
Aſt ego cur ſtimulos demens currentibus addo?
Cur volucri pennas, remigiumq́ue Notis?
Iuſtitiæ tu ſponte litas, nec fraudibus ullis,
Nec pretio flecti, vel prece jura ſinis.

Quod petimus ſperare licet, mens conſcia recti
Id jubet, & nullo fulta querela dolo.
Quin tua res agitur; pro te nos iſta ciemus
Prælia, jus patriæ perſequimurque tuæ.
Omnis in hoc nobis labor eſt, tua ſub juga miles
Vt veniat, leges accipiatque tuas.
Dum mihi luctatur, ſi fors tibi ſupplicat ille,
Techna ſubeſt, votis ludibriumque tegit.
Dum poſcit, ſequiturque, tuum fugit ille tribunal,
Et vafer externo quærit in orbe forum.
Nulla ſalus illi, vel ſpes, ſi dempſeris antrum,
Hîc ubi vi partas fraude tuetur opes.
Hîc ſcopulos inter ſua vibrat fulmina; judex
Hic ſedet in cauſâ, prô pudor, ìpſe ſuâ.
Non ego judicibus renuam certare Gelonis,
Barbara nec Getici jura ſubire fori.
Nec Marii, aut Scyllæ, Siculi nec tecta tyranni
Defugiam, lis hîc ſi dirimenda venit.
Ipſe mihi detur Scinis arbiter, ibo Corinthum
Protinus, Iſthmiacas ſternar & ante cruces.
Nil ego detrecto, proceres, hoc deprecor unum,
Ne ſua Ionstonum Cacus in antra trahit.

AD NIC. FIFUM CONſiliarium, *cum ſententia eſſet ferenda.*

TEr tribus ignotum ſulcavi menſibus æquor,
Et maris infeſti tędia mille tuli.
Nunc mihi ſe tandem, tot poſt faſtidia, tellus
Oſtendit, votis ſæpè petita meis.
Nil magè jucundum; ſed dum propè littora cerno,
Neſcio quis, turbat pectora noſtra metus,
Æquoris in medio puppis ſecura pericli eſt,
Pandit & inſanis carbaſa tota Notis.
Littora naufragiis magè ſunt obnoxia; prudens
Suſpectum ſemper navita littus habet.

Æquoris immenſi victricem, & vela legentem
Vidimus in portu ſæpe perire ratem.
Fife, decus patriæ, fer opem, novus advena ſupplex
Quam petit, & timidæ dirige puppis iter.
Hic Helicen, alius Cynoſuram ſpectat, & ignes
Hos pręter ſi quos turba marina notat.
Nil mihi cum ſtellis, acies te noſtra tuetur,
Quo nihil in cœli clariùs axe micat.
Orbe procul patrio, peregrini littoris oram
Dum lego, tu Pollux, tu mihi Caſtor eris.
Te duce, quæ metui, caput objectabo periclis,
Velaque ſecurus per vada cœca feram.
Sin mihi quid forſan fatis obtingat iniquis,
Et quo non merui more perire ſinas.
His ubi naufragium feci fac condar in oris,
Et gerat hunc titulum, qui teget oſſa, lapis.
Dum fugit infœlix Caci Ionstonus ab antro,
Ad quam confugit, prô pudor, ara necat.

Ad eundem,
De Litis Prorogatione.

Fife, quod heu nuper timui, nunc ſidera lęva
Experior, vanus nec fuit ille timor.
Littora dum legimus, miſcetur murmure pontus,
Raptat & attonitam dira procella ratem.
Redditur Oceano, quem jam ſuperaverat, alnus,
Omnis & ex oculis terra petita fugit.
Numina quæ ſtatuunt veneror, nec facta Deorum
Inſimulem, non ſi fiſſa dehiſcat humus.
Flere tamen fas eſt ſortis ludibria noſtræ,
Et quæ ſuſtinui, perpetiorque queri.
Quæ tulit illęſo deflevit Cæſare damna
Inter inhumanos Naſo poeta Getas.
Non ego ſum Geticas, fateor, projectus in oras,
Plus tamen hîc cogor, quam tulit ille, pati.

Exul erat Naſo, caris orbatus amicis,
Paſſus & eſt vidui tędia longa thori.
Quodque magis miſerum, nec ſpes, nec finibus illis,
Fas erat optato principis ore frui.
Hæc ego ſuſtinui, quamvis nec Cæſaris iram
Promerui, nec res viſa nefanda mihi eſt.
Atque utinam damnis ſors his contenta fuiſſet
Dura, nec aſperior pœna luenda foret.
Ludus erat, ſi, quæ patior, mala tędia confers,
Sarmatico quicquid Naſo ſub axe tulit.
Lucta Tomitani non eſt cum frigore cœli,
Nec metuo ſtolidus quæ tenet arma Getes.
Res mihi cum rufo, res eſt cum milite, rixas
Qui ferus, & lites, ſed ſine fine, movet.
Hæc mala ſi ſpectet, damnabit Naſo libellos,
Et quod de Getico littore miſit opus.
Quæ tulit in Ponto faſtidia parva vocabit,
Dicet & exilium lene fuiſſe ſuum.
Spes erat, Antiſtes, Themidi qui ſacra miniſtras,
His eluctari, te duce, poſſe malis.
Sed nova me rurſus tempeſtas jactat, & undis
Dat latus inſano victa labore ratis.
Te tamen è mediis dum ſpecto fluctibus, & mens,
Et ſpes auxilii, quæ fuit ante, redit.
Dexter ades Clariæ decus & tutela cohortis,
Hujus pars ego ſum quantulacunque gregis.
Sancta laboranti res eſt ſuccurrere vati,
Et cum patre novem ferre deabus opem.
Quinque bis in cœlo Delphin pius explicat ignes,
Hæc pro ſervato præmia vate tulit.
Quæ tulit hic, ſi fas, opto tibi ſidera ſero,
Tu tamen auxilio me citò, Fife, juva.

Ad Philippum Ionartum, *Conſiliarium.*

OMnia nunc rident, aer, mare, ſidera, tellus,
Quicquid & immenſo Phœbus in orbe videt.
Solus ego dum veris agit nova gaudia mundus,
Mœſtus in ignotâ plangere cogor humo.
Sol meat & remeat, magnum dum circuit orbem;
Vnica me tellus, nec mea, ſemper habet.
Quòque magìs doleam, lites ſine fine, modoq́ue,
Neſcio quæ Nemeſis, ſed minùs æqua, movet.
Iuſtitiæ qui fræna regis, Ionarte, clienti
Porrige, dum ſpirat, quam potes unus, opem.
Serius auxilium eſt, cùm tecta dedere ruinam,
Cùm ratis æquoreis hauſta dehiſcit aquis.
Hei mihi, Ionſtoni nunc tecta labantia nutant,
Quæq́ue vehit, rimas undiq́ue puppis agit.
Dum fora ſurda tenent, ſenſim res labitur omnis,
Inq́ue dies, nullo fine, teruntur opes.
Sic ubi dira lues hæſit pulmonibus, ægrum
Paulatim lentâ tabe perire vides.
His ego dum crucior, qui me premit, otia miles,
Prò pudor, in patriâ rupe quietus agit.
Hinc ferus inſultat, noſtro ſe ſanguine paſcens,
Et, tanquam geſtâ re benè, cantat Io.
Non ego Phœbęis ſubtraxi curribus ignem,
Quæ tamen hæc meruit culpa, nefanda luo.
Vt miſer in Scythicâ religatus rupe Prometheus,
Sic ego Caucaſeam paſcere cogor avem.
Tu niſi ſuccurras, perii miſer unguibus iſtis,
Qui regat, ingluvies non habet iſta modum.
Auſus in, heu, vinctum ſęvire Promethea vultur,
Herculeâ ſenſit ſpicula miſſa manu.
Tu, novus Alcides, ultrices prome ſagittas,
Ocyus, & meritæ da fera monſtra neci.
Romanam Fabius cunctando reſtituit rem;
Hei mihi, cunctando res mea tota perit.

Ad

AD SENATUM MECHLINIENSEM, Ευχαριστικὸν, poſt latam ſententiam.

VIcimus, & pelagi tandem ſubducta periclis,
Soſpes, Io, portum noſtra carina tenet.
Dii quibus auſpicibus ſuperavimus æquora, veſtros
Vota ſoluturi ſternimur ante pedes.
Par animus votis; ſed quæ dare munera vatum
Gens ſolet, auguſtis ſunt minùs apta tholis.
Nil præter numeros & verba ſonantia, Phœbi
Quotquot, & Aonidum caſtra ſequuntur, habent.
Hæc tamen acceptæ pretium, & monimenta ſalutis
Munera, ſi fas eſt, quantulacunque fero.
Audiet imprudens ſors, & temerarius autor,
Dona tamen gratæ pignora mentis erunt.
Quique dat hæc animus veſtras devotus ad aras
Siſtitur, & pars eſt muneris ipſe ſui.
Ceſſit Abantiadæ monſtris erepta marinis
Andromede; pretium virgo ſalutis erat.
Sacra cohors, magnus quod de Cepheide Perſeus,
Hoc de Ionſtono te meruiſſe puta.
Hęrebam ſcopulo vinclis oneratus, & hoſti
Guttura pręebebam mox jugulanda truci.
Me tua ſervavit pietas; hæc una catenas
Dempſit, & in jugulum tela parata meum.
His ego pro meritis, cùm deſint præmia factis
Digna, tuus dicar tempus in omne cliens,

AD NIC. FIFUM, & PHIL. IONARTUM, Conſiliarios.

FIfe, Caledonii jus &, Ionarte, clientis
Ambo ſimul forti ſuſtinuiſtis ope.
Amborum qui ſenſit opem, ſimul impiger ambos
Nunc adit, & grates quas meruiſtis agit.

Nitimur exemplis: ſacræ vetus incola rupis
    Terminus, Auſonio cum Iove templa tenet.
Et duo Tyndaridæ cùm ſint, pia Numina, fratres,
    Vna tamen gemino ſternitur ara Deo.
Vos mihi Tyndaridæ, veſtro mihi Numine tellus
    Redditur, &, quæ jam fugerat, alma ſalus.
His ego ſi meritis coner par reddere, demens,
    Quod tulit Alcides, tollere nitar onus.
Omnia dum penſo, meritis dum confero tantis
    Prȩmia, deficiunt; vel leve pondus habent.
Queîs litat Heroum gens fortunata, juvencos
    Ipſaq́ue, dum libant, thura perire vident.
Pars abit in fumos, pars hæc vaneſcit in ignes,
    Qui ſupereſt, venti fit nova prȩda, cinis.
Fine caret, de me pietas quod veſtra meretur,
    Nec niſi cum cœlo, ſideribuſq́ue ruet.
Quas dare fortunas poteram, ſors abſtulit, & lis
    Ter tribus in triplici menſibus acta foro.
Sed neque gemmiferi mihi ſi fluat alveus Indi,
    Et Tagus, hinc vobis dona paranda putem.
Plebs ſitit hæc amens; animis cœleſtibus aurum
    Sordet, & Eoæ deſpiciuntur opes.
Spes èrat in Muſis, & jam placitura patronis
    Sumpſerat Aoniam Calliopæa chelyn.
Phœbus at averſus, Pariis quid rupibus, inquit,
    Marmora, quid Pæſtum mittis, inepte, roſas?
Hos penès eſt, quicquid dat Caſtalis unda, nec ulli
    Pleniùs ex iſto fonte bibuntur aquæ.
Pæonis ars ſupereſt, ſtudii genus utile, vobis
    Sed procul iſtius ſit, precor, uſus opis.
Vivite fœlices potiùs medicamine nullo,
    Veſtra nec à dubià pendeat arte ſalus.
Quid faciam? nequeo quæ ſolvere debita, vivus
    Agnoſcam, veſtro certus in ære mori.

DE

DE NASO NASONIS
cujuſdam naſutiſſimi.

COnditur hoc tumulo naſorum maximus, orbem
Flere decet; nil non hoc pereunte, perit,
Hic poterat vel more tubæ fera bella ciere,
Scindere vel patriam vomeris inſtar humum.
Non alium fornax optaſſet Lemnia follem;
Nec magis incudi malleus aptus erat.
Hoc exantlari poterat ſiphone carina;
Hoc poterat clavo per vada cœca regi.
Hæc Libycas in bella feras armare proboſcis,
Hæc poterant Pharios roſtra decere boves.
Non hoc Alciden, cœli qui ſuſtinet axem,
Non hoc Atlantem dedecuiſſet onus.
Vaſta minùs Rodii geſſerunt roſtra coloſſi,
Vel moles ſi quæ major in orbe fuit.
Pes tripodi, radius cœli menſoribus aptus,
Paſtori poterat naſus hic eſſe pedum.
Piſtillo hoc poterat ſalſamentarius uti;
Spongia, quæ menſas tergere poſſet, erat.
Naſus hic admotas potuit ſuccendere tędas,
Eminùs extinctas vidi animare faces.
Arcuit hic ſolis radios, & prębuit umbram,
Hoc dominus pluvio tutus ab imbre fuit.
Victa mero quoties tradebat lumina ſomno,
Huic pulvinari colla ferenda dedit.
Roſtra quod eſſe ſolent æratis puppibus, illi,
Quod ſua ſunt cochleæ cornua, naſus erat.
Hoc iter in tenebris ſibi prætentabat eunti,
Hoc duce ſecurum carpſit ubique viam.
Hoc prohibente nefas, irritamenta malorum,
Nullius admiſit baſia, nulla dedit.
Hic ubi rore madens ſpirabat, pocula nemo,
Audebat poſitas tangere nemo dapes.
Buccina Tritonis quæ convocat æquora talis,
Talis & Alcidæ clava trinodis erat.

Hic geminam poterat naſus præbere cloacam,
Romulidûm populo quæ ſatis ampla foret.
Hunc averſari teneræ ſuevere puellæ,
Helleſpontiaci ceu rubra membra Dei.
Mollior hic plumá fuit, & rubicundior oſtro.
Floridior prato, ſplendidiorque vitro.
Nubibus humidior bibulis, & olentior hirco,
Mobilior caudâ, blande catelle, tuâ.
Non tot vere novo turgent in palmite gemmæ,
Rorida tot guttas vix, reor, iris habet.
Nemo tot exeſo latebras in pumice cellas
Nemo tot Hybleo vidit ineſſe favo.
Celtiber hæc poterat coluiſſe cuniculus antra,
Hic poterat cœcos figere talpa lares.
Nil naſo, nil par Naſoni protulit orbis.
Omnia naſus erat, Naſo ſed ipſe Nihil.

SARA-VICTO BIOMEÆ.

INſpicis? an conjunx prohibet novus? inſpice: non eſt
Quam legis hoſtili charta notata manu.
Infœlix Saravicto, tuus dum dextra faverent
Numina, conjugii fœdera rupta queror.
Quod queror haud fruſtra eſt: pridē ſe prodit adulter,
Hæret in amplexu qui, Biomea, tuo.
Nec peccaſſe ſat eſt, crimen ſcelerata tueris,
Et conjuratas cogis ad arma manus.
Siccine jura thori, tua ſic promiſſa, fidemque
Obteris, & conjunx conjugis hoſtis ades?
An quorum toties juraſti perfida numen
Vltores neſcis fulmina ferre Deos?
Sed nullos fac eſſe Deos; fac fulmina nullum
Ferre Iovem; ſaltem culpa pudenda tua eſt.
Crimina ſi confers, Menelaïs adultera dici
Non meruit; culpam quo tueatur, habet.
Credere fas raptam; vel ſi vis abfuit omnis,
Fœmina dicetur ſuccubuiſſe dolis.

In facinus tu ſponte ruis; tu quæris amantem,
Nec prece, nec precio ſollicitare pudet.
Auget & hoc culpam; cui nupſit Tyndaris ipſo
Non minor Atridà Troicus hoſpes erat.
Hunc tibi tu ſocias, cui, ſi fas vera fateri,
Summa fuit noſtras gloria ferre dapes.
Infœlix, hanc quo prætexes nomine culpam?
Ne rea ſis, finges quid meruiſſe virum?
Non ego conjugii invitam te in vincla coegi:
Nec fuit armatus, nec violentus amor,
Vi Boreæ, Ditiſque furor, vi Neſſus amicas
Quærat: barbaries non decet iſta viros.
Sed neque te pluvium pellexi verſus in aurum,
Nec bove, nec falſâ diſſimulatus ave.
Ah pereant quicunque dolo connubia quærunt:
Nudus amor gaudet ſimplicitate coli.
Sponte tuâ (manifeſta loquor) mihi nupta marito
Sim tuus, aiebas, tu meus ignis eris.
Cum thalamos, Saravicto, tuos Biomea relinquet,
In caput urgebunt Albis & Iſter aquas.
Fluxa ſuas ſanctè ſervarunt flumina leges,
Et ſitus & curſus qui fuit antè manet.
Tu thalamos, Biomea, tui Saravictonis, eheu,
Deſeris, & nomen conjugis alter habet.
Crimen ineſt facto: veniam ſed culpa mereri
Poſſet, adulterio vis niſi juncta foret.
Hoſpite capta ſuo, cum cœpit adultera dici
Tyndaris, erubuit, corripuitque fugam.
Tu ſcelere admiſſo infamis, ſua fræna pudori
Excutis, & jugulum conjugis enſe petis.
Quæ ſtuprum reducis cumulavit cęde mariti,
Hoc minus auſa fuit Graia puella nefas.
Iure dedit pœnas raptor Briſeidis; uxor
Iure fuit longas conjugis ulta moras.
Aſt ego quid merui? nullo te peſſima læſi
Crimine: culpa fuit ſola fuiſſe pium.

Templa tuâ ſuccenſa manu,aut ſubverſa jacebant;
Numinaque ipſa (nefas) vertere juſſa ſolum.
His luctata diu victa eſt patientia monſtris;
Nec potui, fateor, ferre quod ante tuli.
Fas erat has animi peſtes exſcindere ferro,
Et dare ſulphureis monſtra voranda rogis.
Abſtinui tamen his,armis levioribus uſus;
Arma minæ,nobis arma fuere preces.
Quid facis,aiebam,quæ te dementat Erinnys,
Pars animæ, conjunx, dimidiumque meæ?
Eſt ſua, ſi ſpernas,animis cœleſtibus ira;
Sunt &, ſera licet, fulmina certa Iovi.
Admonet officii Phlegyas, qui perditus ædi
Fertur Apollineæ ſuppoſuiſſe faces.
Ille gemens Orco in medio ſub pondere ſaxi,
Sacra tibi quantùm ſint veneranda docet.
Hoc lucum Cereris violare bipennibus auſus,
Hoc miſer Hippomenes,hoc Atalanta monet.
Sed cultum te finge Deos non poſcere; ſaltem
Hoc, conjunx à te quod peto, poſcit amor.
Cum mihi juncta thoro ſis,cur divellimur aris?
Si placeo,cur non & mea ſacra placent?
Iuſta peto; quæ nunc faſtidis,ante placebant
Sacra tibi, ſanctos dum ſequereris avos.
Si libet & fas eſt,annales excute,ſęcla
Octo bis invenies his operata ſacris.
At, tibi quem lęvo finxiſti numine , cultus
Cœpit heri; dices cras mihi forſan,ubi eſt?
Hæc ego ſum, memini, vel non diverſa loquutus;
Sed precibus ſenſi pondus abeſſe meis.
Crimen erat,magnumque nefas, & morte piandum,
Templa Diis,templis reddere velle Deos.
Tu tamen hoc celas: ſpecioſi nominis umbrâ
Impietas crimen victa pudore tegit.
Te mihi connubio junctam inficiare: mariti
Scilicet indignus nomine raptor eram.

Nil te pacta fides, jurataque Numina? teſtis
Ara nihil? nil te publica vota movent?
Cur ſceptrum & diadema mihi? cur purpura ceſſit
Conjugis? hæc à te pignora raptor habet?
Nec tibi quòd vir ſum ſoli debetur, ab ipſis,
Quos jactas, in te jus mihi manat avis.
Iam tria, ſi neſcis, fluxerunt ſæcula, genti
Ex quo perpetuùm ſponſa dicata meæ es.
Néve peregrinâ quæras de ſtirpe maritum,
Lex vetus & magno Cæſare digna vetat:
Nec vetat hoc fruſtra: contemptor numinis hoſtis
Non procul eſt, cui tu pręda ſubinde fores.
Nil tibi, quo fidis, robur, virtúſve tuorum
Profuerit, nec quá cingere ſylva juvet.
Quam fugis, hæc noſtræ debetur gloria genti;
Hunc obicem ſolum barbarus hoſtis habet.
Tu tamen externo quæris de ſanguine mœchum
Improba, qui noſtras jam populatur opes.
Culpa vetus: pridem fuit hac de gente petitus
Vir tibi, ſed votis reſtitit ille tuis.
Fas, ait, haud tecum quas optas jungere tędas,
Alterius cum ſis pacta marita thoro.
Æacidæ ſponſam magnorum ductor Achivûm
Dum rapit, uxorem perdidit ipſe ſuam.
Sæpè canis captans umbram quam latiùs æquor
Explicat, amittit quam tulit ore dapem.
Huic utinam, tibi qui procul eſt quęſitus adulter,
Sanguinis iſtius vena vel una foret.
Non ego te raptam quererer, mea vita; nec illi,
Nec nocitura tibi quęreret arma dolor.
Hei mihi, quod ſemper metui, ſpes omnis in armis
Nunc poſita eſt; rapidi verba tulere noti,
Cum ſervo dominus, cogor cum conjuge conjunx
Cernere, quanquam obſtant hinc amor, inde pudor.
Qui mihi te rapuit, conjunx, extrema minatur;
Noſtra domus tecum relligioque perit.

Marte

Marte focos, ſanctaſque Deûm defendimus aras:
Arma quis accuſet pro Iare, proque Iove?
Nec noſtras tu ſperne acies: non militat Hellas
Sola mihi; toto miles ab orbe venit.
Marte ferox Celtes, nobis jam ſanguine junctus,
Advolat, igne tuos ut populetur agros.
Feſtinatque frequens, quamvis non miſſus ab ullo,
Anglus, & epoto Belga pedeſter equo.
Et geminæ Heſperiæ cultor: quis non tremat? orbem
Hæc domuit veterem, terruit illa novum.
Quæque aquilis paret ſemper victricibus, omnis
Præſtat opem domino Teutonis ora ſuo.
Et ſceleris crudus jam poſcit Sarmata pœnas,
Doctus & à tergo mittere tela Getes.
Quos iſtis populos? quæ tantis agmina turmis
Oppones? Belli quod caput, uxor, erit?
Nec numero, nec Marte potens, cui fœdera nulla,
Spondet inops & jam turba rebellis opem.
Deme fidem dictis: peregrinam fallere tutum,
Faſque putat domino gens malefida ſuo.
Forſitan Arctoas ſceptro qui temperat undas
Pridem expectato milite mittet opem.
Antè meri laticem Iovis arbor, vinea glandes,
Sylva dabit piſces, unda marina feras,
Antè ruet Boreas Arcto contrarius, antè
Surget ab Heſperiis Phœbus eous aquis,
Antè polo tellus, undæ miſcebitur ignis,
Deque novo fiet, quod fuit antè, chaos,
Iuſtitiæ, Paciſque parens armare rebelles
Quàm velit, aut in te crimina tanta pati.
Iſte ſuo nunquam ſpoliatur lumine Phœbus,
Nec vagus obliquo tramite carpit iter.
Adde quòd exemplum, quicquid cauſere, periclo
Non vacat, exempli prona, patenſque via eſt.
Huic opibus numeroque potens, & Martis alumnus
Eſt populus; gens hæc quod facit, illa poteſt.

Pacta crepas fruſtra & tecum communia ſacra:
    Hæc, ubi jus conſtat, quàm leve pondus habent?
Raptori ſed opem promittit avunculus, hoſtis
    Qui domino eſt, patriæ turbo, ruina ſacris.
Vana nimis ſpes hæc; illi pręcordia major
    Cura domat: ſunt jam bella gerenda domi.
Intra caſtra, ſuas intra vix ille paludes,
    Tutus ab indigenæ militis enſe latet.
Pars populi ſpoliata ſacris, ducibuſque, tumultu
    Iam fremit, & reddi ſacra, duceſque petit.
Nec tantùm hunc proprius contra ſtat miles in armis;
    Major ab externo qui venit hoſte metus.
Poſcit Iber pœnas: fors & Leo jungis Ibero
    Agmina: noxa recens, fulmine digna tuo.
Sed pręſto fac eſſe viros: fac militet omnis
    Europæ atque Aſiæ flos tibi: ductor ubi eſt?
Hæc, iterum magno ſi vita daretur Achilli,
    Poſſet Achillęas cura decere manus.
Iſta tuus, qui ſe regem miratur, Adonis
    Munia vix inter poſſet obire Phryges.
Arma gerant alii: qui tantùm caſtra ſequutus
    Aonidum, huic Phœbi barbitos apta magis.
His utinam monitis poſſet molleſcere cautes,
    Qua tibi, ſi quod habes, cor Biomea riget.
Non tibi ſuccisâ moreretur meſſis in herba;
    Nec raperet ſacros impia flamma lares.
Fęcundus ſoli domino ſerviret agellus;
    Et fugerent ſolos hædus & agna lupos.
Nec tuba vel cœnæ, vel ſomni rumperet horas;
    Nec premeres dura caſſide molle caput.
Conjuge me, ſecura mali, ſecura pericli
    Tranſigeres longos & ſine nube dies.
Sed ſi dura tibi non vis, vel parcere neſcis,
    Si quæ fortè colis Numina, parce Diis.
Relligio comitata fide, cui tempora canis
    Sparſa, tuos ſupplex volvitur ante pedes.

Teque

Teq́ue rogat ſancti per quæ ſuxere parentes
Vbera, ſe prædam ne patiare rapi.
Martis, ait, ſpectator adeſt, conterminus Albi
Hoſtis & auxilio forſan utrumq́ue juvat.
Sed vereor ne, qui ſpectat, mox præmia tollat,
Duraq́ue cum victo ſub juga victor eat.
Sic leo jam longo feſſos certamine tauros
Occupat, & diram paſcit utroque famem.
Vos opibus, vitaq́ue ſimul, vos exuet aris
Barbara gens, nec qui me colat ullus erit.
Virgineas non dura preces, & vota Deorum
Suſcipe; te virgo cum Iove poſcit opem.
Parce pias nimium cognato ſanguine dextras
Polluere, ultores lędere parce Deos.
Quicquid agas, te noſter amor, te cura ſequetur;
Te ſine nulla mihi gaudia, nulla quies.
Aut ego te potiar mea lux, mea ſola voluptas,
Aut moriar telis victima facta tuis.
Ad Styga deſcendit pro conjuge Thracius Orpheus,
Pro te ego mille velim Ditis adire domos.

Biomea Saravictoni.

QVÆ cupis inſpexi: nec, quod rebare, maritus
Hoc vetuit: quid enim littera lecta nocet?
Sed quíd agis? lectæ quid te juvere tabellæ?
Hic tua tu propriâ crimina pingis acu.
Sulta ſuperſtitio, jactantia, probra, tyrannis,
Et furor & fraudes, quæ latuere, patent.
At ſaltem vacuum ſervari crimine limen
Debuit, & primâ fronte nitere pudor.
Prima carent lymphis quæ prębet pocula caupo;
Prima lupanaris janua fraude vacat.
Veſtibulo imprudens fraudem tu prodis in ipſo,
Dum quod es occultas, & manifeſta negas.
Quæ famam calamo, jugulum cum conjuge ferro
Appetit, hoſtilis non erit illa manus?

Crimen

Crimen adulterii prętexis; ſcilicet,ut ſim
Iam lupa,ne forſan tu videare lupus.
Fœlix ſorte ſua conjunx Plutonia; rapta eſt
Illa quidem, famam ſed ſine labe tenet.
Vis tua juncta probro eſt. Sed cur opprobria fuco
Non tegis? Eſt fraus hæc nuda,patenſque nimis.
Qui Biomea tui violaſſet fœdera lecti,
Alterius quæ tum conjugis uxor erat?
Quem mihi, nec pridem, rapuerunt fata, ſuperſtes
Vir fuit, admiſi num ſimul una duos?
Si quæ contraxi tecum,vivente marito,
Fœdera, non conjunx tu,ſed adulter eras.
Me tibi confiteor ſponſam vivente petitam
Conjuge, nec facinus diſplicuiſſe viro.
Sed nil iſta juvant; tu mœchus,leno maritus
Audiet; eſt duplex crimen,uterque reus.
Vxor eram,non ſerva viri; quin talia nollet
Serva pati; ſervit nemo duobus heris.
Nec jactare viri prodeſt inſignia; prędam
Hanc dominâ invitâ fraus violenta tulit.
Pergama capta dolo; Solymæ vis obruit arces;
Quid facias, regnat vis ubi juncta dolo ?
Vis manifeſta nimis; populi de fraude queruntur
Iure quibus longo fœdere juncta fui.
His inconſultis (quod mos & publica gentis
Iura vetant) thalamis ſum ſociata tuis.
Legitimum ſed finge torum,me cruda tyrannis,
Me tua barbaries non ſinet eſſe ream.
Libera quæ nupſi,duro ſervire coacta
Sum domino,cui pro conjuge pręda fui.
Quis numeret tua quot fædaris ſceptra rapinis?
Promptiùs expediam quot tegat Ida feras.
Aſt utinam duntaxat opes & regna ſitiſſes
Non tua; ſit licet hæc pernicioſa ſitis.
Conjugis, infandum,conjunx haurire cruorem
Cœpiſti,tigribus ſævior atque lupis.

Albis adhuc, Iſterque rubet conterminus Albi,
Sanguine ſe major factus uterque meo.
Crevit in immenſum feritas; præbere coactus
Eſt jugulum tremulo cum ſene ſæpe puer.
Materno quoties rapta eſt de viſcere proles?
Vulneribus quoties concidit icta novis?
Quin & militibus de matre rubentia ſępe
In duo partiri corpora ludus erat.
Ludus erat, memini; nec deerat teſſera ludo
Carnifices acuens in ſcelus omne manus.
Eruta buſta patrum, violata cadavera ferro
Vidimus, & ſævis tradita fruſta rogis.
Sæpe cadaveribus texiſti altaria; fertur
Qualia Geryon dona tuliſſe patri.
Quid memorem tot ſtupra tuis patrata ſub armis?
Pręda pudens virgo, præda marita fuit.
Matris in amplexu proles, violata mariti
Ante oculos conjunx, mox jugulata ruit.
Nec tumulis ſervatus honos; quis putre cadaver
Crediderit ſtupri vim potuiſſe pati?
Adde fidem: ſtuprum paſſa eſt effoſſa ſepulchro
Fœmina, barbariem hanc num ferat ipſe Nero?
Culmen adhuc ſcelerum ſupereſt: contendere cœlo
Auſus es, & diras in ſacra ferre manus.
Omnia contactu cœpit fœdare propago,
Neſcio quæ, ſcelerum quæ tibi monſtrat iter.
Hæc opibus numeroque potens; ſed gentis origo
Non minùs obſcura eſt quàm tua, Nile, fuit.
Sunt, Laertiadæ ſociis, quibus orta videtur,
Inter grunnirent dum fera turba ſues.
Seu quia tetra lues pædore & ſordibus orbem
Inquinat, à ſuibus ſeu quia nomen habet.
Eſt Furiis; eſt qui prognatam credat Iberis;
Fors quia Geryon hos quoque jactat avos.
Sunt qui Cerbereæ germen lethale ſalivæ
Iurent, quod tellus poſt aconita tulit.

Gorgonis accuſant multi, vel virus Echidnæ,
 Nec pauci patrem te, baſiliſce, putant,
Aſt ego Phineas potiùs, fera monſtra, volucres
 Has mundo peſtes progenuiſſe rear.
Omnia conveniunt: his caſtæ virginis ora
 Sunt data; virgineum nil tamen intus habent.
Vnca manus nimis eſt; non ipſe rapacior illis
 Harpalus, Autolycus cum patre, Maſſa, Cilix.
Ingluvies veſana tenet; gravis omnibus Orci
 Progenies aurum, prędia, regna vorat.
Pallor ineſt, quem vel Venus enervata, vel auri
 Iam laſſata fames, nec ſatiata facit.
Spurcius hac turba nihil eſt: non vilia Phinei
 Prandia, & Arcadicas polluit illa dapes:
Structa Deo, quibus eſca Deus, convivia Cœli
 Conſpurcare ſuis ſordibus auſa fuit.
Incoluit volucrum peſtis terramque fretumque;
 Hæc etiam terram noxa fretumque colit.
Sparſerunt illæ ſubtexto ſole tenebras:
 Et mundum tenebris obruit iſta cohors.
Ira Iovis Stygiis olim Stymphalidas undis
 Excivit; peſtem hanc extulit ira Iovæ.
Impia gens tota eſt; armat cui perdita mentem
 Ambitio, linguam fraus mera, ſica manum.
Cœlo inviſa, ſolo gens indigniſſima, Regum
 Pernicies, populi peſtis, & ira Deûm.
Illius impulſu cum regno ſacra petîſti
 Noſtra, dolo primùm, mox feritate merâ.
Saxea cogebar venerari numina; ſaxis
 Oſcula cum precibus danda fuere mihi.
Quis furor, aiebam, coram procumbere cæco?
 Quis furor eſt ſurdum ſollicitare prece?
Cur herè quam finxi, nunc audit numem imago?
 Cur operi cogor thura litare meo?
Baſia marmoreæ fertur libaſſe puellæ
 Pigmalion, operis captus amore ſui.

Fors veniam ſculptor meruit; ſpirabat imago
Neſcio quid vivum, & virginis ora ferens.
Sed quæ membra Deo finges? quo marmore mentem
Exprimat ars? oculos illa manumque fugit.
Hæc ego: ſed pelagi irati tu ſurdior undis,
Surdior, heu, ſaxis, quæ venerabar, eras.
Aucta ſuperſtitio eſt: E farre & furfure Numen
Vidimus, & coctum, furnigenamque Deum.
Hoc pro Palladio cruſtum plebs ſtulta colebat;
Sanctius hoc nullum numine numen erat.
Huic quoties ſum juſſa genu ſubmittere? juſſa
Furfureo quoties munera ferre Deo?
Obſtupui, fugitque mihi de pectore pectus:
Haud aliter quàm ſi viſa Meduſa foret.
Hæc illa eſt pietas, Saravicto, hæc Numina lęſa,
Hæc ſacra, quæ jactas, relligioque patrum.
Hoc ego ſum, fateor, quondam detenta furore;
Et fuit, ah, nimis, ah, mens mihi capta diu.
Sed rediit pridem pulſis mens ſana tenebris:
Quodque prius placuit, jam patet eſſe nefas.
Eſſe nefas conſtat, quod adores, fingere Numen;
Quæque diis libas farra, putare Deos.
Majus adhuc ſcelus eſt, quod cogis manſa vorare
Numina, Numinibus parceret ipſe Gyges.
Tu tamen hæc, memini, ferro graſſatus & igne
Vrſiſti: perii quot Biomea modis?
Hæcne torus vel ferre poteſt, vel ferre tenetur?
Virginis an conjunx effera tigris erit?
Quis putet uxori manſiſſe Lycaona junctum
Connubio, poſtquam conſtitit eſſe lupum?
Huic ſubdat ſe ſerva jugo; quæ libera nubit,
Obtinet antiquum, & libera nupta manet.
Si vacat annales & geſta revolvere, noſtri
Exemplis poterunt iura patere tori.
Antè tui ſimilis, Saravicto, ſępe maritus
Obtigit; at juſſi res ſibi habere ſuas,

Ius

Ius ab avis fruſtra repetis: quis velle parentes
Crediderit natam conſociare lupo?
Nec tua me terret Gorgo, lex Cæſaris; illa
Bulla velut, propria futilitate ruit.
Sub ſua quantumvis juga miſerit omnia Cæſar,
Ius tamen in thalamos non habet ille meos.
Sed fac habere; ſuæ fac promiſiſſe maritam
Me ſoboli; mihi vir tu tamen eſſe nequis.
Cæſare prognati plures te jure priores,
Naſcendi ſi quid tempus & ordo poteſt.
Hoc, plures inter, Cimber jus obtinet; & qnod
Cimber habet, ſponſo jus dat Eliza meo.
Nec mihi de ſponſi quæſitus ſanguine conjunx
Reſtitit, ut fingis, quòd tibi pacta forem.
Sola ſuperſtitio vetuit mihi jungere tædas:
Nec mihi, ſed ſacris reſtitit ille meis.
Simplicitas hæc digna pati ludibria; noſtro
Corda viro conſtant nobiliore luto.
Hunc ſceptris elate tuis ne deſpice: poſſunt
Quæ geris illius ſceptra decere manus.
Cæſareo ſi te prognatum ſanguine jactas.
Cæſaribus conjunx eſt oriundus avis.
Munia ſi confers: tu regni ſceptrifer: ille
Ferre dapes ſolitus, ſceptra ferenda dedit.
Nec minùs hunc quàm te metuet conterminus hoſtis,
Qui toties ex te rapta trophęa tulit.
Aſt ego quid ſector rationum pondera? Bellum
Tu ferus, & belli fulmina ſola crepas.
Advolat, inquis, opem laturus Celta, Britannus,
Belga, Latinus, Iber, Sarmata, Teuto, Getes.
Scilicet: Eſt tanti Saravicto: paſcitur umbris,
Et jucunda ſui ſomnia fingit amor.
Cur tibi, per Superos, ſe jungat Celta, negaſti
Cui toties, bello cum premeretur, opem?
Cur Tameſim expectas? Saravictone numen Elizæ,
Vulturibus debet charior eſſe Leo.

Belga domi quod agat; crudas quo temperet iras,
Inveniet forſan cuſpis Ibera foris.
E Latio fatuas mittet, pro milite, bullas
Roma, cucullatos Teutonis ora greges.
Cætera barbaries gens eſt mera, bruta, rebellis,
Pauca, fugax, vecors, vilis, inermis, inops.
His ego nec larvas hominum, nec ſpectra, nec umbras
Opponam; mecum eſt res tibi, cumq́ue viris.
Eſt ditio mihi parva quidem, ſed martia pubes;
Quæq́ue tuos cœco ſub duce fregit avos.
Ille ſua moriens, hos certus verſa daturos
Terga fugæ, juſſit tympana pelle tegi.
Quæ tulit hunc ſupereſt tellus, & maſcula virtus:
Nunc quoq́ue fulmineas experiere manus.
Tot populos, quid poſſe putas, tot ſceptra, tot urbes
Imperii, regno fœdere juncta meo?
Nec Cimbrum, nec tu vicinum ſpreveris Hunnum,
Cui Latium ſimul & Gallia prę da fuit.
Arma parant omnes; quin & Leo colligit iras,
Et generoſa ſuus pectora fervor habet.
Ille ſuam, quocunq́ue feras veſtigia, prolem
Vulturibus prædam non ſinet eſſe tuis.
Ver priùs eſt violis, æſtas caritura cicadis,
Autumnus Bacchi munere, bruma nive.
Rhenus ab Oceano, Rheno contrarius Iſter
Euxino refugus de mare vertet iter,
Lux ſua ſideribus, deerunt ſua ſidera cœlo,
Et cœlum & Superûm cum Iove turba ruet,
Quàm, quæ jure peto, neget, aut impunè tyrannis
Eſſe ſinat Pacis, Iuſtitiæq́ue parens.
Phœbus hic eſt, fateor, quo nec formoſior alter,
Nec melior toto cernitur orbe Deus.
Fas tamen iraſci, nec Phœbum dedecet ira;
Telaq́ue, ſi neſcis, quæ jaculetur habet.
Ille ſuis tumidum ſtravit Pythona ſagittis,
In capreas tantum queis priùs uſus erat.

Occidit his ingens Tityus tibi crimine junctus;
Ille Deæ, mihi tu vim ſcelerate paras?
His dedit Atrides raptâ Chryſeïde pœnas:
Conjunx quantumvis nullius illa foret.
Tu mea qui Phœbo coram connubia turbas,
Moliris majus quàm luit ille nefas.
Non impunè feres noſtri tu ſpicula Phœbi
Protinus, & longas experiere manus.
Sueta diu meritæ clementia diſtulit iræ
Fulmina, penſabit ſed gravitate moras.
Nil citò formatur magnum & memorabile; monſtra
Qui domuit, nox huic non fuit una ſatis.
Et qui mole ſuâ, qui terret viribus hoſtem
Protrudunt anni vix elephanta decem.
Panicus objicitur terror; ſubjecta Leoni
Criminis exemplo regna trahentur, ais.
Pone metum; vili quam diſtat purpura panno,
Tam diſtat ſolium quo ſedet ille tuo.
Natus hic imperio eſt Princeps, virtute tuetur
Ius patrium, & ſe nil ſub Iove majus habet.
Iſta domi ſecura, foris metuenda poteſtas
Mittet opem, quam jus, fœdera, ſacra petunt.
Agmina conjunget Batavi dux roboris, hoſti
Qui terror, patriæ eſt umbo, columna ſacris.
Orta domi nuper tempeſtas ſponte quievit,
Iam quaſſat Batavas nulla procella rates.
Poſcere quem fingis, pœnas dabit ipſe Batavis,
Iam toties nivei prçda Leonis, Iber.
Sed leo cur, ut ais, contra paret ire leonem?
Quam cauſare, prior fœdere noxa fuit.
Nec mihi devotæ deerit ſua gloria Moſæ,
Quam procul à noſtris finibus eſſe queror.
Martia Bulloni ſoboles, patris æmula proles,
Hic pridem in pugnas ardet & arma parat.
Magnus avus, majorque parens & avunculus acrem
Vrget, & Arvernum, Borboniumque genus.

Cognato cognatus opem feret; ire per enſes
Pro ſibi cognato ſanguine coget amor.
Ille triumphatas aquilas, quas fulmina jactas
Ferre Iovis, coget ſigna Sedana ſequi.
Quid tibi nunc animi eſt? an adhuc meà temnere pergis
Agmina? mente puto te meliore frui.
Quis mihi militiæ ſit ductor, quærere noli;
Hic ubi tu dux es, quilibet eſſe poteſt.
Mille duces nobis; ſed dic de millibus unum
Cur onus hoc ſponſum poſſe ſubire negas?
Hercule natus avo, Galli Mavortis alumnus,
Flos juvenum, belli ductor an eſſe nequit?
Deſpicis Aonidum fuerit quod caſtra ſequutus,
Solaque pro telis ſumere plectra jubes.
Ergo tibi qui plectra tulit, de fonte Sororum
Qui bibit, Æacides diſpiciendus erit?
Quis vel Alexandri vel magni Cæſaris arma
Spernat? at Aonidum cultor uterque fuit.
Mentis & ingenii ceſſit cultura Minervæ,
Hæc eadem ſævi munia Martis obit.
Tu, tibi quos fingis, ductoribus utere; nobis
Ductor erit conjunx, dux erit ille ducum.
Perſea ductorem vellet, ſi viveret, unum
Andromede, res huic crederet illa ſuas.
Andromedæ Perſeus, mihi dempſit ahenea conjunx
Vincula; fortunas huic ego credo meas.
Expulit Arcadicis Harpyias finibus olim
Amphitryoniades: exiget iſte meis.
Quantus & hic Ductor, qui nunc abſente marito
Te quatit, & paſſim pro Iove victor ovat?
Major hic invidiâ; non primùm diſcit ad Albim
Prælia, nec tellus una trophæa dedit.
Fulmineam pridem mirata eſt Gallia dextram,
Mavorti Mavors cùm tulit alter opem.
Iuliacos quanto proſtrarit fulmine muros,
Ipſe refer; nec enim non memor eſſe potes.

Antè triumphantem Rhenus, nunc conſpicit Iſter;
Eſtque tuo ſemper ſanguine partus honos:
Nec me quæ recitas terrent incommoda belli,
His quæ ſuſtinui ſunt leviora malis.
Imminet, exclamas, ſacris cervicibus hoſtis
Barbarus, & prędam forſan utrumque feret.
Has utinam pietas moviſſet vera querelas,
Et non fucatus relligionis amor.
Sed vereor, notas ne tu delapſus ad artes,
Pelle ſub hædina tigrida ſævus alas.
Exue te larvis; ſi tangunt candida pectus
Numina, cur mihi me, cur aliena rapis?
Me mihi linque modò, timor hic vaneſcet in auras:
Barbarus hic neutri tum metuendus erit.
Aſt ego cui certo? cantatur nænia ſurdo:
Non tibi relligio, ſed Biomea placet.
Hanc petis; hanc ardes; hanc nolles linquere prędam,
Si vel tota Deûm cum Iove turba roget.
Cæſa cadam potiùs Biomeæ victima, triſtis
Vmbra priùs Stygios, inquis, adibo lacus.
Hæc ſi fixa tuæ conſtat ſententia menti,
Quod facis, hoc citò fac, vela ſecunda precor.

NICRINA AD HEROAS *ANGLOS.*

DVcat an abjiciat calamum Nicrina? Britannos
Quod petit, infeſtum reddidit hoſtis iter.
Occupat imperio terras jam Cæſar, & undas,
Nec ſupereſt votis præter Inane meis.
Forſan & hîc domini dum paſſim caſtra ſequuntur,
Cæſareæ nobis inſidiantur aves.
Sors tentanda tamen; levis eſt jactura papyri;
Quodque parùm ſperes, fors patefiet iter.
Scripſit Hypermneſtra medio de carcere, venit
Scripta per obſtantes littera mille feras.

Illi cœcus amor, vitæ mihi cura tuendæ
Inveniet faciles in mea vota vias.
Vndique circumſtant miſeram diſcrimina, dextrum,
Scylla latus, lęvum vaſta Charybdis habet.
Qualiter Heſione crimen luitura parentis,
Cum foret æquoreo victima pacta gregi.
Qualiter & monſtris virgo devota marinis
Andromede cotes & maris inter aquas.
Taliter extremæ trepidat Nicrina ruinæ
Proxima, nec ſpes eſt, prô dolor, ulla fugæ.
Sponſus abeſt, qui me ſemper victricibus armis
Protegat: externam quęrere cogor opem.
Rumor it, Heroes, miſeræ ſuccurrere velle
Vos mihi, ſunt qui jam vela dediſſe putent.
Hęret in ambiguo mens inter ſpemque, metumque;
Spem metus, expellit ſpes mihi ſæpè metum.
Tenſa levi quoties ſinuantur carbaſa vento,
Naufragii metus eſt, ſi ſilet aura, moræ.
Et canis igne furens, & cœli nubila terrent,
Et maris, & longæ tædia crebra viæ.
Pallor habet, quoties in vos duxiſſe phalangas
Dicitur Auſonio ſub duce ſævus Iber.
Mille metûs cauſæ; ſupereſt ſpes una ſalutis;
Pro Iove bellandum, dux erit ille viæ.
Vos properate modò: Nicrum jam poſſidet hoſtis;
Tam vicina nequit ferre ruina moras.
Pergama quid juvit, numeroſo milite, Ductor,
Auxilium qui poſt Pergama capta tulit?
Expedit incaſſum trepidans venabula paſtor,
Pręda feris poſtquam ceſſit ovile lupis.
Sed quid ago? ſtimulos cur ſtulta ruentibus addo?
Cur aquilæ pennas, Æacidęque pedes?
Vos genus, & virtus, heroo ſanguine major,
Incitat, & laudum luxurioſa ſeges.
Non hæc Phaſiacas armatur claſſis in oras,
Vt ſacra Phryxææ vellera raptet ovis.

Nec

Nec petitur vaſtum pellex fugitiva per æquor,
Qui furor Argivæ nobilitatis erat.
Nec ſocios contra ſtringuntur tela Britannos,
Aut geminis pridem lilia, juncta roſis.
Arma regit pietas. Huic vos incumbitis uni,
Ne rapidis inſons prę da ſit agna lupis.
Extremis quæ rebus opem fert, regia virtus
Creditur, & magni numine digna Iovis.
Dum tonat, & cœlo minitantes fulmine turres
Disjicit, afflictis porrigit ille manum.
Nec ſua, quæ miſeris ſuccurrit, pręmia deſunt
Virtuti: hæc multis ſtravit ad aſtra viam.
Intulit Inachiden cœlo ſubducta periclis
Andromede; merces hæc pietatis erat.
Hîc nitet & Delphin, te qui ſervavit Arion,
Et pia, quæ Phryxum per mare vexit, ovis.
Nant gemini juxta piſces: Euphratis in undis
Hic Veneris, nati portitor ille fuit.
Forſan & hinc aliquis ſuſpectans ſydera, dicet,
Has cœlo impoſuit ſalva Nicrina faces.
Hic verius, rutilos illic Oxfordius ignes
Explicat; Eſſexi nec procul inde jubar.
Perſea Gerardus, Geminos vicinia Graii,
Herculis extinguent aſtra Richæa faces.
Digna minùs tantis ſi fors Nicrina videtur
Vindicibus, digna eſt orbis Eliza decus.
Veſter amor quondam, nunc eſt quoque ſemine regis
Edita, quem jactat terra Britanna patrem.
Diva, Deûm ſoboles, pelago jactatur eodem,
Quo Nicrina, vehit puppis, & una duas.
Vna duas fortuna manet; manſiſſet Eliza
Soſpite me ſoſpes, me pereunte perit.
Diva perit mecum, regni pars altera veſtri,
Totaque natorum turba tenella comes.
Iamque laborantes Regis cum prole nepotes,
Auxilio, clamant, terra Britanna veni.

Nata per, heu, functæ cineres, & buſta parentis
Vos rogat, hi per quæ ſceptra tuetur avus.
Quodque rogant, ſperare juvat: junctura Nicrinæ
Tamiſias omnis creditur hora rates.
Non procul, adſcenſu facilis, Rhenumque, meaſque
Vndique deſpectat collis amœnus aquas.
Sępè, moræ impatiens, natorum maximus illinc
Vos ciet, appellans nomine quemque ſuo.
Veſtra putat, quæcunque videt puer agmina, puppes
Sæpè Palatinas vela Britanna vocat.
Has avus, has, inquit, mihi mittit avunculus alnos;
Hæc pater, illa tibi lintea mater habe.
Credulus ille quidem, ſed quæ ſe cernere credit,
Debita littoribus vela fuere meis.
Nulla timenda mora eſt: tamen ut mihi nulla timenda
Sit mora, quod facitis, vos properare precor.
Quam citat aura, ratem fas eſt impellere remis,
Fas feſtinanti ſubdere calcar equo.
Suadet iter tempus, lętis dum meſſibus æſtas
Eſt gravis, & longi ſtant ſine nube dies.
Terra viam cœlumque jubet jam carpere; Nereus
Ipſe pater tutum per mare pręſtat iter.
Qui ſtruit inſidias, tergum venientibus hoſtis
Vertet, & externo quęret in orbe fugam.
Haud aliter trepidant, aquilà veniente, columbæ,
Aut lepus inſtantis cùm fugit ora canis.
Nil opus hìc armis: Verii terrebitur umbrâ;
Hoſtibus hæc veſtris Gorgonis inſtar erit.
Hæret fixa animis Europæ Oſtenda ſepulchrum,
Heſperias Verio quæ duce fregit opes.
Hæret & hærebit ſemper Neoportus, & ingens
Hoc duce Flandriaco littore fuſus iber.
Tu quoque virtutis patriæ non degener hæres,
Vel ſolo, Eſſexi, nomine terror eris.
Ardua nulla via eſt, ducibus via nulla Britannis
Invia; feſtini vos celerate modò.

Quamque

Quamque timens vobis, Heroes, mitto ſalutem,
Hanc mihi, ne pereum, vos citò ferte, precor.

AD REGEM, CAL. IANVAR.

FEſta dies jano eſt. Quæ, Rex, tibi dona paremus,
Qui ſequimur Phœbum, Piëridaſque duces?
Munera ſunt regum, non uno tinctus aheno,
Coccus, & Oebalio murice lana rubens.
Quæſitæque procul majoris pondera gemmæ,
Quæ nitet artificis nobilitata manu.
Sunt quibus in pretio eſt catulus de gente Moloſſâ
Lectus, & Æmonio de grege miſſus equus.
Et quæ mollis Arabs, & quæ fert decolor Indus,
Quicquid & ignoto mercis ab orbe venit.
Nil habet infœlix Helicon juga prȩter, & umbras,
Et ſteriles lauros, Pierioſque lacus.
Hic ager eſt vatum, ſunt cenſus plectra, lyræque,
Et leve quod ſemper tinnit in aure melos.
Hæc dare fors poſſem: ſed ſpernit purpura nugas,
Nil profecturos ridet & aula ſonos.
Sed neque Pactoli mihi ſi fluat alveus auro,
Iunctaque Pactolo ſerviat unda Tagi,
Hȩc ego Fortunæ dare coner munera Regi,
Bina licet Iani per patris ora roges.
Sydera quis cœlo, quis ſoli lumina ſanus
Offerat, aut lectas in mare vectet aquas?
Qui Chalybes ferro, qui donat quercubus Idam,
Pomaque Phæacum mittit in arva, furit.
Quemque movet faſtus pariæ dare marmora rupi,
Plus illo, quæ dat, marmora mentis habent.
Haud ſecus in regem populus dum prodigit aurum,
Deſipit, & medicam quærere debet opem.
Aut ſibi ſi conſtat, nec opem mens poſtulat ullam,
Crimen ineſt facto, muneribuſque dolus,

Sic ſtruit inſidias vitreis piſcator in undis,
Spargit & armatas per loca cœca dapes.
Vel jecur alburni, vel olentis viſcera rhaiæ
Porrigit, ut ſtultum cogat in æra pecus.
Sępè lupo ranam mutat, conchilia mullis,
Et tenui ſcombros ducere novit aco.
Quemq́ue redux primùm Latias Optatus in undas
Intulit, in pręedam te, ſcare, muſca trahit.
Quot tibi lux Iani nunc mittit dona, tot hamos,
Tot, Princeps, in te retia tenſa vides.
Dona petit, qui dat, vitulum qui miſerit, illum,
Crede mihi, ſecum dicere, redde bovem,
Abſit, ut hoc unquam IONSTONUS crimine mentem
Polluat, aut ullâ ludat ut arte Deos.
Quicquid opis noſtris olim promittere Muſis
Te memini, hoc à te ſpontè venire velim.

AD CANCELLARIUM, UT *in Nautas, ob expilatam arcam veſtiariam, animadvertat.*

HAYE, Calidonii moderator juris & æqui,
Qui miſeris promptam porrigis unus opem.
Si vacat, & vatum non averſare querelas,
Hæc lege; quam poſco, parva breviſq́ue mora eſt.
Debuit ipſe ſuis autor comes ire libellis,
Proſterniq́ue tuos cernuus ante pedes.
Sed fugit infœlix hominum conſortia vates,
Nec ſinit ingenuus, quo lubet, ire pudor.
Cauſa pudenda quidem, ſed juſta eſt cauſa pudoris,
Nil ſupereſt illi, quo ſua membra tegat.
Plus Dea, Gargaphiæ juvenis quam vidit in undâ,
Plus Charites, corpus quo tueantur, habent.
Sic puer ales erat, niveis cum matris in ulnis,
Impia crudeli cuſpide punxit apis.

Sic erat Æacidæ mater, ſic mater Amoris,
Cùm pretium formæ de tribus una tulit.
Nec magè nuda fuit, facta eſt cum fabula cœlo,
Perque ſuas conchâ cùm veheretur aquas.
Non ruber hortorum cuſtos, non ipſe Pyracmon
Nudior, invicto cùm parat arma Iovi.
Nec Laërtiades Phęacum ejectus in oras,
Nauſicaæ peteret cum vagus hoſpes opem
Nudior hoc nemo ſuperas exivit in auras,
Nudior hoc Stygias nemo ſubivit aquas.
Forſitan autorem quæris. Nec criminis autor,
Cauſa nec eſt tanti diſſimulanda mali
Vulnera denudans medicum dum conſulit æger,
Quo jaculo, quo ſit læſus ab hoſte refert.
Orta ſolo gens eſt, vitam quæ degit in undis,
Et regit errantes per vada cœca rates.
Pix tegit atra genas, manibus pix hæret aduncis,
Quod reliquum eſt cœlat bardocucullus olens.
Dum ſubit antennas, funeſque perambulat audax,
Cercopithecorum de grege monſtra putes.
Æris egens, animas gens mercenaria viles
Prodigit, in pelago ſub Iove ſemper agens.
Barbara gens tota eſt, & quem colit æmula ponti,
Nec magis hæc ſervat, quam maris unda, fidem.
Hæc mihi cauſa mali eſt, hac eſt de gente querela,
Hæc ovat exuviis, prô pudor, aucta meis.
Huic ego commiſi Tameſim viſurus, amictûs
Quicquid erat nobis, impoſuique rati.
Nil ego naufragium præter, fluctuſque timebam;
Sed nimis, ah fateor, mens mihi læva fuit,
Res ſine naufragio, ſine tempeſtatibus ullis,
Prô dolor, in portu diſperiere meæ.
Ipſe ratis dominus, fas ſit mihi vera fateri,
Injecit piceas in bona noſtra manus.
Neſcio quo mentem mutarit carmine colchis,
Cùm mihi digna fide fæx mera viſa fuit.

Semiferæ poteram mores ſat noſcere gentis,
Qui toties una per mare vela dedi.
Tota picem redolet, pice tota rapacior omni eſt,
Nec magis eſt veſtis quàm piceata manus.
Invia qui primus deduxit in æquora pinum,
Primaque tractavit carbaſa, prędo fuit.
Vellera detraxit pecudi quæ vexerat Hellen,
Nil mare, nil ventos, nil Iovis arma timens.
Vtque nefas pateat, cœlo cum puppe recepta eſt
Vulſa pecus; nautas, ut reor, Orcus habet.
Magnus Ariſtippus, quæ ſit fiducia nautis
Debita, jacturâ ſat docet ipſe ſuâ.
Hic rate conductâ, patrias dum linqueret oras,
Exiguas ſecum fortè ferebat opes.
In caput inſontis fera gens conſpirat, & auri
Sacra fames diris mergere juſſit aquis.
Detegit ille dolos, & qui regis æquora, Nereu,
Affer opem, & pretium ſume ſalutis, ait.
Nec mora, quod metuit nociturum, projicit aurum,
Sic fugit inſidias, eripiturque neci.
Quid memorem facinus, Chiæ telluris in oris
Auſa quod in Bacchum turba marina fuit?
Hic puerum vinoque gravem, ſomnoque ſepultum
Repperit, & capto Numine vela dedit.
Nec modus eſt ſceleri; miſcet perjuria facto
Impia, captivum ludificatque Deum.
Fraude palàm factâ ſcelus eſt ſua pœna ſequuta,
Induit & vultus turba profana novos.
Terga nitent ſquammis, & quas modo puppe ſecabat,
Liber ovans pinnis findere juſſit aquas.
Si mihi vel ſuperi, vel mens non lęva fuiſſet,
Exemplis poteram cautior eſſe tribus.
Sed mihi lęva fuit mens, & me Numine lævo.
Credere crudeli juſſit ovile lupo.
Debuerat ſaltem Methymnæ gloria vates,
Exemplo vatem pręmonuiſſe ſuo.

Hunc

Hunc, patrios dum fortè petît gravis ære penates,
Deſtinat infandæ gens piceata neci.
Senſit ut inſidias, vectori parcite veſtro,
De grege Caſtalio pars, ait, una ſumus.
Quem colimus Vates, Pythonis tincta cruore
Tela Deo, longas ſcitis & eſſe manus,
Forſan & ipſe pater Superûm pro crimine pœnas
Exiget, & ſi quæ Numina Pontus habet.
Talibus urgebat prædonum pectora vates,
Sed rapiunt celeres cum rate verba Noti.
Cautibus æquoreis,gens, quas ſecat, æquoris undis
Surdior oranti vimque,necemque parat.
Ille,mori certus, mortem non deprecor, inquit,
Vlteriùs nec quod mox teget oſſa, fretum.
Quæ moribundus olor quęrit ſolatia, munus
Extremum hoc vates per maris aſtra peto,
Ante feris quàm mergar aquis, fas ſumere veſtem,
Fas mihi ſit ſumptâ plangere fata chely.
Annuit oranti fera gens: veſtemque, lyramque
Sumit & hanc timidâ percutit ille manu.
Nulla mora eſt;trepidans puppim genus omne natantũ
Cingit, & arrectâ ſuſcipit aure ſonos,
Dum ſtupet atra cohors, ut erat veſtitus, Arion
Deſilit in pontum,plectra lyramque tenens.
Excipit hunc Delphin, & vaſta per æquora vectum
Fertur in optato depoſuiſſe ſolo.
Hic, rate ſubmerſa cœlo nitet aureus, ignes
Vecturæ pretium juſſus habere novem,
Sed quid ego veterum faſtos, quid priſca reduco
Crimina? jam pœnas illa luere ſuas.
Me nova noxa movet,quam ne patiaris inultam,
Haye, Camœnarum te pia turba rogat.
O utinam aut mecum non hic contenderet hoſtis,
Aut ego pars Clario de grege nulla forem.
Eſt pudor, ah, populo vatem certare marino,
Inque tuo audiri nautica verba foro.

In laqueum potius meritis deberet iambis,
More Lycambæo, qui nocet hoſtis agi.
Hoc quoque feciſſet: ſed quæ leſere Lycamben,
Ah nequeunt hoſti tela nocere meo.
Legerat hic carmen generi crudele, miſerque
In laqueum lecto carmine colla dedit.
Gens legere hæc neſcit, nec lecto carmine tangi
Poſſe puto hos ſilices, & ſine mente pecus.
Ergò Caledoniæ populis qui jura miniſtras,
Tu mihi, Calliope quam nequit, affer opem.
Non ego reſtitui, quo ſum nudatus, amictum,
Lex repetundarum ſit licet illa, peto.
Abſit, ut hæc humeris unquam velamina noſtris
Aptemus, piceæ quæ tetigere manus,
Illa vel infandam ſuperant fœtore Mephitim,
Et quæ ſulphureum ſtagna bitumen olent.
Quod peto, ſupplicium eſt; ſatis hoc elementa miniſtrant,
Imperio ſubſunt ignis & unda tuo.
Quæ nocuit gens, hàc interdicatur, & illo,
Aut quam ſulcat, aquâ merge, vel ure rogo.
Vel laqueis elide gulas, ut in aere plebi
Ludibrium, nudo vertice paſcat aves.
Vel Diomedeis laceros præſepibus artus
Objice, vel rapidis viſcera rupta lupis.
Nec deſunt, Metium quæ diſcerpſere, quadrigæ,
Nec qui membra Lini diripuere canes.
Sunt ocreæ, quæ crura premant, & nervus, & uncus,
Simia, ſus, ſerpens, ſcala, metalla, rotæ.
Si quod adhuc, poſt mille neces, ſupereſſe cadaver
Forte vides, tumulo ne patiare tegi.
Impia gens, vatem quæ denudavit amictu,
In nudo meruit nuda jacere ſolo.
Denique quot ſcelerum vindex Rhamnuſia pœnas,
Stringe, parens legum, quot tenet arma Themis.
Cum Iove tota licet Superum gens exerat iras,
Plus pecus hoc dices commeruiſſe mali.

Ad Senatum Abredonensem, *pro Thaumantia obſtetrice.*

SAcra cohors, oculis olim mihi charior ipſis,
Nunc ego, te contra, quæ legis arma paro.
Sępè recuſavi patriæ violare parentes,
Sępè nefas duxi bella movere Deis.
Sed nequiit pietas pietatis imagine vinci,
Sumere me patriæ tela coegit amor.
Tros pius è ſtratis, patriam cum cerneret uri,
Exiliit, trepidâ ſumpſit & arma manu.
Hei mihi, nunc patriæ metuo, nec vana timoris
Cauſa, ſed eſt certam vix habitura fidem.
In patriæ jugulum quis conjuraſſe Senatum
Credat, & humanum tollere velle genus.
Te tamen, alma cohors, quæ legum fræna gubernas,
Criminis iſtius quis neget eſſe ream?
Carcere lucinæ famulam dum condis, & orbi,
Et patriæ exitium, perniciemque creas.
Hâc ſine quis dias in luminis exeat oras?
Hâc ſine quis patrios vagiat ante Lares?
Pelle ſimul Venerem, Veneris ſi ferre miniſtram
Non potes, Idaliæ gaudia pelle Deæ.
Quid juvat uberibus ſementem credere ſulcis,
Si nemo eſt Cereris qui bona falce metat?
Quid juvat aut pomos, aut lentas ponere vites,
Dulcia ſi nequeunt poma vel uva legi?
Spontè ſuâ fateor, proles quandoque parenti
Excidit, & famulam nemo miniſtrat opem:
Sed quis in Oceano fortunam præferat arti,
Et mallet caſu, quam ratione regi?
Non tot in Heſperio concurrunt æquore Syrtes,
Sęva puerperii quot mala nixus habet.
Languida nunc mater, nunc eſt ſine viribus infans,
Sæpe nocet molles, invia ſæpe via eſt.

Ah quoties exire parans prępoſtera proles,
Vertice quod decuit pellere, calce ferit?
Talis Agrippiadæ fertur genitura Neronis;
Ipſius Agrippæ talis origo fuit.
Sępe parens ne fœta cadat, vel fœtus, anili
Cogitur obſtetrix ſumere tela manu.
Quæque nequit manibus, recludit viſcera ferro,
Servat & incolumi matre parentis onus.
Hâc ope Romulidûm princeps, & gloria Cęſar,
Hâc ope ſervatus Manlius ante fuit,
Quique Libyſſina primos de gente triumphos
Egit, & everſo nomen ab hoſte tulit.
Adde quod ipſa Deûm gens obſtetricibus uſa eſt;
Sors hæc Latonæ parturientis erat.
Hæc tulit, ut perhibent, Phœbum, Phœbiq; ſororem,
Partus erat geminus, fœtus uterque Iovis.
Spontè ſoror ſtrepitus inter ſe monſtrat & arma,
Inque recens ortâ lux nova fulſit humo.
Maſcula dum proles cunctatur, mille dolores
Fert genetrix, miſeris obruiturque malis.
Brachia nunc palmæ, nunc amplexatur olivæ,
Nunc Iovis implorat, qui vitiarat, opem.
Nata recens tandem parituræ Diva parenti
Adſtitit obſtetrix, auxiliumque tulit.
Natales hos ante tuos, Lucina, Deorum
Ah nimis infœlix, & miſer ortus erat.
Pallada quis neſcit, tacto quam vertice, fertur
Iuppiter è cerebro progenuiſſe ſuo.
Menſe patri decimo pulſabat tempora proles,
Cœperat & cerebri dilacerare ſinus.
Sæpè caput quaſſat, tentans expellere fœtum
Iuppiter, & circum ſydera cuncta tremunt.
Sæpè puerperii mediis in nixibus, æger
Deficiens optat Numina poſſe mori.
Omnia cum fruſtra rector terræque, polique
Tentaſſet, fabri, prô pudor, uſus ope eſt.

Mulciber

Mulciber, è Siculâ properans fornace, ſecurím
Impegit, medium diſſecuitque caput.
Hâc ope, cum clypeo Tritonia Pallas & haſtâ,
Dicitur è cerebro proſiluiſſe Iovis.
Hanc quanti feciſſet anum tum Iupiter, altis
In tenebris quæ nunc ſemiſepulta jacet?
Hæc patris intacto traxiſſet vertice prolem
Illæſam; tantæ eſt dexteritatis anus.
Quis numeret quot opem tulerit manus iſta puellis,
Hîc ubi Dia freto, Donaque miſcet aquas?
Quæ mihi juncta thoro eſt, cum nata ſufficit uxor;
Vtraque ſervati pars fuit una gregis.
Penè decem conjunx Lunæ numeraverat orbes,
Et maturuerat jam grave ventris onus.
Nil ego non lætum ſperabam; florida prolem
Sponte videbatur depoſitura parens.
Sic caput autumno demittit Palladis arbos:
Pomaque tum nullo decutiente cadunt,
Sed mihi vana fuit ſpes omnis, & irrita vota,
Vota procelloſi ſpemque tulere Noti.
Nixibus in mediis mater defecit & infans,
Et timui ne mors tolleret una duos,
Arte Machaoniâ lethum conabar & herbis
Pellere, quas medicæ prębuit autor opis.
Sed nihil arte, nihil juvit radicibus uti;
Augebant potiùs gramina noſtra malum.
Sola meis porrexit opem Thaumantia rebus;
Sola laboranti Numinis inſtar erat,
Hæc mihi cum dulci ſervavit conjuge natam,
Primitias thalami delitiaſque mei.
Me quoque ſubduxit letho, qui funere prolis
Mœſtus & uxoris commoriturus eram.
Forſitan auxilium vetulæ ſenſiſtis & ipſi,
Quorum judicio nunc rea fertur anus.
Hujus opem teneræ ſaltem ſenſere puellæ,
Vos quibus obſtrinxit nupta ſororque Iovis.

Sæpe laborantes juvit Thaumantia; notam
Omnibus illius ſuſpicor eſſe manum.
Pignora quis numeret, vel quos dedit illa nepotes?
Promptiùs expedias quot parit Hybla favos.
Tota ſuos illi debet reſpublica cives,
Munia qui pacis, qui fera bella gerunt.
Hanc poterat nondum ſpirantem perdere gentem,
Et vitæ digitis rumpere fila ſuis.
Expilare genis oculos, & frangere crura,
Et poterat talis diſſociare pedes.
Mille juvare modis potuit, totidemq; nocere,
Doctior in toto nec fuit orbe manus.
Non erat hâc Salpe, non ipſa peritior olim
Laïs, Apollineæ gentis & artis honos.
Illius auxilio ſervaſſet Piſo maritam,
Cùm cecidit, triſti funere facta parens,
Cruda nec uxoris luxiſſet funera Cæſar,
Hic qui de caligæ nomine nomen habet.
Iulia nec moriens interturbaſſet honores
Conjugis, hanc ſi tum Roma tuliſſet anum.
Hanc tamen indulgens odiis & mollibus iris,
Neſcio quâ, Patriæ Curia lege premit.
Impius Alcmęon, Nero portentoſus habetur,
Lędere qui matres ſuſtinuere ſuas.
Eſt Agamemnonius Furiis agitatus Oreſtes,
Nempe quod in matrem ſævus & ille fuit.
Heu vereor, turbæ ne vos accenſeat iſti
Scotia, dum confert facta vetuſta novis.
Abditur in tenebras populum quæ lucis in auras
Extulit, & patriæ publica mater erat.
Vivite majorum lętis in vallibus Vmbræ,
Quæque reliquiſtis molliter oſſa cubent.
Hæc mala ſi veſtro preſſiſſent tempore Maias,
Obrueret patrias quanta ruina domos?
Gens ubi Menneſidum caput & tutela Senatûs,
Rhetorfortiadum gens ubi ſacra foret?

Stirpe Coliſſonii, caruiſſent ſtirpe Culeni,
Vrbis & arctoæ gentis utrique decus.
Quid te commemorem, Thaumanti, dura ſororis
Captivæ quem nunc plangere fata reor ?
Quid memorem patriæ Cargillos ſydera fratres,
Lumine qui replent orbis utrunque latus?
His comes eſt meritis par Wedderburnus utrique,
Nec, ſi de patriâ migret, honore minor.
Carcere ſi lucis clauſiſſent priſca miniſtras
Sęcla, tot Heroum nemo futurus erat.
Sed ruit in pejus, cum mundo, ſerior ætas,
Spretaque cum famulis nunc Prothyræa jacet.
Ah vereor, ne nunc ſumptis puer aliger armis
Avolet, & terras deſerat alma Venus.
Quæ, niſi certa mori, thalamos intrare mariti
Audeat, & femori ſuppoſuiſſe femur ?
Dùm furit, & noctu juvenis vagus ardet, & alget,
Si ſapit, oranti claudet amica fores.
Gaudia laſcivæ fugient conſueta puellæ,
Nec dabit ulla putres oſcula præter anus,
Oſcula ſi qua dabit, mores imitabitur Vrbis,
Quæ caput Imperii nuper & Orbis erat,
Matribus Auſoniis olim carpenta Senatus
Abſtulit, in medio juſſit & ire luto.
Senſit ut opprobrium gens implacabilis iræ,
Protinus ingratos dicitur ulta viros,
Quæque ſibi, nondum maturi, pignora ventris
Excutit, ut conjunx deſinat eſſe parens.
Pœnitet Edicti Patres, patriæque timentes,
Matribus antiquum reſtituere decus.
Non minor Arctois facta eſt injuria Nymphis ;
Nec cadet in veſtras mollior ira nurus.
Quæ paritura fuit, nunc obſtetrice remotâ,
Excutiet, nullo crimine, ventris onus.
Forſan & armato concurrent agmine matres,
Marte petituræ quam rapuiſtis anum.

Triſte ſecurigeras bellum moviſſe puellas,
Inq́ue ſuos perhibent arma tuliſſe viros.
Nec prius infandas poſuit gens ſæva ſecures,
Cæde maritorum quàm rubuiſſet humus.
Bella gerit peltata cohors, dum jura mariti
Spernit, & imperium ferre virile nequit.
Sumere cogentur Nymphæ Doneïdes arma,
Vt ſibi depellant, pignoribuſq́ue necem.
Quis ſtatus urbis erit, fora cùm nuptæq́ue nuruſq́ue
Fœmineâ cingent diripientq́ue manu?
Arma dabit rabies; ſilices per roſtra videbis,
Inq́ue Senatorum tecta volare faces.
Nata patris, conjunx in guttura conjugis ibit,
Ibit in effæti lumina neptis avi.
Vnguibus hamatis ſoceri nurus obvia vultus
Impetet, & pugnis tundet inerme caput.
Hæc metuenda veru prætorem tranſiget, illa
Franget in adverſi conſulis ore colum.
Omnia turbabunt, vetulâ potiantur ut illâ,
Quâ ſine ſe tutam nulla puella putat.
Integra dum res eſt, dubium prævertite bellum,
Cedite conjugibus, quod ſine Marte petunt.
Non meruere thori ſociæ, quod ferre coacta eſt
Argolis Alcmene, crimine facta parens.
Noctibus hæc ſeptem, totidem cruciata diebus
Dicitur, Alciden cum paritura foret.
Quam latura fuit, miſeræ ſubducere matri
Barbara Lucinam Iuno coëgit opem.
Argolis hanc meritò perſolvit adultera pœnam,
Noctibus auſa tribus detinuiſſe Iovem.
Fida manent vobis, Proceres, connubia, nuptæ
Criminis exortes & ſine labe nurus.
Hæ ditant & prole domos & civibus urbem,
Sparta quibus poſſet, Roma vel ipſa regi.
Has facit, exultans meritis, Thaumantia matres,
Publica res hujus ſtatq́ue caditq́ue manu.

Criminis in ſpeciem, vetulæ petulantia linguæ
  Objicitur, miſeris excipiturque modis.
Eſt vitium hoc fateor; (quid enim lucere negemus
  Aſtra?) ſed hoc vitio fœmina nulla caret.
Clava quod Alcidæ, quod Achilli Pelias haſta,
  Hoc eſt fœmineo lingua petulca gregi.
Nec latus accingit nocituro fœmina ferro,
  Nec gerit imbelli ſpicula ſæva manu.
Lingua vicem gladii prȩſtat, vice lingua ſagittæ eſt:
  Cominus obſtantes, eminùs illa ferit.
Nec magis hæc frænum patitur, quam concita tigris,
  Nata vel in Libycis torva leæna jugis.
Inque dies ſumit linguæ petulantia vires,
  Quoque magis vetula eſt, hoc magè garrit anus.
Tuſſe putri ſi quæ dentes ſimul expuit omnes,
  Mordet adhuc, vetulæ peſſima more canis.
Hâc quoque parte ſui fas obſtetricibus uti eſt,
  Si manus apta ſat eſt, crimine lingua vacat.
Quis, precor, objecit Phariis mendacia Maiis,
  Tot quibus infantes eripuere neci?
Crimen erat, fateor, vetulas illudere regi;
  Crimen at hoc toto de grege nulla luit.
Quotquot erant omnes raræ pietatis, & artis
  Luciferæ juſſit prȩmia ferre Deus.
Nube tegi voluit fallacis crimina linguæ,
  Vos decet exemplum, quo prȩit ille ſequi.
Non petit hæc, matres bona quæ meruere Canopi;
  Quæ patitur, ſatis eſt poſſe carere malis.
Luminis uſuram quæ dat mortalibus, illi
  Fas ope ſit veſtrâ lumine poſſe frui
Sin lucis, vitæque parens in carceris umbrâ
  Lege cadit, tumuli diſtichon iſtud erit.
Quæ jacet hîc, vetulæ meruit fors lingua perire,
  Dextera non meruit tam precioſa mori.

AD CANCELLARIUM,
De furoribus Brontotyphæis.

ERgóne, te vivo, ſacri te principe cœtûs,
Haye, premi leges, juſtitiamq́ue ſines ?
Divitis ingluviem paſcet ſine vindice pauper?
Et tenuis, turbæ pręda potentis, erit?
Quæq; nové ſequitur Dominas, gens ſemper inermis,
Cingere cogetur, quem timet, enſe latus ?
Adſpice Ionstonum: totus jam ferreus ille eſt,
Horridus aſpectu, diſſimiliſq́ue ſui.
Nuper Apollineâ velabat tempora lauru,
Nunc, pudet heu, durâ caſſide preſſa coma eſt.
Dextra gerit gladium, quæ nuper plectra tenebat,
Lęvaq́ue fert clypeum, quæ tulit ante lyram.
Quæque tenet ferrum, manus eſt circundata ferro,
Mopſopii jures eſſe Myronis opus.
Nec ſat id eſt; vatis jam ſpecta crura, pedeſq́ue,
Cruribus æratis, æripidemq́ue vides.
Colla gravat, pectuſq́ue chalybs impervius; hamis
Mille laborato tegmine terga rigent.
Squammea nec magis eſt gens, quæ maris æquora pin-(nis
Findit, & in Libycis vipera nata rubis.
Os, oculiq́ue patent tantùm; ſunt cętera ferrum,
Æraq́ue; vix illi forma relicta viri eſt.
Talis, Priamiden contra cùm ſtaret, Achilles:
Talis, in Æaciden cùm ruit, Hector erat.
Se quoties ſpectat vates, ſe ridet, & odit,
Et timet, &, tanquam preſſus ab hoſte, fugit.
Et fugit ærato trepidus de pectore Phœbus,
Quotquot & Aonius Numina collis habet.
Forſan in hæc dubites quis me miracula rerum
Verterit, & quâ ſim lęſus ab arte roges.
Non Mycale, non me trux excantavit Erichtho,
Docta nec aſtrorum vertere Dipſas iter.

Nec

Nec quæ Dulichio ſocios mutavit Vlyſſi,
Nec fera, quæ juvenem de ſene fecit, anus.
In nova Brontotyphus me vertit monſtra, Poetæ
Ille latus ferro cinxit, & ære caput.
Montibus in mediis domus eſt mihi, penè ſub Arcto,
Parva quidem, domino ſed ſatis ampla ſuo.
Eſt ager exiguus, ſolas qui fundit avenas,
Aptaque lanigero fert alimenta gregi.
Hic poſui, fixique larem: poſt mille labores,
Spes erat hic molli poſſe quiete frui.
Spes erat & patriæ laudes, in rupe remotâ,
Pangere, Grampigenas & celebrare duces.
Inter & hos, palmam reliquis qui præripit, Hayum,
Autorem generis, principiumque tui.
Aucta mihi ſpes eſt, domino quod rege fruebar,
Et quòd pars aulæ quantulacunque fui.
Sed, caput inviſum Superis, patriæque, ſuiſque
Et mihi, Brontotyphus ſpem vetat eſſe ratam.
Pauperis hic tuguri prędo mihi tecta, laremque
Abſtulit, & gazæ quicquid agreſtis erat.
Crevit amor prædæ; me dulcibus exuit arvis,
Raptaque captivis prædia bobus arat.
Nec modus eſt ſceleris, cœpti nec meta furoris,
Funera nunc domini ſpirat & arma quatit.,
Arma dedit rabies, trux quæ Polyphemus, & ingens,
Sidera qui fulcit ferre recuſet, Atlas.
Septem terga boum, clypei ſeptemplicis orbes,
Læva regit, telum dextra trabale tenet.
Enormi tegit enſe latus, comes additur enſi
Pugio, ceu cuſpis non ſatis una foret.
Flammivomoſque tubos, & tela Typhoëa demens
His jugat, & glandes fulmineoſque globos.
Vertice fert chalybem, ferro qui durior omni eſt,
Ære manus, geminos aſperat ære pedes.
Quod reliquum eſt lorica gravis, quæ deſpicit enſes,
Protegit, Ætnæi munus, opuſque fabri.

Hanc ſuperinduitur nunc pelle Libyſtidis urſæ,
Nunc bovis, aut corio, bubale ſęve, tuo.
Talibus incinctus per non ſua rura vagatur,
Stringit & in jugulum tela parata meum.
His agitat trepidumque pecus, pecoriſque magiſtros,
Inter & attonitos ventilat æra boves.
Sic ruit Eumenidum flammis ſtimulatus Oreſtes,
Penthea ſic egit, ſic Athamanta furor.
Sic Telamoniades, ſociis infenſus Achivis,
Rura per & ſylvas, in pecus arma tulit.
Seque ratus Danais, & magno pectus Vlyſſi
Figere, vervecum ſanguine tinxit humum.
Hanc ego vim contra, triplici nunc pectora ferro
Implico, curvari pondere membra vides.
Naſo Getas inter vitam traduxit inermis:
Vnaque tunc elegos fundere cura fuit.
Finibus in patriis tectum me cernis aheno,
Quaque puer repſi, terra timenda mihi eſt:
Pro lare, pro cenſu, pro vitâ cernere vates
Cogitur, armorum militiæque rudis.
Affer opem, ſancti caput & tutela Senatûs,
Haye, ſub Arctoo qui jove jura regis.
Exue me ferro: turpe eſt pugnare poëtam,
Turpe nimis poſitâ ſumere tela chely.
Arma virûm Clariis fas eſt cantare puellis,
Grex tamen hic mecum, quæ canit, arma timet.
Heu, quoties memini tranſactæ tempora vitæ,
Ingemo, nec fictis ora rigantur aquis.
Sole ſub ignoto vixi ter meſſibus octo,
Et melior vitæ pars fuit illa meæ.
Sub Iove ſecurus cantabam Phyllidis ignes,
Et, quibus incalui non ſemel ipſe, faces.
Tunc Saravictonias, & quas Biomea querelas
Fudit, & Æoliden dicere, luſus erat.
Sępe, metu poſito, nemorum ſecreta pererrans,
Vellebam medicâ gramina nota manu.

His

His ego, nec ſi ultra, conabar pellere morbos:
Sępè meam tellus hoſpita ſenſit opem.
Tum mihi nec clypei, nec ahenæ caſſidis uſus,
Nec jaculi hoſtilis, nec metus hoſtis erat.
Redde quod amiſi, fac mollibus otia Muſis,
Et reduci patriâ da ſine Marte frui.
Eſt aliquid vatem ſibi devinxiſſe, Britanni
Plus tamen eſt famulum demeruiſſe Iovis.
Adſpice canitiem: bello minùs apta gerendo,
Donari meruit noſtra ſenecta rude.
Sunt mihi, quæ ſenium magis ornent, Pęonis artes,
Sed ferus hanc populis invidet hoſtis opem.
Per quaſcunque feror, nunc ignipotentibus armis
Vndique, nunc jaculis obſidet ille vias.
Audet in Actęa quicquid tellure Procuſtes,
Quicquid in Iſthmiacâ trux Scinis auſus humo eſt.
Nec ſecus Autolycus ſacris graſſatus in antris
Fertur, in Actęis cùm tulit arma jugis.
Haye, Latrocinii jam quas decet exige pœnas,
Quodque jubent leges, ſiſte furoris iter.
Ante luit facinus Latiis prędator in oris,
Qui vafer averſos traxit in antra boves.
Non ego de bobus, de raptis conqueror arvis,
De lare, ſub dio, quo ſine nudus ago.
Sub Iove nunc hyemant teneri cum conjuge nati
Spes laris, Icarius torruit ante canis.
Ah vereor, ne jam notas vertatur ad artes
Hoſtis, & involvat fasque, nefaſque dolis.
Mille gerit vultus: non tot maris incola Proteus
Verſus in effigies, non Achelous erat.
Cùm lubet, hic modicum doctus componere civem,
Sternitur auguſtos judicis ante pedes.
Facta infecta negat; celſi nunc ætheris ignes
Cum Iove teſtatur, nunc Acherontis aquas.
Nunc ſtudet eloquio, nunc tentat judicis æqui,
Dum pretio neſcit, flectere corda prece.

Nec ſemel implevit ſacras ululatibus aures
Et, memini, lachrymas in cava roſtra tulit.
Miſcuit his gemitus; quantùm mutatus ab illo,
Qui procul hinc oculis ſpirat & ore neces!
Deme fidem lachrymis, toties deluſus, & orbi
Magne heros, generis da documenta tui:
Sis novus Alcides, & quam geris utere clavâ;
Eripe me Furiis, & nova monſtra doma.
Eſt ſacra gens Phœbi, ſacrum decet eſſe miniſtrum
Regis, utriq́ue ſuam, nam potes, affer opem.

AD THOMAM NICOLSONUM, *Iuriſconſultorum Principem.*

ACcipe, quam vovi tibi, Nicolſone, ſalutem,
Meq́ue tuâ pariter, ſi potes, arte juva.
Mutua pollicitos memini nos munia vitæ,
Alterius quoties alter egeret ope.
Solve fidem: fatis ego te prior ictus iniquis.
Multa pati cogor, multa nefanda tuli.
Eſt mihi, nuper erat certè, malè pinguis agellus,
Parvaq́ue gramineo ceſpite tecta domus.
Satq́ue ſuperq́ue ſuâ ſe paupertate tueri
Hæc medios inter poſſet & ille Getas.
Non tamen hunc texit, non hanc defendit egeſtas:
Raptus ager, parvo cum lare rapta caſa eſt.
Quæ mihi reſtabat vitæ quoque prędo minatur;
Nec niſi de jugulo jam mihi cura meo eſt.
Tu, cœli dum luce fruor, ſuccurre clienti,
Et pactam medico, dum licet, affer opem.
Nil opus hîc ferro, te cinge forenſibus armis,
Quæ patruus nuper, quæ pater ante tulit.
Non tibi Neſtoreæ Neleïa flumina linguæ,
Nec Laërtiadæ fortia verba precor.
Non ego te Tullî, non te Demoſthenis opto,
Aut, Atlantiades quo ſolet, ore loqui,

Strinxit in Enceladum, vaſtique Typhoëos ora
Iuppiter in Siculis tela recocta focis.
In caput ignivomi tu Brontotyphoëos ultor,
Quæ geris, eloquii fulmina prome tui.
His, quibus obſtupuit toties Bodotria, vires
Disjicis hoſtiles, & fora tota quatis.
Te Themis irato, quas non habet, induit iras,
Hæc tecum ridet, condolet, odit, amat.
Qui tonat ad Boream, te coram concidet hoſtis,
Fabula Grampiaci, ludibriumque fori.
Nec tibi Brontotyphum myſtas qui turbine flammas
Faucibus eructat vincere turpe puta.
Filius Alcmenæ ſimul & Calydonius heros,
Cæde triumpharunt; hic ſuis, ille bovis.
Perſea ſideribus donavit Gorgo; trophæi
Bellerophontæi cauſa Chimæra fuit.
Quique ſuis tumidum ſtravit Pythona ſagittis,
Victor adhuc celebrans Pythia cantat Io.
Plus hic laudis erit, monſtro ſtabulantur in iſto,
Bos ferus, hirtus aper, Gorgo, Chimæra, draco.
Mille feras hoc pectus alit, totidemque triumphos
Vnius excidium ſeſquicyclopis habet.

Apologia Pro Daulio Scoto, *IVDÆOMASTIGE.*

QVid ſequar, aut fugiam? Virtus ſcelus eſſe putatur,
Virtutum titulis crimina ſępe tument.
Daulius, Hebræis os quod ſublevit apellis,
Quòd pecus hoc mulſit, creditur eſſe reus.
Rodere quos audet, neſcit plebecula, neſcit
Mentis inops mores, ingeniumque viri.
Non ſitis hunc auri ſacræ dare verba Sioni,
Et mulgere tuas, Iuda, coegit oves.
Cauſa fuit pietas omnis furtique, dolique,
Nititur exemplo crimen utrumque ſacro.

Cùm

Cùm Deus Iſacidas Phariis eduxit ab oris,
Niliacas ſecum ſumere juſſit opes.
Nulla mora eſt, populum ludit gens ſacra profanum,
Hoſpitis & ſpoliis hoſpes onuſtus abit.
Iuſta rapina fuit; duro cum principe pœnas
Has luit Hebręo ſanguine tincta Pharos.
Quod fera tum Memphis,nunc gens recutita meretur,
Figere ſupremi Numinis auſa latus.
Fas erat hos oculis necis expilare miniſtros,
Demere fas reliquam, quæ tegit oſſa,cutem.
Hoc quoque, nam memini,veterũ reſponſa minantur,
Fata Palæſtini vaticinata ſoli.
Implevit Daulî pietas oracula vatum,
Sed levior culpâ vindicis ira fuit.
Perdere quos poterat, gazis duntaxat & auro
Exuit, exuviis gens Erythręa tuis.
Adde quod hæc Scotæ decuit vindicta nepotes,
Grampia qui gelido ſaxa ſub axe colunt,
Hæc ſexûs regina ſui,de gente Canopi,
Et Peluſiaci filia regis erat.
Sed ducis Hebręi fugiens, & Numinis iras,
Venit in hanc, nomen cui dedit,exul humum.
Scotia, væ pigro nimiùm vicina Bootæ,
Quas coleret terras, imperiumq́ue dedit.
Quæ profugæ ſedeſque dedit, ſceptrumq́ue puellæ,
Emicat ex illâ nunc pius ultor humo.
Finibus in Geticis pro virgine Daulius iras
Induit, & pœnas hoſtis apella luit.
Sicca tamen vindicta fuit; ſine cęde triumphans,
Nullius infecit ſanguine victor humum.
Cæde litaturus patriæ fuit ille parenti,
Sed patriæ vetuit ſtringere tela ſalus.
Glubere nil illam Solymæ juviſſet ovile,
Nullus & effuſi ſanguinis uſus erat.
Marte potens, ſed terra minùs fœcunda, Sionis
Tonderi potiùs juſſit inerme pecus,

Paruit

Paruit, & patriis vindex pius intulit oris
Aurea de ſacro vellera tracta grege.
Hoſpitis auſa ſui cum ſpectavere, feruntur
Dacus, & immanes obſtupuiſſe Getæ.
Ardua, crede mihi, nummis emungere Verpos
Res fuit, & multæ dexteritatis opus.
Hæc oculata nimis gens eſt, nec doctior ulla,
Nectere ſeu malit, ſive cavere dolos.
Huic tamen aſſertor patriæ pręſtrinxit ocellos
Daulius, & bis ſex prędа fuere tribus.
Non ſine flagitio gens fallitur inſcia fraudis;
Crimen abeſt quoties luditur arte dolus.
Arte perire ſuâ meruit, qui primus in ære
Mugitum docuit more ciere bovis.
Nemo lupo foveam, vel retia tendere vulpi,
Accipitrem viſco fallere nemo vetat.
Sæpe quod enſe ferox miles nequit, expedit aſtu,
Nec plus ingenio dextera laudis habet.
Præſtitit arte Sinon, & equi fabricator Epeus,
Arma quod Æmonii non potuere ducis.
Quis Telamoniaden? ſocium quis neſcit Vlyſſem?
Promptior inſidiis hic fuit, ille manu.
Hunc tamen ante tulit juveni Telamone creato
Græcia, defuncti cum ducis arma dedit.
Quìd quòd & ipſa cohors Superũ ſine crimine technis
Gaudet, & arcanâ quærit ab arte decus?
Retia fert Cypris, quibus intricantur amantes,
Et gerit Idalius ſpicula cœca puer.
Te, vafer Ixion, nubes Iunonia: ſaxo,
Conjugis ingluviem ludificata Rhea eſt.
Martis & in gremio Venus irretita, mariti
Inſidiis, coelo fabula facta fuit.
Quid Iove vel majus, vel ſanctius aſpicit orbis?
Non tamen hunc blandi dedecuere doli.
Aureus in dominæ gremium nunc decidit imber,
Cornua nunc torvi ſumpſit & ora bovis.

Vir ſuus Alcmenæ, Ganimedi fulminis ales,
Factus & eſt, Ledam cùm vitiaret, olor.
Quoſlibet in vultus abiens, homineſque, Deoſque
Luſit, & exemplum juſſit utroſque ſequi.
Non minor eſt, ſi cuncta putas, ſolertia Dauli
Quàm Iovis, ille ſuâ ſed minùs arte nocet.
Cura fuit, ſtudiumque Iovis, violare puellas,
Sanctaque legitimi ſolvere vincla thori.
Caſtius aucupium Dauli eſt, nil ille fugaces
Pręter opes, terrâ de locuplete petit.
Arbore de plenâ fas eſt decerpere pomum,
Vellere fas ſpicam, cum gravat arva ſeges.
De Tarteſſiacis aurum, de fluctibus Indis,
Rara poteſt, nullo crimine, gemma legi,
Nec vetat Euganeis quiſquam de collibus uvam
Carpere, vel Pęſti de regione roſam.
Sed male Dii leges perdant, & ferrea legum
Vincula, quęque Meum jura Tuumque docent.
Publica res olim fuit omnis, terque beatos,
Quæ mea res eſſet, quæ tua, fugit avos.
Colchida cùm peteret pubes Argiva, quis eſſet
Phryxeæ dominus nemo rogavit ovis.
Exuit Heſperidum pomis fœlicibus hortum
Filius Alcmenæ, magnanimique Iovis.
Non tamen excuſſit tetricus, quid in illa puellæ
Aut pater aut patruus juris haberet, Atlas.
Aurea, Romuleo quamvis prohibente Senatu,
Munera digna peti, digna fuere rapi.
Nunc, pudet heu, cùm pręda vocat, jus ante Quiritũ,
Conſuliturque tuus, Iuſtiniane, tripus.
Sępe quod urget amor prędæ, contraria voto
Lex vetat, & lex hæc quod vetat, illa jubet.
Quid jubeant, quid jura vetent, dum quæritur, annus
Labitur, & prædæ ſpeſque, fameſque perit.
Quodq; magis miſerum, dum, quod ſitit ungitur auro
Curia, cum prædâ res tua ſæpe perit.

Tranſiit has legum Dauli ſolertia Syrtes.
    Ne quo quęſivit jure parentur opes.
Sed neque Dauliacis jus & fas abfuit auſis,
    Abramidæ nec, quod jure querantur, habent
Nil niſi fortunas quæſivit Daulius, illi
    Quas inimica bonis cœca negarat anus.
Cuilibet hoſtilem fas eſt invadere terram,
    Hoſtis opes belli carpere jure potes.
Si quis in hoc error fuit, aurum ſydere lævo
    Vir pius in patriam cùm tulit, error erat.
Illa viri meritis oppedit, & invida muſſat,
    Neſcio quid, Getico ſi quis ab axe redit.
His, ait, Iſacidum vindex mittetur ab oris,
    Qui malè quæſitas reddere coget opes.
Improba tunc fiet poſitis cornicula plumis
    Fabula pennigero ludibriumque gregi.
Talibus invidiam civi creat, heu ſua tellus,
    Sævior Hircanis, Sarmaticiſque jugis.
Scotica terra nimis vicina Lycaonis aſtro eſt;
    Hujus amat mores, ingeniumque ſequi.
Nate Deâ, qui furta regis, fraudeſque, clienti,
    Ne repetundarum lex premat, affer opem.
Sin luit, & laqueo ſtringit Rhamnuſia fauces,
    Te rogat ingratâ ne tumuletur humo.

FINIS.

ERRATA.

Pag.	Lin.	
5	18	Vipereo.
5	35	diſtrahit.
8	4	locus.
9	19	Huic.
15	32	*dele* in.
16	9	Quoque.
17	8	canina.
19	24	halitus.
20	29	luctatus.
21	4	ſpoliis.
22	21	potens.
26	23	capillum.
27	3	baubatos.
30	10	incurſu.
35	10	membra.
40	30	reficit.
58	10	exhilarata.
60	15	prævertere.
61	16	miniſterio.
71	9	muta.
79	22	trahat.
85	28	Securam.
95	33	numen.
103	21	Verius.